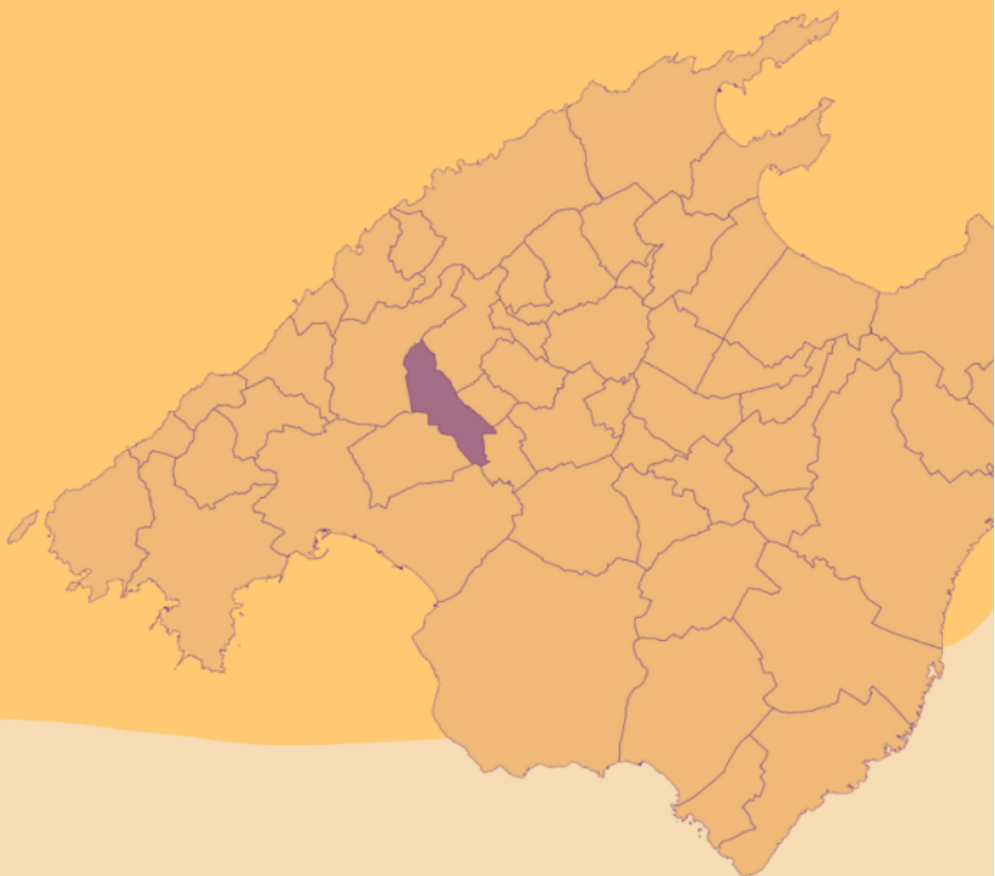

Diagnòstic participatiu sobre la situació de la infància i l'adolescència de Santa Maria del Camí

Novembre 2023

Impulsa:

Ajuntament de
Santa Maria del Camí

Coordina:

Impulsat per:

Regidoria de Serveis Socials i Gent Gran
Regidoria de Joventut, Esports i Festes

Ajuntament de
Santa Maria del Camí

Elaborat per:

Circula Cultura, SCCL

Amb el suport de Carme Reynés, Catalina Nebot i Marc Colomar
Edició: Circula Cultura, SCCL
Novembre 2023

Índex

Presentació,	4
Marc normatiu	5
Metodologia	7
Participants en l'estudi	11
Context sociodemogràfic a Santa Maria del Camí	13
Santa Maria a ulls d'infants i adolescents	31
Diagnòstic de recursos i necessitats de la infància i adolescència	39
Emancipació: Educació, Formació, Espais Públics, Mobilitat	41
Benestar: Salut, Esport, Oci, Lleure	82
Transformació: Participació, Cultura, Igualtat	112
Anàlisi DAFO	150
Conclusions	160
Bibliografia	170

Presentació

El desembre de 2022 els Serveis Socials Comunitaris Bàsics juntament amb la regidoria de Joventut, Festes i Esports de l'Ajuntament de Santa Maria del Camí inicien un projecte de diagnosi participativa per conèixer i plasmar les realitats de la infància i l'adolescència en el context de Santa Maria.

Aquestes realitats s'han estructurat en tres eixos: **emancipació, benestar i transformació**, cada un d'ells inclou àmbits de la vida dels infants i adolescents des d'una perspectiva integral.

La finalitat d'aquest estudi ha estat obtenir una eina pràctica que ens permet elaborar el primer Pla d'Infància i Adolescència de Santa Maria.

El document que presentem a continuació és el resultat del procés de diagnòstic on els principals objectius d'aquest estudi han estat:

- 1. Identificar recursos i serveis destinats a infants i adolescents per promoure la seva emancipació, benestar i transformació.**
- 2. Recollir i analitzar la percepció i valoració dels diferents participants en el diagnòstic, dels principals recursos i serveis destinats a infants i adolescents per potenciar la seva emancipació, benestar i transformació.**

Marc normatiu

Parlar dels infants i adolescents és parlar d'un segment de la població que s'ha trobat desprotegida durant segles sense tenir en compte les seves necessitats ni els seus drets com a persones. L'interès per la protecció de la infància i adolescència es comença a donar ja al segle XIX i arriba fins al dia d'avui.

A continuació enumerarem els principals marcs legals que tenen en compte aquests drets i necessitats a nivell internacional, nacional i autonòmic i insular.

Àmbit internacional

- **Declaració dels drets de l'infant de 20 de novembre de 1959.**
- **Convenció sobre els Drets de l'Infant (CDN)**, aprovada per l'assemblea de les nacions unides de 20 de novembre de 1989 i ratificada per l'estat espanyol el 30 de novembre de 1990.
- **Conveni de l'Haia** del 29 de maig de 1993 relatiu a la protecció de l'infant i a la cooperació en matèria d'adopció internacional i ratificat per Espanya el 30 de juny de 1995.
- **Carta Europea dels Drets de l'infant.** Resolució A3-0171/92, del 8 de juliol de 1992, del Parlament Europeu.
- **Carta dels drets fonamentals de la Unió Europea**, del 18 de desembre del 2000, a l'article 24 estableix que els infants tenen dret a ser protegits i a què es tingui cura pel seu benestar.

Àmbit Nacional

- **Llei de Tribunals** Titulars de Menors de 1948.
- **Constitució Espanyola** de 1978 (Art. 20, 27 i 39).
- **Llei 11/1981** del 13 de maig, en matèria de filiació i pàtria potestat.
- **Llei Orgànica 8/1985** del 4 de juliol, reguladora del dret a l'educació.
- **Llei 1/1990 del 3 d'octubre**, d'Ordenació General del Sistema Educatiu.
- **Llei Orgànica 4/1992** del 5 de juny, sobre reforma de la llei reguladora de la competència i el procediment dels jutjats d'infants i adolescents.
- **Llei Orgànica 1/1996** del 15 de gener, de protecció jurídica del menor. Modificada per la Llei Orgànica 8/2015, del 22 de juliol, i la llei 26/2015, del 28 de juliol. Aquestes estan vigents actualment.
- **Llei Orgànica 14/1999**, del 9 de juny, de modificació del codi penal de 1995 en matèria de protecció a les víctimes de maltractament i de la llei d'enjudiciament criminal.
- **Llei Orgànica 5/2000** del 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels infants i adolescents.
- **Llei Orgànica 1/2004** del 28 de desembre, de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere (Art. 1 i 2).
- **Pla Estratègic Nacional d'Infància i Adolescència (2006-2009)** (I PENIA).
- **Pla Estratègic Nacional d'Infància i Adolescència (2013-2016)** (II PENIA).
- **Llei Orgànica 8/2021**, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència front a la violència.

Àmbit Autonòmic i insular

- **Estatut d'Autonomia de les Illes Balears de 1983.**
- **Llei 9/1987**, d'11 de febrer, d'Acció Social. Amb dues disposicions com són la Llei 6/1995, de 21 de març, d'Aplicació de les Mesures Judicials sobre Menors infractors i la Llei 7/1995, de 21 de març, de Guarda i Protecció de Menors en situació de desemparament.
- **Reial decret 2170/1993**, de 10 de desembre, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estatut a la comunitat autònoma de les Illes Balears en matèria de protecció d'infants i adolescents.
- **Llei orgànica 9/1994**, de 24 de març, de Reforma de l'Estatut d'Autonomia.
- **Llei 8/1997**, de 18 de desembre, d'atribució de competències als Consells insulars en matèria de tutela, acolliment i adopcions.
- **Llei 17/2006**, de 13 de novembre, Integral de l'atenció i els Drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears.
- **Llei 4/2009**, de juny, de Serveis Socials de les Illes Balears.
- Llei 14/2010, de 9 de desembre, de mediació familiar de les Illes Balears
- **Llei 7/2016**, de 17 de maig, de modificació del text refós de la Llei de consells escolars de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 112/2001, de 7 de setembre
- **Llei 10/2006**, de 26 de juliol, integral de la joventut, constitueix l'objecte d'aquesta llei establir un marc normatiu i competencial, per al desenvolupament de les polítiques de joventut, i també ordenar els serveis i activitats que promouen i organitzen les persones físiques i jurídiques, públiques i privades, en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, que tinguin com a destinatari la joventut, amb la finalitat d'obtenir un desenvolupament i una protecció efectiva dels seus drets.
- **Llei 17/2006**, de 13 de novembre, integral de l'atenció i dels drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears. L'objecte d'aquesta llei és assegurar la protecció integral dels infants i adolescents mitjançant el reconeixement i la garantia dels drets que són titulars, l'establiment d'un sistema integral que els protegeixi en tots els àmbits i la concreció dels principis que han de regir l'actuació de les entitats responsables de la seva atenció.

Altres decrets que creen i regulen el funcionament de d'entitats dirigides a la infància i l'adolescència

- **Decret 16/1997**, de 30 de gener, pel qual es crea l'Oficina de Defensa dels Drets del Menor a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears
- **Decret 15/2003**, de 14 de febrer, pel qual es crea el Consell d'Infància i Família de les Illes Balears i se'n regula el funcionament.
- **Decret 10/2006**, de 10 de febrer, pel qual es modifica el Decret 15/2003, de 14 de febrer, pel qual es crea el Consell d'Infància i Família de les Illes Balears i se'n regula el funcionament.
- **Decret 45/2006**, de 12 de maig, pel qual es crea l'Observatori permanent de suport a la família de les Illes Balears.
- **Decret 57/2005**, de 20 de maig, pel qual es crea l'Observatori i el Comissionat per a la convivència escolar en els centres educatius de les Illes Balears.
- **Decret 74/2005**, d'1 de juliol, de modificació del Decret 57/2005, de 20 de maig, pel qual es crea l'Observatori i el Comissionat per a la convivència escolar en els centres educatius de les Illes Balears.
- **Pla de l'Atenció i els Drets de la Infància i l'Adolescència de Mallorca 2023- 2028** (PADIAM).

Metodologia

Aquest procés de diagnosi participativa s'ha desenvolupat en tres fases més una quarta de presentació del diagnòstic i retorn a les persones participants:

FASE 1: PUNT DE PARTIDA
Disseny de:
Dimensions d'estudi
Agents informants
Eines de recollida d'informació

FASE 2: TREBALL DE CAMP
Recollida informació quantitativa i qualitativa

FASE 3: ANÀLISIS I REDACCIÓ
Anàlisi informació
Redacció informe
Període de revisions

FASE 4: PRESENTACIÓ I RETORN A PARTICIPANTS

Gener - febrer

Març - juny

Juny - desembre

Gener - abril

A continuació es descriuen les accions principals desenvolupades a cada fase del procés de diagnosi.

FASE 1: PUNT DE PARTIDA

A la primera fase s'ha involucrat a l'equip de Serveis Socials comunitaris i dinamitzador de joventut en el co-disseny de l'estudi. A aquest equip de professionals l'anomenarem grup motor.

S'han fet tres sessions de treball amb el grup motor per presentar el pla de treball, acordar les dimensions de l'estudi i recollir informació sobre els agents, entitats o canals a través dels quals obtenir informació.

S'ha presentat la proposta d'estudi a l'equip de Govern i a la comissió de Prevenció comunitària.

S'han dissenyat les eines de recollida d'informació, principalment les enquestes, i s'ha acotat la mostra d'estudi.

FASE 2: TREBALL DE CAMP

A la segona fase s'ha seguit la coordinació amb el grup motor per tal d'obtenir accés a contactes del territori, als centres educatius, entitats, o espais, etc.

S'han enviat les enquestes a les famílies a través dels centres educatius i també a l'alumnat i equips docents amb un material explicatiu perquè els tutors i tutores poguessin explicar el projecte a l'alumnat.

En aquesta fase s'han realitzat entrevistes presencials i en línia a diferents agents clau de la comunitat i s'han fet sessions participatives grupals (tècnica de grup focal) amb diferents grups d'informants.

També s'han consultat fonts documentals per tal de conèixer el context socioeconòmic de Santa Maria del Camí.

FASE 3: ANÀLISI I REDACCIÓ

A aquesta fase s'han analitzat totes les dades obtingudes i s'ha redactat aquest document.

Abans de donar per conclòs l'estudi, aquest s'ha presentat al grup motor en una reunió per tal de recollir les seves aportacions sobre el document. Una vegada incorporats els canvis s'ha redactat el document final.

FASE 4: RETORN A PARTICIPANTS

Aquesta fase no s'ha conclòs en el moment d'elaboració d'aquest document i té a veure amb el retorn dels resultats del diagnòstic a les persones participants i a la comunitat.

A partir d'aquí es preveu fer un retorn tant als i les representats polítics, com els agents participants: centres educatius, alumnat, famílies, entitats, agents clau, etc.

Participants en l'estudi

Aquest estudi s'ha caracteritzat per ser un estudi participatiu on hem volgut comptar amb el màxim d'informants possibles. S'ha fet un esforç per recollir la veu de diferents agents del territori.

Per fer les enquestes s'ha demanat la col·laboració als centres de titularitat pública de 0 a 18 anys del poble com també al col·legi Ramon Llull de titularitat concertada. S'han realitzat 4 tipus d'enquestes diferents obtenint un total de **584 persones participants en les enquestes** de les quals el perfil de participants és el següent:

Infants de 10 a 12 anys (159 participants)

49% 5è primària | 51%, 6è de primària.

45% nines | 55% nins.

72% CEIP Melcior Rosselló i Simonet | 28% Col·legi Ramon Llull

85% viuen a Santa Maria

82% viuen amb els dos progenitors | 8% progenitors separats

57% han viscut tota la vida a Sta. Maria | 30% venen d'altres pobles de Mallorca |

3% venen d'altres bandes de l'Estat espanyol | 8% origen estranger

Adolescents d'entre 14 a 17 anys (164 participants)

50% 2n d'ESO | 3% de 3r d'ESO | 39% de 4t d'ESO.

45% al·lotes | 55% al·lots.

71% IES Santa Maria | 29% Col·legi Ramon Llull

88% viuen a Santa Maria

62% viuen amb els dos progenitors | 22% progenitors separats

82% viuen amb els dos progenitors | 8% progenitors separats

46% han viscut tota la vida a Sta. Maria | 39% venen d'altres pobles de Mallorca |

7% venen d'altres bandes de l'Estat espanyol | 7% origen estranger

Famílies amb fills/es de 0-18 anys **(171 participants)**

21% 0-3 anys | 35% 3-6 anys | 33% 6-9 anys | 21% 10 -12 | 20% 12-16 anys

92% criatures sense discapacitat

12% Es Pi Gros | 52% CEIP Melcior Rosselló i Simonet | 29% Col·legi Ramon Llull |

6% IES Santa Maria

90% viuen a Santa Maria

54% Mai té dificultats econòmiques per arribar a final de mes | 38% algunes vegades | 5% quasi sempre | 3% sempre

26% han viscut tota la vida a Sta. Maria | 51% venen d'altres pobles de Mallorca

|18% venen d'altres bandes de l'Estat espanyol | 6% origen estranger

90 Docents de totes les etapes educatives

14% Es Pi Gros | 16% CEIP Melcior Rosselló i Simonet | 20% Col·legi Ramon Llull |

50% IES Santa Maria

33% 1r any al centre | 16% de 2 a 3 anys | 17% de 4 a 6 anys | 34% més de 6 anys al centre

S'han fet **2 sessions participatives:**

1 sessió amb famílies (fills de mesos fins a 16 anys)

1 amb la comissió de prevenció comunitària

S'han realitzat **12 entrevistes a professionals o representants** d'entitats

Equip motor del diagnòstic: equip d'infància i família de Serveis Socials

(educadora social i treballadora social i psicòloga) i **equip tècnic de joventut** (dinamitzadors Casal de Joves)

Altres professionals col·laboradors:

Membres de la Comissió de Prevenció Comunitària

Regidora de Joventut (legislatura 2023-27)

Regidora d'Educació i Cultura (legislatura 2019-23)

Regidora de Joventut, Festes i Esports (legislatura 2019-23)

Equip de pediatria i infermeria del Centre de Salut

Infermera gestora de casos de Sta. Maria

Agents de coeducació de l'IES Santa Maria

Policia tutor de Sta. Maria

Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local de Sta. Maria

Tècnica Biblioteca municipal Cas Metge Rei

Representant de l'Agrupament Escolta i Guia Terra de Pous

Representant de l'esplai Coanegra

Context sociodemogràfic a Santa Maria del Camí

Context sociodemogràfic a Santa Maria del Camí

Aquest estudi està centrat en les necessitats de la infància i l'adolescència de Santa Maria del Camí, ara bé, abans cal posar una mica de context, és a dir, algunes pinzellades de dades que ens permetin endinsar-nos en l'escenari d'estudi; Santa Maria del Camí.

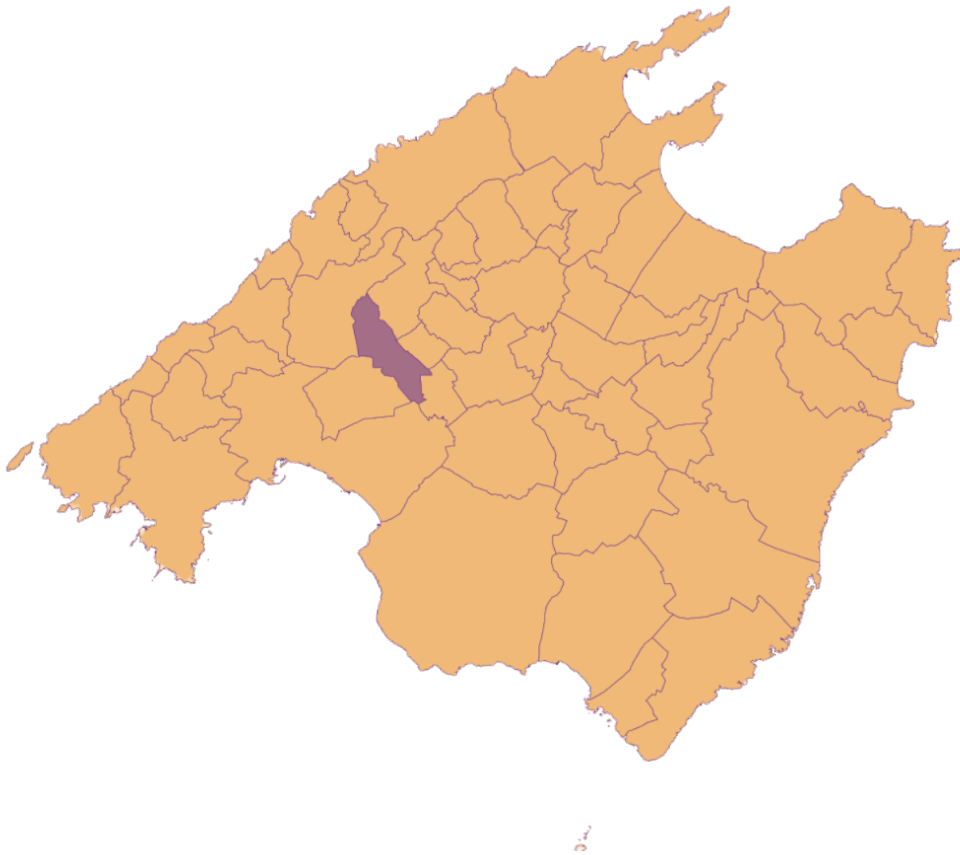
Quines característiques té el poble? Com és, en trets generals el seu territori, el clima, com ha evolucionat la seva demografia i societat en els últims anys?

Com se situa la població infantil i adolescent a Santa Maria?

Aportar una mica de context a aquest estudi ens permetrà entendre millor la informació que vindrà després.

A continuació exposem algunes dades quantitatives relatives al **territori, la demografia i l'economia.**

1. Territori

Santa Maria del Camí és una vila i municipi de Mallorca. Limita, a llevant amb Consell; a xaloc, amb Santa Eugènia; a migjorn amb Palma; a llebeig amb Marratxí; a ponent amb Bunyola, i a gregal amb Alaró.

¹Santa Maria del Camí és un poble molt conegut per la seva producció vinícola i agrícola. L'economia es basa principalment en l'agricultura, la viticultura i, de cada vegada més, el turisme.

L'agricultura se centra en cultius com les oliveres, ametllers, cítrics i cereals. La viticultura és una important activitat econòmica i cultural amb la producció de vins d'alta qualitat. El turisme també contribueix a l'economia local, especialment a través de visitants interessats en la cultura vinícola i en la bellesa paisatgística de la zona.

Durant els anys 60, el sector agrícola i vitivinícola a Santa Maria del Camí encara exercia un paper fonamental en l'economia local. No obstant això, a mesura que el turisme es desenvolupava, va haver-hi canvis en l'estructura econòmica i una disminució gradual en la dependència de l'agricultura com a principal font d'ingressos. En resum, el sector serveis afecta a partir dels 60 la vida socioeconòmica de Santa Maria encara que de manera indirecta.

El nucli conté els barris denominació pròpia: els Hostals, la Vila, sa Vileta, Son Cósset, Can Colom, Son Fango (s'Era de Can Crespí), es Serral, Terrades, Fora Vila i els nuclis nous Son Bieló i Can Borralló.

¹ Font Wikipedia, enciclopèdia lliure. Recuperat a: https://ca.wikipedia.org/wiki/Santa_Maria_del_Cam%C3%AD

Santa Maria del Camí està unida amb Palma i Alcúdia per la carretera Ma-13a (carretera Palma-Inca) i l'autopista MA-13.

Santa Maria compta amb una aturada de tren dels Serveis Ferroviaris de Mallorca amb una freqüència aproximada d'un tren cada 20 minuts en ambdues direccions. La via del tren separa el poble en dos, deixant quasi la totalitat de recursos (centres educatius, centre salut, hostaleria, parcs infantils, etc.) a una de les bandes de la via.

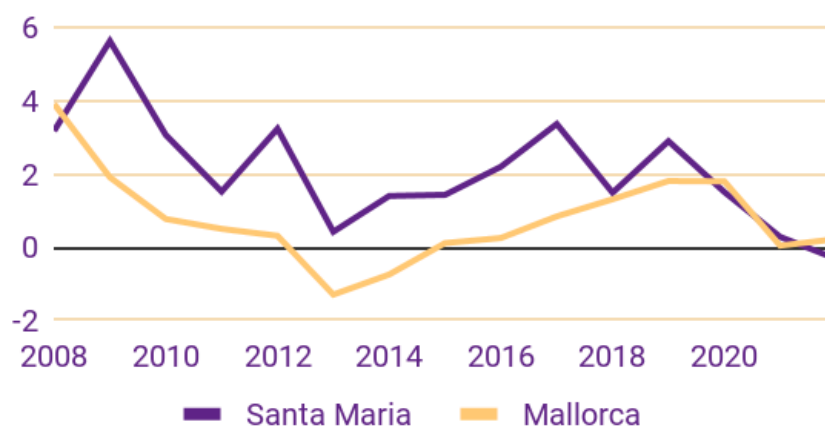
També té una aturada de bus al carrer Bernat de Santa Eugènia, que forma part de la línia 300 del Consorci de Transports de Mallorca. També s'hi atura la línia 311 (Costitx-Palma) i la línia 330 (Palma-Lluc).

El fet que el municipi estigui tan sols a uns 20 km de la ciutat de Palma i la bona connectivitat amb transport públic o carretera, fa que el municipi tengui un alt risc de processos de gentrificació rural i urbana.

Aquests processos desemboquen en el risc que Santa Maria esdevengui un poble dormitori, i que això afecti en la manca d'implicació en el poble d'un col·lectiu de la població important. També que limiti greument l'accés a l'habitatge de la població santamariera provocant que la població autòctona hagi de sortir del poble a altres indrets en recerca d'habitatge digne. A més a més, de l'augment del cost de vida, associat a l'augment de preus en general.

2. Població

Evolució de la població

²L'any 2022, Santa Maria té una població total de 7.483 habitants. La densitat de població (199,07) és inferior al conjunt de Mallorca (252,46).

La seva població ha anat creixent (amb petites fluctuacions) fins a 2020 on es comença a observar un lleuger descens de la població. D'aquí en podem destacar algunes particularitats:

El creixement poblacional l'any 2022 a Santa Maria és negatiu (-0,32), mentre que a Mallorca experimenta un creixement positiu (0,22).

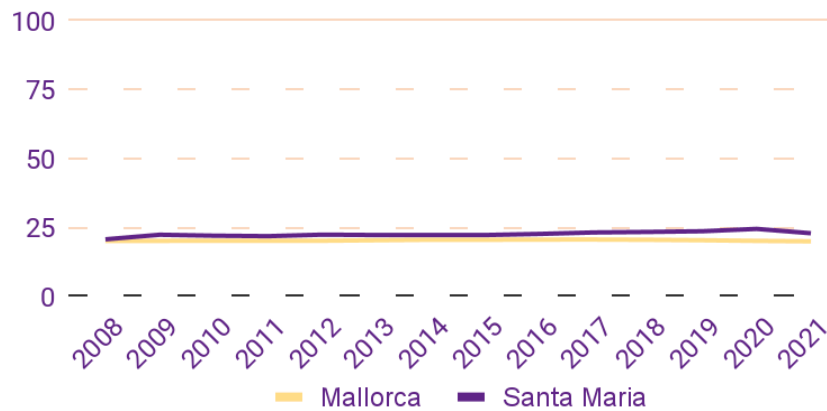
El saldo migratori del municipi segons les darreres dades de referència actualitzades a 2021 és de +42 persones.

L'edat mitjana de la població al municipi és de 41,73 anys i a Mallorca l'edat mitjana és 0,38 punts més elevada, situant-se als 42,11 anys.

El 2022 la població menor de 16 anys al municipi és del 17,76%, una mica més que a tota Mallorca, que és del 15,67%.

² Font: ibestat

Evolució de la població infantil %

³La població infantil i adolescent (0-19 anys) a Mallorca i a Santa Maria se situa entorn del 20% la població.

A Santa Maria, la proporció de població infantil i adolescent és superior a la del conjunt de Mallorca, sobretot a partir de 2017, on es situa 3 punts per damunt de Mallorca, i a 2022 amb 4,48 punts de diferència.

La població infantil i adolescent a Santa Maria tendeix a créixer des del 2008, ara bé, sembla que des del 2020 tendeix a decreixer lleugerament.

³ Font: ibestat

⁴Anem a veure com evoluciona la població infantil i adolescent a Santa Maria per franges d'edat i en comparació amb el total dels infants i adolescents de tota Mallorca.

Evolució de la població infantil i adolescent a Mallorca per grups d'edats en %

Mallorca	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-4 anys	5,35	5,45	5,42	5,42	5,37	5,34	5,23	5,06	4,94	4,89	4,80	4,70	4,52	4,35
5-9	4,97	5,02	5,12	5,17	5,27	5,38	5,54	5,58	5,63	5,54	5,42	5,21	5,11	5,03
10-14	4,7	4,67	4,72	4,76	4,83	4,95	5,05	5,13	5,20	5,28	5,32	5,40	5,39	5,44
15-19	5,13	5,01	4,92	4,82	4,72	4,69	4,73	4,76	4,83	4,91	4,99	5,05	5,12	5,16
Total	20,15	20,15	20,19	20,17	20,19	20,37	20,55	20,54	20,61	20,62	20,53	20,37	20,14	19,98

Evolució de la població infantil i adolescent a Santa Maria per edats en %

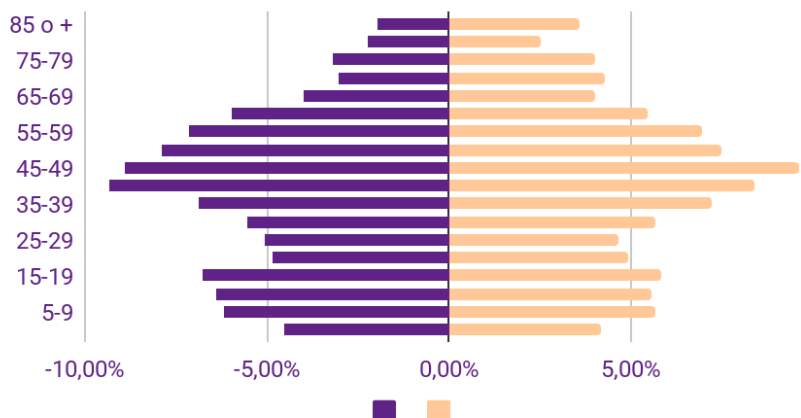
Santa Maria	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
0-4	6,14	6,36	5,81	5,84	6,04	5,74	5,34	4,86	5,47	5,56	5,57	5,76	5,21	4,81
5-9	4,71	6,43	6,57	6,48	6,69	6,32	6,33	6,48	6,25	6,13	6,22	5,80	6,39	6,31
10-14	5,06	4,89	4,86	4,83	5,24	5,77	6,14	6,45	6,29	6,43	6,11	6,28	6,81	6,02
15-19	4,80	4,69	4,78	4,70	4,42	4,43	4,43	4,47	4,64	5,07	5,48	5,79	6,07	5,75
Total	20,70	22,36	22,02	21,85	22,39	22,26	22,24	22,26	22,66	23,19	23,38	23,63	24,48	22,90

La població de 5 a 19 anys tendeix a créixer des del 2008 al 2021 tant a Mallorca com a Santa Maria, en canvi, la població de 0 a 4 disminueix lleugerament, això vol dir que la tendència és que neixen menys nadons al poble.

A Santa Maria, el grup d'edat més nombrós en el 2021 és el d'infants de 5 a 9 anys seguit d'adolescents 10 a 14 anys. A Mallorca el grup d'edat més nombrós (amb poques diferències amb la resta) és la franja de 10 a 14 anys. Aquesta tendència de la població infantil i adolescent es pot traduir en certes necessitats relacionades amb places als centres educatius, ampliació de recursos d'atenció a la infància i adolescència o en les iniciatives d'oci, entre altres.

⁴ Font: ibestat

Piràmide de població de Santa Maria

⁵Pel que fa a la distribució de la població per edats, ens trobem davant una piràmide de població regressiva, on en la zona elevada de la distribució es troba la població més envellida i presenta una gran densitat de població.

El model és el de piràmide regressiva, però no del model clàssic, la base de 5 a 19 és més ampla encara que de 0 a 4 torna a ser la forma regressiva clàssica. Creixement dels grups d'edat de 5 a 19 anys.

La població major de 65 anys al municipi (16,42%), molt similar a la de Mallorca (16,38%). Aquesta distribució, afecten a la càrrega econòmica en la població activa i ocupada, i a una major demanda de serveis i equipaments assistencials per gent gran i infància.

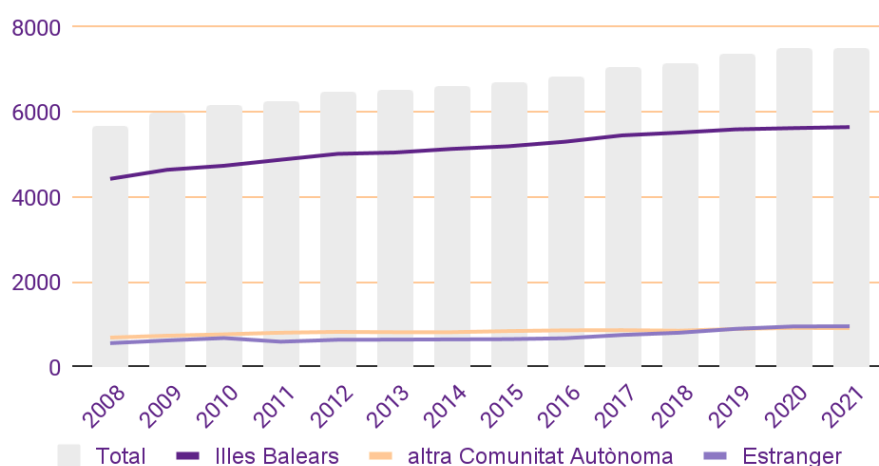
Distribució per sexe de la població infantil i adolescent a Santa Maria per edats en %

	0-4	5-9	10-14	15-19
Nins/allots	51,84	52,03	53,57	53,81
Nines/allotes	48,16	47,97	46,43	46,19

Veiem que la població infantil i adolescent està força equilibrada entre sexes (com és habitual en tota la població). Podríem destacar més desequilibri en els adolescents a partir dels 10 anys, havent-hi més al·lots que al·lotes.

⁵ Font: ibestat

Evolució de la població per zona de naixement

⁶La població del municipi ha experimentat un creixement progressiu des de 2008 fins a l'actualitat. D'aquí podem destacar:

La població nascuda a les Illes Balears, tot i haver augmentat de forma progressiva des de 2008 a 2021, en aquest darrer any ha disminuït el percentatge en un 3%.

La població nascuda a una altra comunitat autònoma s'ha mantingut en el mateix percentatge a 2008 i a 2021 (12,1%).

La població nascuda a l'estranger, ha experimentat un lleuger augment del 2,9% si comparem les dades de 2008 a les de 2021, situant-se en el 12,72% en aquest darrer any.

⁶ Font: ibestat

Països d'origen de la població al municipi per edat 2021

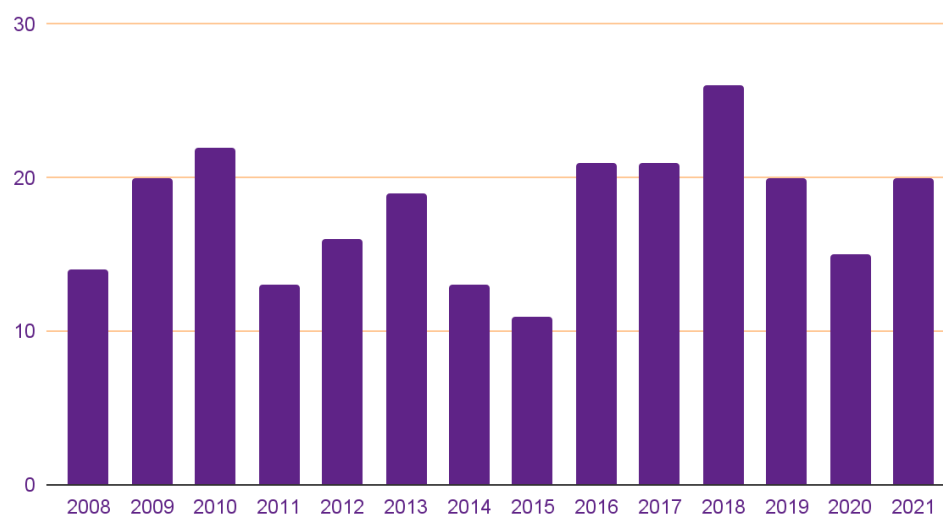
POBLACIÓ DE SANTA MARIA PER LLOC DE NAIXEMENT				
	Total edat	Menys de 16 anys	de 16 a 64 anys	65 o més
Total població	6.685	1.262	4.288	1.135
Espanya	6.205	1.179	3.929	1.097
Resta UE-15	251	41	182	28
Resta UE	69	11	56	2
Europa no comunitària	19	5	12	2
Àfrica	24	5	19	0
Amèrica del Sud	81	14	65	2
Resta d'Amèrica	18	3	13	2
Resta de nacionalitats	18	4	12	2

Segons les darreres de l'Ibestat (2021) un 92,81% de la població que resideix al municipi ha nascut a Espanya, mentre que un 7,18% ha nascut a l'estranger. Aquestes dades són inferiors a les de Mallorca (18,16%).

Així també hem de destacar que la població estrangera de Santa Maria també és inferior a la d'Espanya, on suposa un 11,42% de la població.

Dels diferents orígens de la població estrangera, la zona de nacionalitat més nombrosa a Santa Maria és de la Unió Europea (4,78%), seguit d'Amèrica del sud. El percentatge d'infants i adolescents fins a 16 anys que han nascut fora d'Espanya és de 6,57%.

Evolució del nombre d'infants i adolescents migrants al municipi

⁷Els infants i adolescents estrangers, oscil·la entre les 11 i les 26 persones, essent el 2018 l'any en què es dona un major nombre d'infants menors de 16 anys migrades a Santa Maria.

SALDO MIGRATORI				
	Total edat	Menys de 15 anys	de 15 a 64 anys	65 o més
Total	42	13	20	9
Illes Balears	16	-12	26	2
Una altra CC.AA	0	6	-6	0
Estranger	8	2	6	0

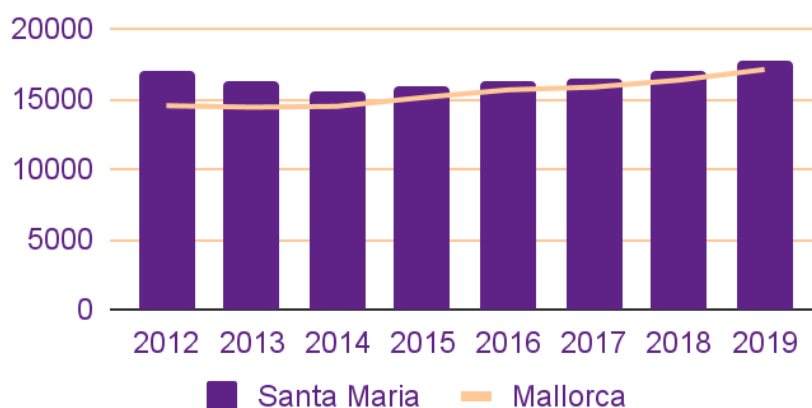
Pel que fa al flux migratori del municipi podem destacar que el nombre de persones que arriba al municipi majoritàriament és procedent de les Illes Balears, sobretot en l'edat compresa entre els 15 a 64 anys, seguit de les persones que arriben de l'estranger en la mateixa franja d'edat.

⁷ Font: ibestat

3. Dades econòmiques

Conèixer algunes dades generals sobre l'economia de Santa Maria i les seves famílies de Santa Maria, ens ajudarà a entendre més el context i les possibles necessitats o avantatges que es poden donar.

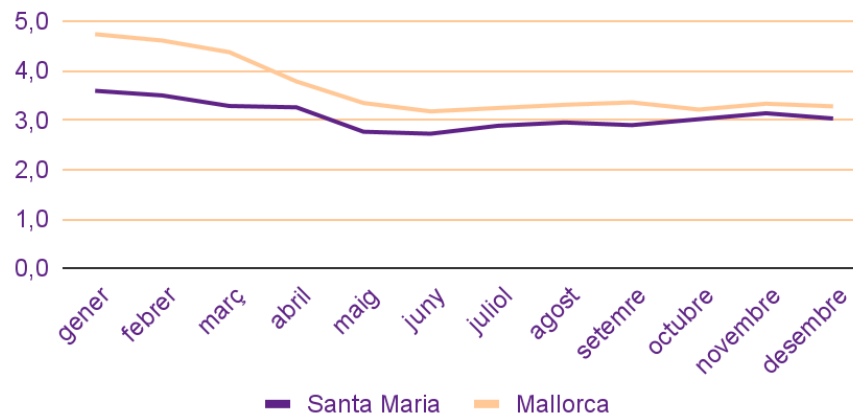
Evolució de la renda bruta

Segons dades de l'Ibestat l'any 2019 (les darreres dades disponibles) l'índex de renda bruta disponible (RDB) a Santa Maria era de 17.718,19€. Aquesta és superior que a la del conjunt de Mallorca 17.101€.

El 2013 la RDB experimenta una baixada que continua durant el 2014, i és a partir de 2015 que mostra un creixement progressiu. La tendència és mostra de la mateixa forma al conjunt de Mallorca.

Percentatge de persones en situació d'atur al 2022 per mesos

⁸La taxa d'atur registrat al municipi l'any 2022 és de 7,85%.

El percentatge de persones que es troben en situació d'atur és una mica més baix a Santa Maria que al conjunt de Mallorca. Tot i que segueixen la mateixa estructura on l'atur baixa a partir d'abril i es manté més baix durant els mesos d'estiu, a Santa maria no és tanta la diferència sinó que es manté més estable.

⁸ Font: ibestat

Dades de persones en situació d'atur a Santa Maria per sexe i grups d'edat

	GEN.	FEB.	MAR.	ABR.	MAI.	JUN.	JULI.	AGO.	SET.	OCT.	NOV.	DES.
Total	269	262	246	244	207	204	216	221	217	226	235	
Home	97	94	92	92	72	75	78	79	81	89	94	88
Dona	172	168	154	152	135	129	138	142	136	137	141	139
Menors de 25	24	21	21	28	17	19	19	17	19	21	33	28
de 25 a 34	47	46	32	36	28	28	36	40	40	42	43	41
de 35 a 44	47	44	43	38	36	34	39	44	36	37	36	33
de 45 a 54	74	74	71	62	51	47	44	44	44	51	48	49
55 o més	77	77	79	80	75	76	78	76	78	75	75	76
N. Espanyola	240	233	215	213	180	185	197	202	195	204	209	202
N. Estrangera	29	29	31	31	27	19	19	19	22	22	26	25

⁹Les dades sobre atur a Santa Maria mostren una economia que es manté estable, amb una mica més d'ocupació durant els mesos d'estiu. Aquest tipus d'economia és característica de les Illes Balears, on a l'estiu baixa l'atur a causa de l'increment de l'activitat econòmica relacionada amb el turisme. De la gràfica, podem destacar algunes dades: hi ha més dones que homes en situació d'atur al municipi.

La franja d'edat de 55 o més representen els grups amb major nombre de persones aturades, no obstant això, també són els que registren un major nombre de disminucions de persones aturades en la temporada d'estiu.

Els nombres més baixos de persones demandants es dona en els joves menors de 25 anys.

⁹ Font: ibestat

Segons les conclusions del Pla Estratègic d'Ocupació Local (2021-23) de Santa Maria, el model econòmic que presenta el territori és terciaritzat, en el qual imperen les empreses relacionades en el sector serveis, mecànica, hostaleria i restauració. Aquest fet que fa que sigui necessari la diversificació econòmica, ja que la dependència d'un sector suposa gran risc.

En el cas de la localitat de Santa Maria del Camí ha implicat l'augment de la taxa d'atur s'agreuja amb model terciaritzat existent. La taxa d'atur ha pujat de manera més accentuada en les dones, mostrant així una clara evidència de terra enganxós, com a col·lectiu vulnerable.

Pel que la població amb formacions de FP superiors i estudis universitaris, són els que experimenten menys taxa d'atur. És per això que resulta necessari implementar noves formacions d'estudis superiors als secundaris, formacions duals o batxillerat. La finalitat és que la població jove, així com els habitants en edat de treballar, puguin tenir una oferta formativa ampla dins la localitat i tinguin la possibilitat d'obtenir estudis superiors acreditats. Cal remarcar que aquest tipus d'ensenyament ha de ser diversificat, amb una major adaptació als canvis econòmics que hi ha.

Pel que fa a les empreses que trobem en la localitat, aquestes són de tipologia petita i mitjà, diferenciant les existents al nucli urbà on predominen el comerç i la restauració, respecte de les existents al polígon de Son Llaüt, on predomina les empreses relacionades amb serveis logístics, construcció i altres relacionats. Aquestes de cada vegada han agafat més força dins l'economia i dinamització de la localitat, fet que reflecteix amb la taxa d'autocontenció, la qual ha augmentat en aquests darrers anys, tot i haver-hi COVID-19.

Aquesta fortalesa que presenta el municipi s'ha d'estimular i cuidar mitjançant ajudes a PIMES, conscienciar a la població fer un consum local, ja que això permet evitar que Santa Maria del Camí pugui ser una ciutat dormitori, entre altres. És per això que un dels principals reptes és consolidar un teixit empresarial autosuficient i amb suficient capacitat innovadora per a no veure's afectat davant possibles crisis conjunturals.

3. Infància i adolescència en context de vulnerabilitat

Aquest estudi es centra a recollir informació relacionada amb la infància i l'adolescència de Santa Maria. Sovint la infància i l'adolescència en situació de vulnerabilitat és a dir, aquella que més necessita protecció, queda invisibilitzada. Conèixer el context de famílies que son ateses pels Serveis Socials Comunitaris Bàsics ens ajudarà a comprendre les necessitats d'una part de les famílies de Sta. Maria.

Expedients oberts a SS on hi ha infants i adolescents (0-17 anys)				
2012	2015	2018	2020	2022
66	59	60	48	71
Actuacions que s'han de dur a terme en casos de maltractament infantil				
2015		2018	2020	2022
564 actuacions		552	708	804
Nombre d'infants víctimes de violència masclista i/o vicària				
2015		2018	2020	2022
-		-	4	10
Nombre d'infants i adolescents de 0-17 anys estrangers considerats en situació de risc				
2012	2015	2018	2020	2022
19	23	26	30	35

¹⁰S'observa un creixement tant en el nombre d'expedients amb infància i adolescència, com les actuacions dutes a terme, com el nombre d'infants víctimes de violència masclista o vicària i nombre d'infants i adolescents estrangers en situació de risc. Segurament el nombre de víctimes per violència masclista té a veure amb l'avenç social dels últims anys en la millora de les eines de detecció per part de professionals i ciutadania.

¹⁰ Font Serveis Socials Comunitaris Bàsics

A Santa Maria del camí hi ha una casa d'acollida residencial per a adolescents amb trastorns de conducta que depèn de l'Institut Mallorquí d'Afers Socials i actualment és gestionat per la Fundació Diagrama. La casa d'acollida es diu "Es Camí".

La seva ubicació és una dada delicada per motius de protecció de l'adolescència que hi resideix a la casa d'acollida.

La relació entre la casa d'acollida i els diferents equipaments o serveis del poble no és molt estreta.

Santa Maria del camí

**a ulls
d'infants, i
adolescents**

Santa Maria del Camí a ulls d'infants i adolescents

Com miren i perceben els infants i adolescents el seu poble?

Els agrada viure en el poble? Quines coses agraden més i quines menys? El poble és acollidor i amable amb la infància i l'adolescència o és, més aviat un poble hostil o despreocupat?

Quins equipaments o serveis els hi son més familiars?

A Santa Maria es respecten els drets dels infants i adolescents? Es respecten tots per igual o n'hi ha que més que altres?

Aquest bloc de "**Santa Maria del Camí a ulls de la infància i l'adolescència**", recull les respostes a aquestes preguntes i ens permeten apropar-nos a conèixer, en trets generals, l'ambient que respiren dia a dia els nins, nines, al·lots i al·lotes en el seu poble.

La **satisfacció** amb el poble on vivim és un símptoma de benestar en l'entorn. Evidentment, és una percepció molt personal i cada persona li donarà el seu significat.

M'agrada el poble en el que visc

Infants 4,5

Adolescents 4

Creus que el poble és amable amb els teus fills/es?

Famílies 3,5

Els infants de Santa Maria estan molt satisfets del poble on viuen, els adolescents també. Ara bé, veiem que a mesura que augmenta l'edat, les valoracions baixen una mica, és possible que el grau d'exigència sigui major i que la percepció de necessitats també.

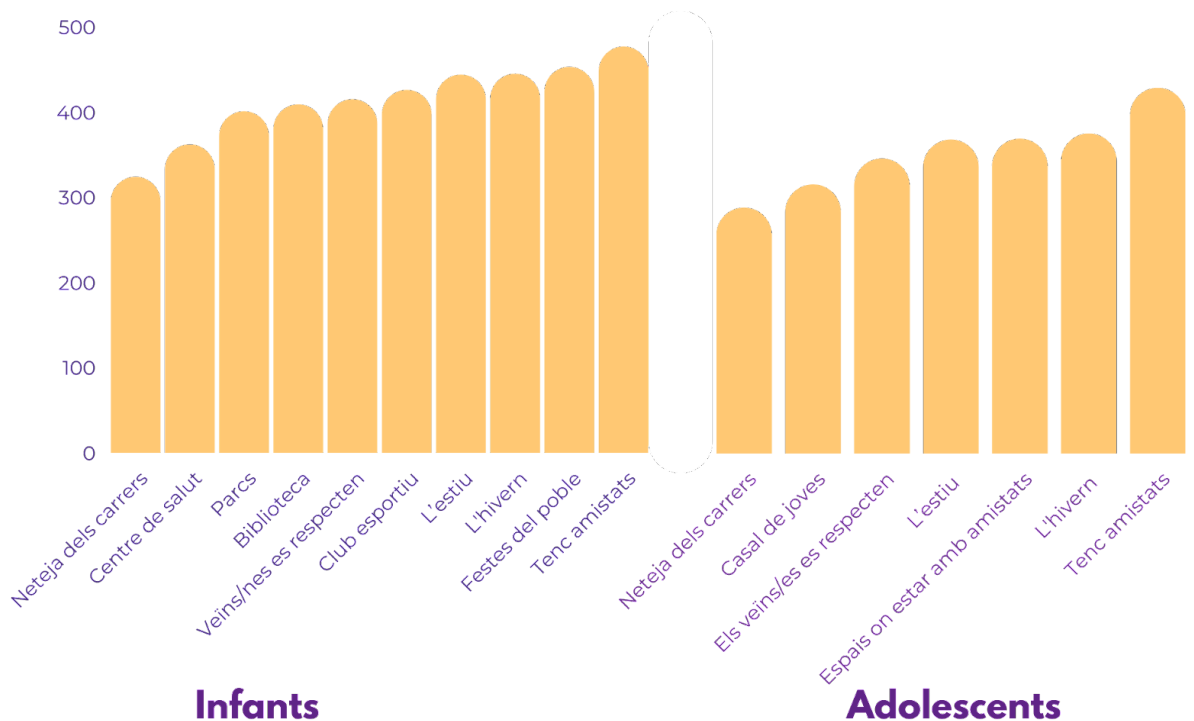
Identificar quins equipaments, recursos o dinàmiques veïnals agraden als infants i adolescents en el seu poble, ens aporta una visió general d'allò que més valoren.

Tant per a infants com per a adolescents és molt important tenir amistats en el seu poble. I sembla que estan lleugerament millor a l'hivern que a l'estiu al poble.

La neteja dels carrers sembla ser una de les dinàmiques que no agraden tant a la població més jove de Santa Maria.

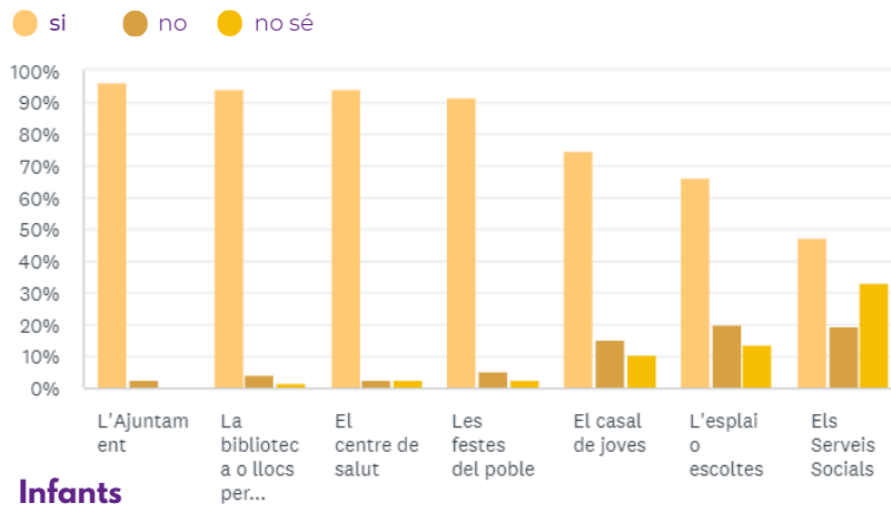
Que el centre de salut sigui dels equipaments amb les pitjors valoracions per part dels infants podria ser pel fet de vincular el centre amb el fet d'estar malalt/a. En el cas dels adolescents, la segona cosa menys valorada és el casal de joves. (Els resultats de la gràfica mostren el grau de satisfacció d'infants i adolescents amb elements del poble, els ítems més a la dreta son els que tenen una valoració més positiva).

Del poble m'agrada

Conèixer els **equipaments o recursos** del lloc on vius és important pel que fa al sentiment de pertinença a un lloc, i també per la teva relació amb l'entorn; amb la salut, l'oci, l'educació o la participació, per exemple.

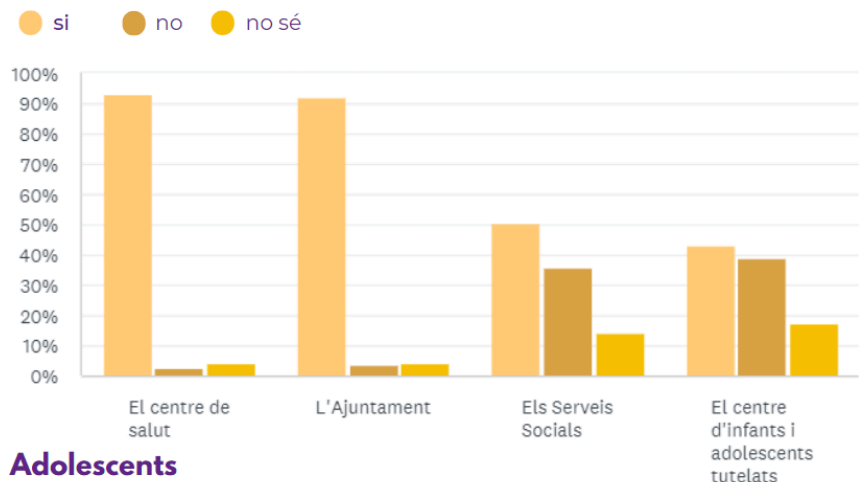
Del poble conec

Els infants i adolescents coneixen molt on son els equipaments principals com seria el seu ajuntament i el centre de salut i la biblioteca.

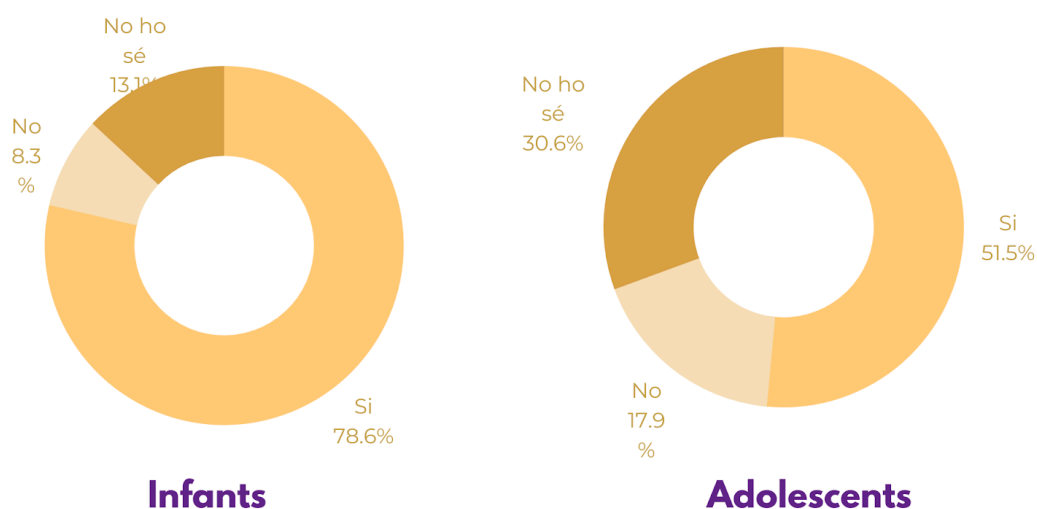
Ara bé, els serveis socials o, en el cas d'infants els recursos relacionats amb el lleure, la participació i l'oci son els que més desconeixement hi ha.

Del poble conec

El conjunt dels **drets dels infants** tenen la voluntat d'entendre el benestar dels infants i adolescents des d'una mirada integral. El fet que la població infantil, adolescent i també, els professionals i famílies del seu entorn els coneguin, és essencial perquè puguin defensar-los i reivindicar-los.

Conec els meus drets?

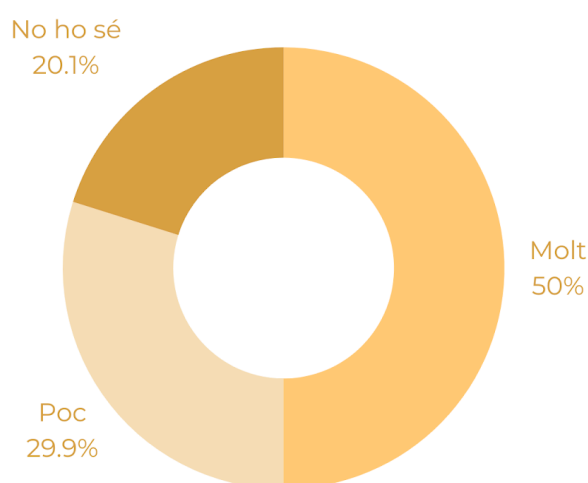
A prop d'un 80% dels infants de Santa Maria diuen que coneixen els seus drets. Ara bé, sembla que a més edat, menys desconeixement, ja que només el 50% dels adolescents diu conèixer-los. Això podria ser conseqüència de treballar més els drets a l'etapa de primària i no a secundària, i alhora vol dir que encara queda recorregut a fer.

Conèixer els **drets dels infants** i analitzar en quina mesura els sent respectats en el teu entorn no és un exercici senzill, requereix certa consciència i maduresa.

Per això, es va consultar als infants si sentien que els seus drets es respectaven al poble i als adolescents i famílies, en quina mesura es respectaven alguns dels drets recollits a la CDI¹¹.

La meitat dels infants pensen que els seus drets es respecten molt i una tercera part considera que es respecten poc.

En el poble es respecten els meus drets?

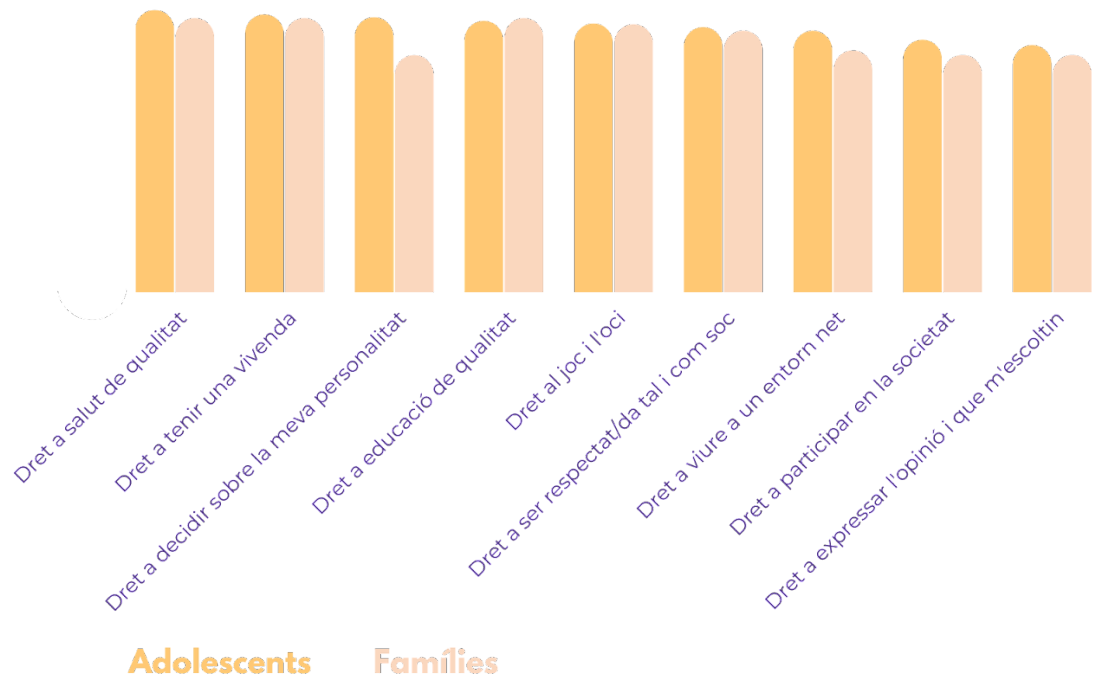

Infants

¹¹ Convenció dels Drets de l'Infant.

Adolescents i famílies coincideixen que els drets que tenen a veure amb serveis essencials com la salut, l'habitatge o l'educació son els que més es respecten a Santa Maria. En canvi, els drets a la participació social i el de poder expressar l'opinió i ser escoltat/da son els que menys es respecten en el poble.

En quina mesura es respecten aquests drets?

Des del punt de vista dels drets de la infància i la classificació recollida en la CDI, infants i adolescents del Pla, en general, tendrien bastant coberts els drets relacionats amb la protecció i provisió i menys coberts aquells relacionats amb la participació.

Diagnòstic de recursos i necessitats de la infància i l'adolescència

Diagnòstic de recursos i necessitats de la infància i l'adolescència

Conèixer els recursos, serveis o equipaments que existeixen a Santa Maria del Camí i que afecten les vides dels infants i dels adolescents, és una bona manera d'aproximar-se a la realitat de la població més jove.

Una visió general dels recursos, però, no és suficient, si volem que aquest estudi serveixi per a l'elaboració del primer **Pla d'infància i d'adolescència de Santa Maria del Camí**, per tant, cal recollir també les necessitats i problemàtiques que es donen en el dia a dia. I sobretot, quina és la percepció, valoració o propostes de millora que els infants i adolescents tenen sobre aquestes necessitats.

Per organitzar aquest bloc, separarem pels eixos de treball que s'ha treballat en aquest procés de recerca:

Emancipació, Benestar i Transformació

Emancipació

#Educació #Formació

#Espais Públics

#Mobilitat

L'eix de promoció de **l'emancipació** infantil i adolescent inclou quatre àmbits d'actuació, que s'entenen com una successió de mesures que s'adeqüen al cicle vital dels infants i adolescents: educació, formació, espais públics i mobilitat i que estan orientades a promoure l'autonomia de la infància i adolescència.

De cada àmbit es recolliran: recursos, necessitats, valoració de la ciutadania, i propostes de millora en la mesura que s'hagin recollit dades al respecte.

1. Educació

El dret a l'educació de qualitat és un dels drets fonamental pels infants i adolescents, ja que és clau en el seu desenvolupament, creixement personal, emancipació i autonomia. Ara bé, l'educació entesa en un sentit ampli inclou infinitat d'espais, agents, etc. i això es pot classificar en tres àmbits: l'educació formal, no formal i informal.

En aquest apartat ens centrarem en l'educació formal dels nadons, infants i adolescents, i també aportarem alguns recursos vinculats al reforç escolar de l'educació formal i projectes educatius comunitaris.

1.1 Centres educatius a Santa Maria del Camí

A Santa Maria hi ha sis centres educatius, tres són públics i entre ells abasten totes les etapes educatives dels 0 als 17 anys. Hi ha un centre concertat que té oferta educativa de primària i secundària, i dos centres privats, una escoleta a partir de 9 mesos fins als 5 anys i una escola que acull infants de 3 a 12 anys.

Públics

Educació primerenca
escoleta 0-3 | Es Pi Gros

Educació infantil i primària
CEIP Melcior Rosselló i
Simonet

**Educació secundària i
batxillerat**
IES Santa Maria

Privats o concertats

Escoleta educació infantil
Mel i Sucre (9 mesos a 5 anys)
Privat

Escola infantil i primària
Escola Montessori
Privat

**Educació primària i
secundària**
Col·legi Ramon Llull
Concertat

La següent taula recull les dades d'escolarització¹² del curs 2022/23 als centres educatius públics o concertats de Santa Maria.

Centre	Nre. de places disponibles	Alumnes matriculats	Llista d'espera
Es Pi Gros			
EI	97	94	0
CEIP Melcior Rosselló i Simonet			
EI	150	172	0
EP	300	384	0
Collegi Ramon Llull			
EI	75	44	0
EP	150	127	0
ESO	120	90	0
IES Santa Maria			
ESO	420	361	0
Batxillerat	35	24	3
Ed. Especial	7	7	0

Les dades facilitades per la Conselleria d'Educació sobre l'escolarització de 0 a 18 anys als centres públics i concertats del poble no responen a la realitat viscuda pels centres educatius de titularitat pública.

La realitat, però, és que els centres educatius públics de Santa Maria pateixen una sobrecàrrega d'alumnat amb relació a les infraestructures disponibles, que implica greus conseqüències en la qualitat educativa, la planificació i organització dels equips docents o l'economia familiar.

¹² Font, Conselleria d'Educació

En el cas de l'escoleta municipal Es Pi Gros, observen un augment d'infants inscrits en el darrer curs (23-24) a causa de la política de gratuïtat de les escoles de 0 a 3 anys aprovada al Parlament de les Illes Balears. L'escoleta té una infraestructura de fins a 9 aules i en el curs 23-24 ja n'està fent servir 8 com a aules ordinàries. L'aula número 9 és la de psicomotricitat, si el curs vinent s'hagués de convertir en una aula ordinària, els infants no disposaran d'un espai adaptat per quelcom tan important per a infants de 0 a 3 anys, com és la de l'estimulació de la seva psicomotricitat. Augmenta l'escolarització, però no els recursos humans, ara bé, l'ajuntament assumeix dues educadores més que les que dona la Conselleria d'Educació a mitja jornada cada una.

En el cas del CEIP, segons la informació recollida en el PEC¹³, la capacitat del centre és de 450 alumnes (150 d'Educació Infantil i 300 d'Educació Primària), encara que en el curs 22-23, han arribat als 558 alumnes.

Segons el PEC l'edifici es va projectar per donar cabuda a dues línies completes. El curs 21-22 ja hi havia 24 unitats amb la previsió de continuar augmentant fins a consolidar les tres línies. Aquest fet s'ha traduït en la reconversió de tots els espais comuns) en aules ordinàries. L'estiu del 2017 l'Ajuntament va haver de construir una aula més al pati d'educació infantil i la conselleria va instal·lar una aula modular.

Segons explica també la direcció del centre, les aules destinades a matèries específiques com música o informàtica s'han hagut de destinar a aules ordinàries, aquesta situació afecta directament l'educació de qualitat de l'alumnat i redueix l'accés als recursos educatius que haurien de tenir.

Aquesta situació també afecta al dret al joc i l'esbarjo dels infants, ja que el pati de l'escola, amb una infraestructura dissenyada per unes 450 persones, ha d'acollir diàriament al voltant de 560, reduint els espais de joc i augmentant la possibilitat de conflictes i problemes de convivència. O d'altres situacions que afecten l'esbarjo i lleure de l'alumnat com son que no tot l'alumnat hi té accés al rocòdrom del centre o, per exemple, en ser un nombre elevat d'infants per curs, costa trobar cases de colònies que tinguin la infraestructura necessària.

¹³ **Projecte Educatiu del Centre**

Aquesta situació també té conseqüències en els equips docents, ja que requereix una major organització i logística en l'ús dels espais, horaris, etc. I també en les famílies, per exemple encarint els preus d'algunes activitats per haver de necessitar més recursos. Les famílies del centre varen crear una *plataforma per l'escola nova*.

La direcció del centre està en reunions amb la Conselleria d'Educació (a les quals el batle de Sta. Maria hi assisteix i dona suport) per aconseguir la creació d'una escola nova.

Pel que fa a l'IES Santa Maria, la realitat de saturació de places també està en creixement. La planificació del centre estava prevista per fer només l'etapa educativa obligatòria ESO i, actualment, estan fent també batxillerat. En el curs 2023-24 tenen un total de 421 matriculats, han hagut d'augmentar dos grups-classe amb relació al curs 22-23, i aquest fet continua una tendència que ja es dona des de fa uns anys i es preveu que es continuarà donant en els anys vinents.

Per contra, el centre educatiu concertat pateix la situació inversa en les diferents etapes educativa, les places disponibles en el curs 22/23 no s'ompliren, especialment en l'etapa de tres anys i la tendència des de la pandèmia és a la disminució de la demanda de places en el centre. Això suposa una preocupació gran per part de l'equip directiu i equips docents sobre la continuïtat de la concertació del centre.

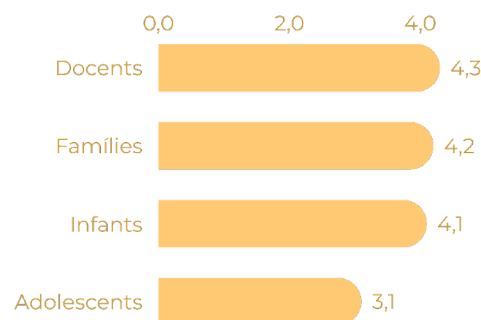
Segons les enquestes fetes a infants i adolescents, la gran majoria d'infants (81%) i d'adolescents (84%) que van als centres educatius de Santa Maria, viuen al mateix poble.

Ara bé, tots els centres públics acullen a alumnat dels pobles del voltant com Consell, Marratxí o Santa Eugènia.

1.2 Percepcions sobre benestar, seguretat i satisfacció d'alumnat, famílies i docents dels centres educatius de Santa Maria

En un centre educatiu passen moltes coses. A aquest estudi, ens interessa conèixer la percepció de benestar de l'alumnat en el centre, ja que és clau tant pel rendiment acadèmic i el seu madurament psicosocial. Puntuació mínima 0,0 (gens), puntuació màxima 5,0 (moltíssim).

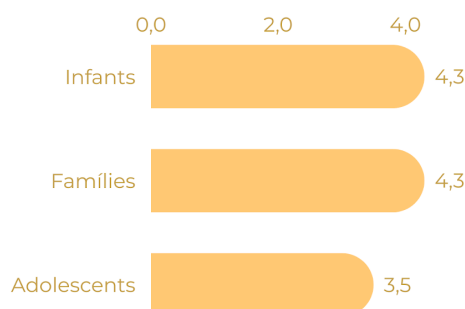
T'agrada el centre?

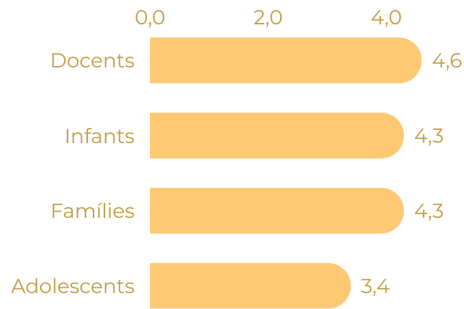
Als nins i nines, les famílies i l'equip docent els agrada bastant el seu centre. Això és molt bon símptoma per l'ambient educatiu i també per l'ambient del poble.

Destacam que els equips docents tenen una lleugera millor percepció dels centres que l'alumnat o que les famílies.

Et sents a gust?

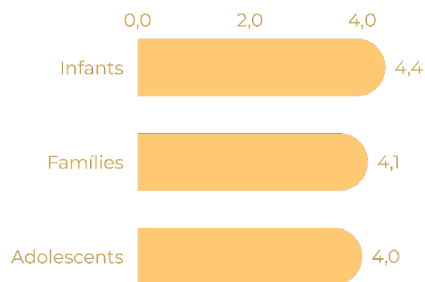
Et sents segur/a?

En general, sembla que els centres son espais on la majoria d'infants i adolescents, docents i famílies, perceben molta seguretat.

El centre educatiu és un agent socialitzador dels infants i adolescents, el sentiment de tenir amitats en el lloc on passen més hores al dia és clau pel seu benestar.

Tens amitats al centre?

Sembla que la gran majoria d'infants i adolescents considera que té amitats a la seva escola o institut. Això ens parla de la majoria, que ja és l'habitual, tot i això, no impedeix que es donin situacions d'assetjament escolar o que hi hagi infants i adolescents amb més dificultats per fer amitats.

En general destacam que els adolescents tenen pitjors percepcions sobre la satisfacció amb el centre, el seu benestar, la seguretat i les amitats.

1.3 Recursos de reforç escolar i projectes educatius comunitaris

A Santa Maria hi ha diferents recursos d'acompanyament en el reforç escolar d'infants i adolescents. En el del suport escolar de SSCB serveix com a eina per generar millor vincle entre equip de Serveis Socials i les famílies.

Reforç escolar	Impulsa	Edats	Professionals
Reforç escolar PAE (tant a centres públics com concertats)	Conselleria d'Educació	Primària i secundària	Docents dels centres educatius
Suport escolar de l'Ajuntament des de Serveis Socials CB	Serveis Socials	Primària i alguns casos de secundària	Dues mestres contractades per l'Ajuntament

Des dels Serveis Socials Comunitaris Bàsics també es destinen diferents recursos educatius destinats a infància, adolescència i les seves famílies.

Projecte	Tipologia
“Un tracte pel bon tracte”	Prevenció a primària
“Estam per tu”	Prevenció a secundària
“Ens orientam”	Orientació formativa-laboral
“Dinamitzem el poble”	Dinamització i prevenició comunitària
“Impulsam als joves”	Prevenició sociocomunitària
Cicle de conferències per a famílies 5 conferències temàtiques <ul style="list-style-type: none"> • Habilitats parentals “Maternitat i paternitat conscient” • Com acompanyar en l'era digital • Nutrició • Educació sexualitat (podran participar adolescents a partir de 12 anys) • Monòleg per a adolescents 	Prevenició comunitària familiar

2. Formació

La formació dels infants i adolescents és un complement molt important pel desenvolupament i emancipació. Existeixen programes, serveis o espais formatius pensats per promoure la seva autonomia i inclusió en la societat, ja sigui pel coneixement de la llengua, del món laboral, reforç escolar, participació, etc.

En aquest apartat ens centrarem principalment aquella formació relacionada amb el món laboral, programes de formació complementària i els interessos dels adolescents pel que fa a tallers o cursos en el centre educatiu.

2.1. Professionals, programes o recursos pel foment de l'ocupació juvenil a Santa Maria

A Santa Maria hi ha diferents serveis, iniciatives o programes que promouen la formació dels i les adolescents en l'àmbit d'orientació laboral i l'ocupació juvenil.

A Santa Maria hi ha una figura professional d'**Agent d'Ocupació i Desenvolupament Local** (AODL). Aquesta figura tècnica treballa en el marc d'un Pla d'acció de desenvolupament local impulsat pels ens locals o per les entitats dependents o vinculades a l'administració local.

La seva funció és dinamitzar, promoure i executar les polítiques, programes o projectes que afavoreixin la dinamització social i econòmica de Santa Maria. L'AODL col·labora directament amb el Servei d'Ocupació de les Illes Balears (SOIB), amb les diferents regidories, amb centres educatius i altres professionals del poble.

A més a més, l'any 2023 des de la mancomunitat del Raiguer s'ha introduït la figura professional d'una **educadora social** amb funcions de dinamització comunitària i dins aquestes funcions, du a terme acompanyament en orientació laboral i recursos per l'accés al món laboral per a adolescents i joves. Una horabaixa a la setmana l'educadora atén les necessitats dels i les joves en el Casal de Joves.

Els principals programes per fomentar l'ocupació juvenil que es fan servir a Santa Maria son:

Programa Joves Qualificats del SOIB

Programa de Reactiva del SOIB

Programes de pràctiques per a estudiants d'FP

Programa de pràctiques per a estudiants universitaris

A més, des de fa dos anys, s'impulsa la **fira d'ocupació juvenil Job Jove** a Santa Maria.

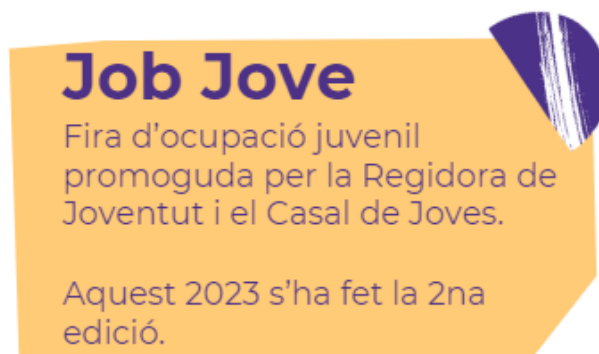
Aquesta fira ofereix llocs de feina i abundant orientació acadèmica i laboral per a joves d'entre 16 a 35 anys.

Aquest esdeveniment que fomenta la formació i l'ocupació del jovent, a banda de promocionar també el voluntariat, l'oci i les inquietuds artístiques i culturals.

D'entre tots els agents que hi participen, destacar tècnics d'orientació del SOIB, el Punt d'Orientació Acadèmica Professional (POAP) i PortUIB, els punts d'IB Jove i INSERTA-Fundació ONCE i informació a càrrec de l'AODL de l'Ajuntament. A més, també hi participen empreses i comerços del municipi.

Altres recursos per promoure la formació professional que es promouen al municipi son:

Curs de monitor/a de temps lliure	II edició
Formacions al professorat de Formació Professional	-
Forma't a casa	Beques municipals per estudiants de Formació Professional i estudiants a la UIB per fer pràctiques professionals. Fa 4 anys que estan en marxa. En principi era conveni amb UIB, però s'intenta que si és estudiant de grau a fora pugui fer pràctiques remunerades al seu àmbit.

A més a més, i especialment per l'adolescència en situacions més vulnerables, a Santa Maria es fa ús dels programes de prevenció de l'abandonament escolar d'escolarització compartida **ALTER** (Conveni entre Direcció General d'Infància Joventut i Famílies i Ajuntament) i **PISE** (Conveni entre Conselleria d'Educació i Formació Professional i l'Ajuntament). Ambdós combinen formació i educació formal i el que es pretén és donar una sortida formativa i alhora educativa a alumnat adolescent que es troben en situacions de precarització i vulnerabilitat.

Aquest curs a Santa Maria hi ha 3 adolescents que estan fent servir els programes ALTER o PISE.

Conèixer què diuen altres estudis o plans locals del municipi, és molt útil per conèixer més en profunditat la realitat de Santa Maria en àmbits específics. A continuació recollim les conclusions del Pla Estratègic d'Ocupació Local vinculades amb la formació orientades al mercat laboral, que ens serveixen per ampliar la perspectiva en aquest àmbit:

Conclusions sobre les formacions orientades al mercat laboral del Pla Estratègic d'Ocupació Local 2021-23 (PEOL)

Les formacions que ofereix la localitat són reduïdes, vist que l'ensenyament que s'imparteix de manera acreditada va dirigit exclusivament al camp de coneixements agroramader i mediambiental. No obstant, també trobem formacions no acreditades dirigides a la millora de les competències digitals i personals.

Una de les causes de la manca de formacions acreditades sorgeix per la carència d'espais acreditats en la zona i una planificació de l'espai. Tot i tenir llocs amb elevat potencial per ser-ho, com és el cas de cas Mestres, ca s'Apotecari.

L'augment del creixement de la població jove, fa necessari l'aparició de noves formacions i de places enfocades en diferents camps de coneixements, i que siguin acreditades. A més a més, aquest poden anar dirigits a les necessitats i perfil demandats del teixit empresarial: com és ara ensenyaments d'informàtica, idiomes, restauració, mecànica i construcció.

Per altra banda, segons les dades demogràfiques i del mercat obtingudes a la diagnosi (del PEOL) permet plantejar altres formacions acreditades com puguin ser cura a persones majors, formació professional infantil, etc.

2.2 Problemàtiques o bones pràctiques per la formació d'adolescents i joves

A continuació recollim una problemàtica expressada per l'equip de SSBC al voltant dels itineraris formatius d'aquells adolescents que abandonen l'educació formal Santa Maria per promoure la formació acadèmica d'adolescents i joves.

Problemàtiques relacionades amb la formació professional

- En els centres educatius de Santa Maria no hi ha opció de fer formació professional bàsica (FPB) per a adolescents que necessiten un itinerari alternatiu a l'ESO, tampoc hi ha en els pobles més pròxims.
- Hi ha municipis que tenen FPB i que estan connectats pel tren com Palma o Sineu o Marratxí.
- De vegades, el fet que un jove menor de 16 anys s'hagi de desplaçar sol/a altres municipis a cursar FPB suposa una limitació per part de Serveis Socials en la derivació d'aquests joves. Això provoca que alguns d'aquests joves que amb 15 anys no tinguin cap opció formativa fins els 16 anys.

Bones pràctiques per la formació de joves

Centre universitari Miquel Dolç

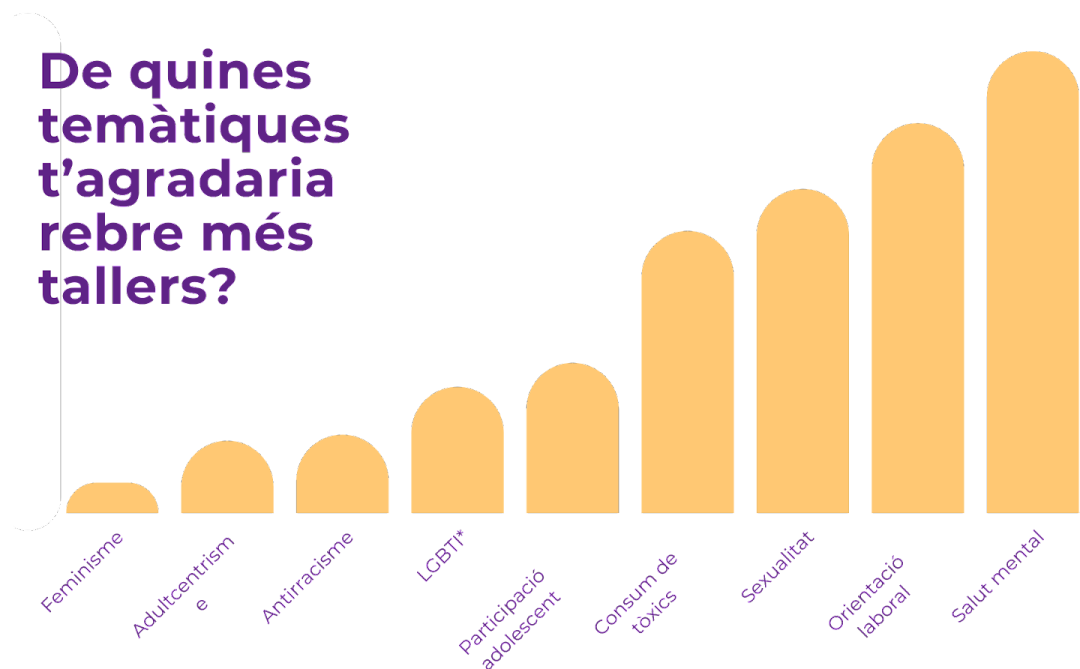
És un centre que té com a objectiu posar a l'abast dels estudiants universitaris, preuniversitaris i de la societat en general, instal·lacions on poder informar-se de l'oferta universitària, organitzar activitats educatives i culturals i fomentar l'estudi i l'activitat intel·lectual, crítica i universitària.

Està situat a l'edifici de Ses Cases des Mestres, i està obert entre setmana en horari d'horabaixes. A la seva plana de Facebook pengen sovint ofertes de feina i notícies relacionades amb la formació i el món laboral.

2.3 Interessos de formació complementària als centres educatius

Els centres educatius, també son espais on, més enllà del currículum educatiu, s'amplia el coneixement de l'alumnat amb tallers, activitats, xerrades, projectes, etc. de formació complementària.

És important escoltar quins son els interessos de l'alumnat, ja que probablement, respongui en gran manera a les seves necessitats.

Adolescents

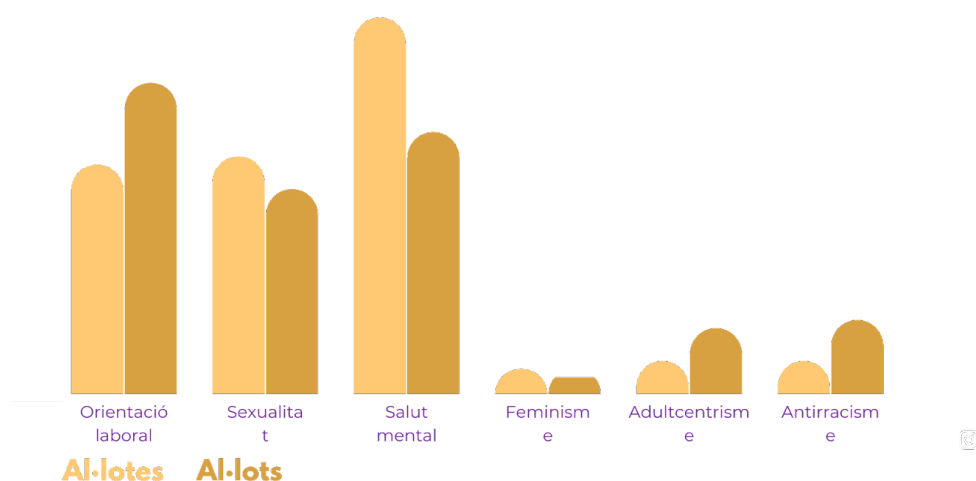
Sembla que els adolescents tenen més interès per aspectes relacionats amb la seva salut i el seu futur professional que en qüestions de desigualtat o justícia social.

Les tres temàtiques que més interès generen en l'alumnat adolescent son; la salut mental (52,38%), orientació laboral (44,22%) i sexualitat(36,73%). Tot i haver-hi diferents recursos al poble destinats a l'orientació laboral de joves, quasi la meitat de l'alumnat voldria més tallers d'aquests tipus al centre educatiu.

Les temàtiques que menys interessen son feminisme (3,40%), adultcentrisme (8,16%) i antirracisme (8,84%).

Temàtiques més demandades per adolescents

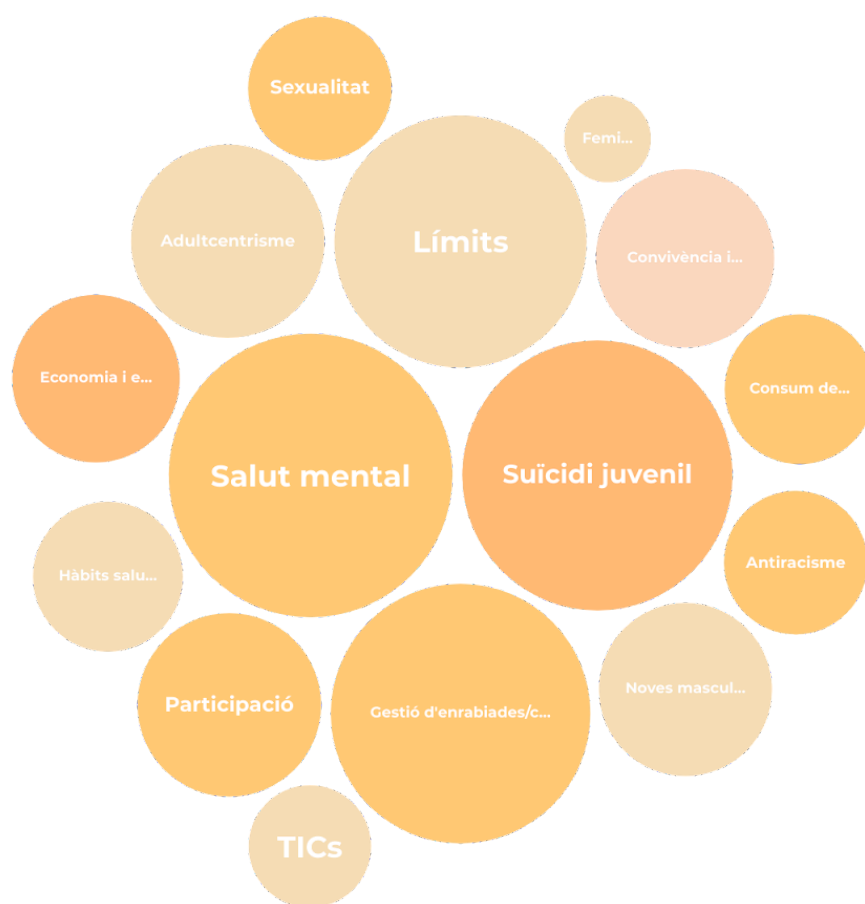
(diferències per sexe)

Si ens fixam en les diferències entre al·lots i al·lotes, veiem que elles tenen molt més interès en la salut mental que ells (al·lotes (65,71 % i al·lots 41,56 %). A les altres temàtiques no hi ha tantes diferències entre sexes.

Demandar als equips docents quines son les seves necessitats, és important per completar el mapa de necessitats sobre la formació complementària dels infants i adolescents als centres educatius.

De quines temàtiques voldries més tallers al centre educatiu?

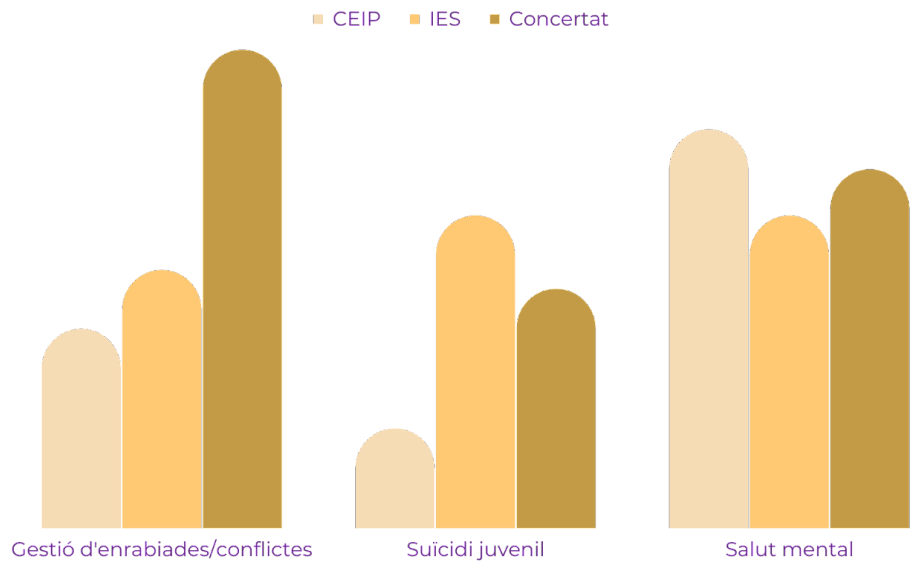

Docents

En general, els i les docents mostren interès a rebre més tallers relacionats amb la salut mental, el suïcidi juvenil i la gestió d'enrabiades o conflictes.

Si agafam les tres temàtiques amb més interès per part dels docents i miram en quina mesura les demanen els centres educatius, veiem que, per una banda, en el CEIP hi ha més interès en tallers sobre salut mental que als altres centres i, l'Institut mostra força interès per rebre formacions relacionades amb el suïcidi juvenil. A l'escola concertada predomina l'interès per la gestió de conflictes.

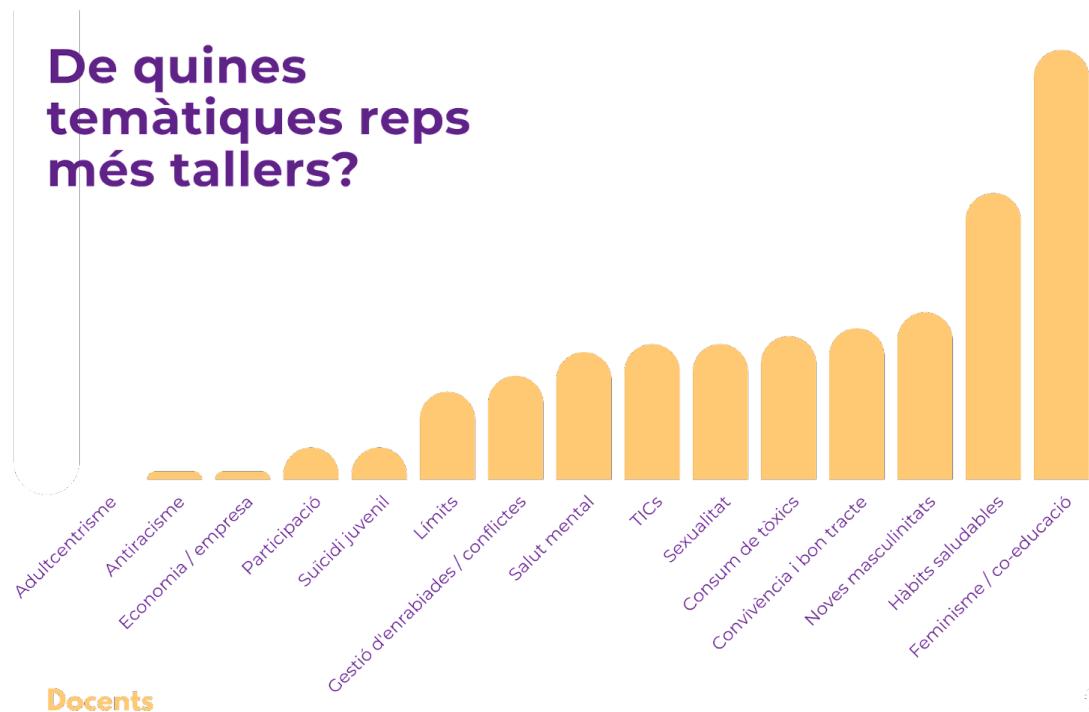
Temàtiques amb més interès per rebre tallers al centre (distribució per centre)

Docents

Una dada interessant per contrastar amb les anteriors és conèixer des de la perspectiva dels equips docents quines son les temàtiques que més rep activitats o tallers l'alumnat.

Les temàtiques més comunes son feminisme (63,53 %) hàbits saludables (42,35 %) i, amb menys grau, noves masculinitats (24,71%), que s'hauria d'entendre com a part del feminisme.

Els temes que menys es treballen als centres (almenys a través d'activitats o tallers) son l'adultocentrisme, l'antiracisme i l'economia o empresa, la participació o el suïcidi juvenil.

3. Espais públics

Els espais públics representen els espais comuns d'un territori. Son els espais de convivència i de relació d'una comunitat. En el cas d'infants i adolescents, son els llocs de trobada i de socialització entre iguals i amb l'entorn.

Pels infants son els llocs on es relacionen a través del joc col·lectiu i comunitari. A més a més, son espais essencials per potenciar el dret al joc dels nins i nines.

Pels adolescents, moltes vegades es converteixen en l'expressió de llibertat, de relació entre iguals sense els referents familiars.

El sentiment de pertinença a un territori el marca també, la relació i apropiació dels espais comuns, dels espais públics, de tothom.

A aquest estudi s'ha volgut conèixer la relació de la infància i l'adolescència amb els espais públics, les necessitats i millores que troben en aquests.

3.1. Zones de parcs infantils a Santa Maria del Camí

Quan un poble té espais de trobada, especialment pels infants i adolescents com zones de joc, entrenament o simplement, per estar passant l'estona, s'entén que és un poble que mira per la seva ciutadania més jove i que entén els espais públics com a pulmons del municipi i espais de relació veïnal.

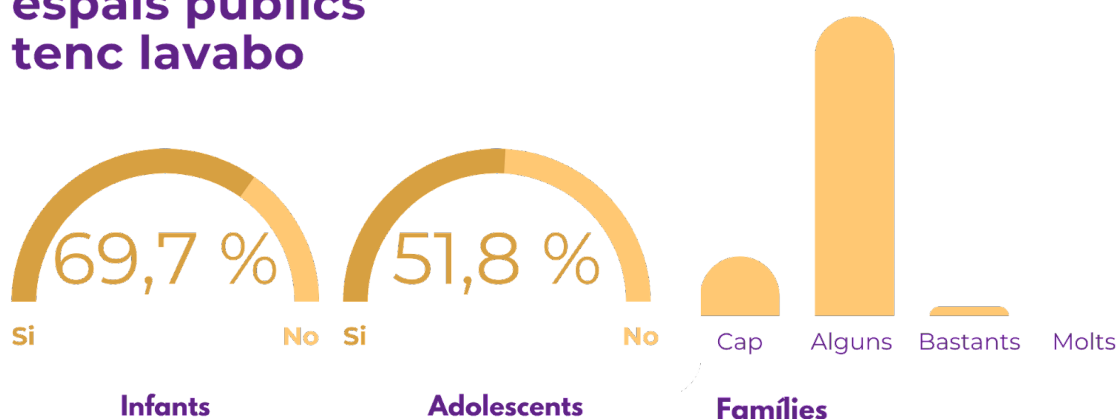
Santa Maria disposa de 8 zones de parcs infantils amb equipació de gronxadors i tobogans. També disposa d'una zona amb alguns aparells per entrenaments esportius a l'aire lliure al carrer Jaume Oliver Frontera, el Parc de Sa Quintana, les Cases de Son Llaüt i l'àrea recreativa, educació ambiental i refugi de Ca Ses Monges. A més a més, en el Parc de Can Borreó, hi ha una pista de futbol i bàsquet conjunta, un parc de patí i aparells d'esport d'aire lliure per fer exercicis de força i flexibilitat.

3.2. Necessitats dels infants, adolescents i famílies en els espais públics

Jugar als espais públics requereix tenir unes necessitats cobertes, com per exemple anar al lavabo, trobar-se l'espai net i cuidat o que no passin sovint cotxes a prop de les zones de joc. El % dels gràfics representa les persones que han respost que sí tenen lavabo.

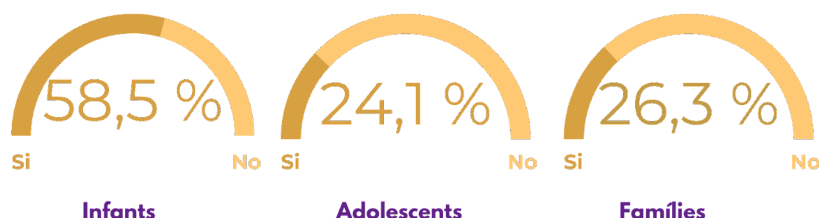
Quan jug als espais públics tenc lavabo

Sembla que més o menys la meitat d'adolescents i d'infants considera que té un sanitari on anar quan està jugant al carrer, és cert, que amb aquestes dades no queda clar si entenen tant lavabos públics com d'algun establiment proper. En el cas de les famílies que sí que es demana especialment per lavabos públics, i el 81,37% en diu tenir alguns.

Viure en entorns nets i cuidats és un dret dels infants i adolescents, però és també molt important per tota la ciutadania.

Els espais estan nets i cuidats

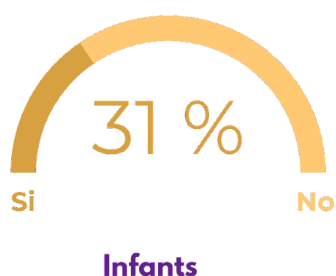

Els infants valoren millor la neteja del poble que els adolescents i famílies que no fan tan bona valoració.

De fet, les famílies especialment de nadons de 0 a 3 anys es queixen que es troben les zones de joc infantils brutes a causa d'incivisme d'altres veïns/es.

Les famílies de nadons o infants més petits, també es queixen del perill de no tenir parcs tancats a la carretera. Els infants una mica més grans, de 10 a 12 anys, sembla que no tenen la mateixa sensació de perill, ja que tan sols un 31% reconeix que els cotxes els molesten quan juguen.

Quan jug al carrer em molesten els cotxes

Problemàtiques als parcs infantils (per les famílies)

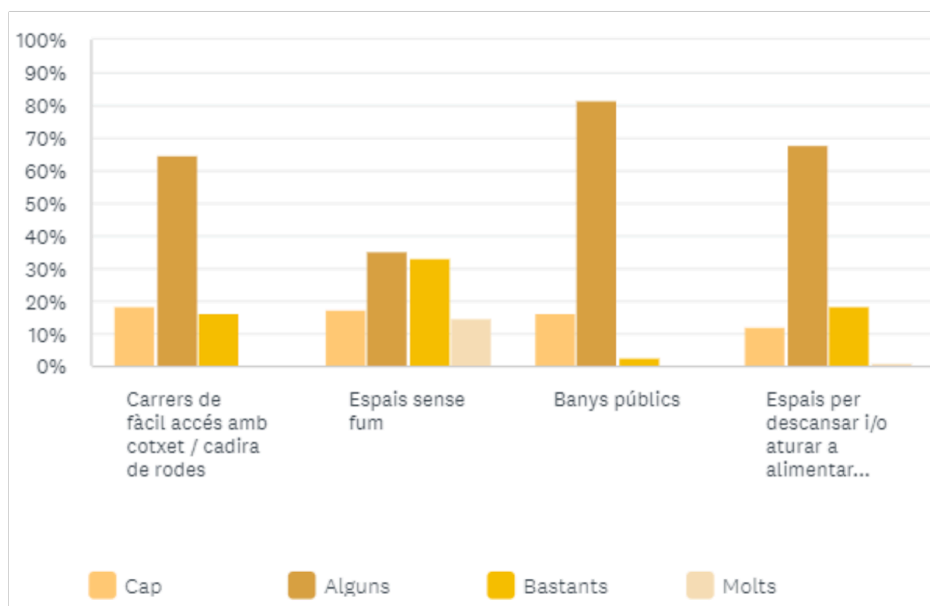

- **Manca de barreres que tanquin els parcs.** Molts parcs no tenen cap límit entre la zona infantil i la carretera amb vehicles. Aquest fet fa que les famílies hagin d'estar vigilant constantment perquè les criatures no s'escapin. Fan més insegurs els parcs.
- **Brutor als parcs.** Sovint les famílies troben els parcs bruts de residus tòxics pels infants com; botelles o llosques, etc.
- **Manca d'ombra en els parcs infantils o zones cobertes per pluja.** No passa a tots els parcs però sí n'hi ha que queden inutilitzables a l'estiu per la calor o a l'hivern per no tenir cap zona un poc coberta.

Una ciutat amable amb la infància també té a veure amb el fet que a la majoria d'espais es pugui circular amb cotxet o cadira de rodes sense problema, amb tenir espais òptims on poder aturar en mig d'un trajecte a descansar o alimentar els nadons, i amb tenir espais o zones amb poca contaminació.

Hem demanat a les famílies si aquestes condicions es donen a Santa Maria i això és el que ens diuen:

Es donen aquestes condicions a Santa Maria?

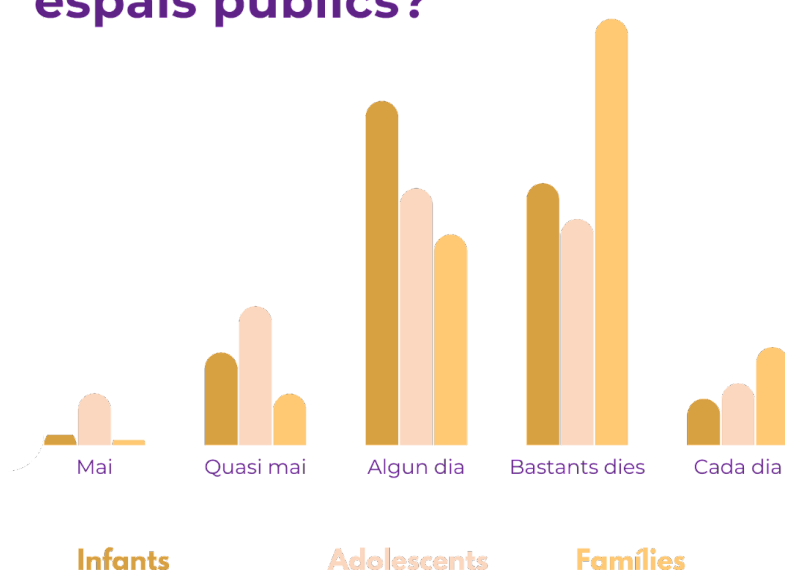
Famílies

Sembla que el més hi ha son espais sense fum. Sembla que la majoria de les famílies opina que faltarien espais adaptats per circular amb cotxet i per descansar o alimentar.

3.3 Dinàmiques dels infants i adolescents en els espais públics

Conèixer la freqüència que els infants i adolescents estan jugant o passant l'estona als espais públics ens pot ajudar a entendre les dinàmiques de carrer entre uns i altres.

Quan jugues als espais públics?

En general, els infants passen una mica més temps que els adolescents al carrer. I especialment els infants més petits d'entre 3 a 8 anys, ja que les famílies representen principalment a infants d'aquesta franja d'edat i un 65% diu jugar bastants o cada dia als carrers.

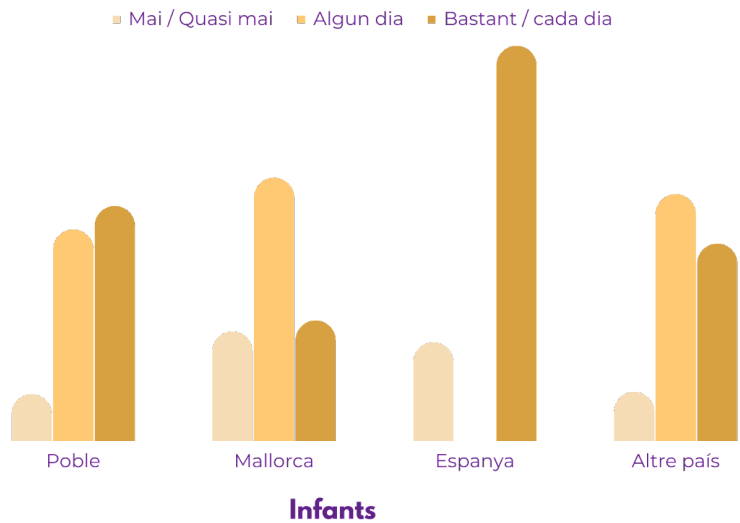
Està bastant equilibrat entre qui juga bastant sovint o cada dia als espais públics, pel fet que ho fan un 40% dels infants i un 39% dels adolescents.

El 39,23% dels infants juga bastants dies i l'11,72% cada dia (total 50,95%).

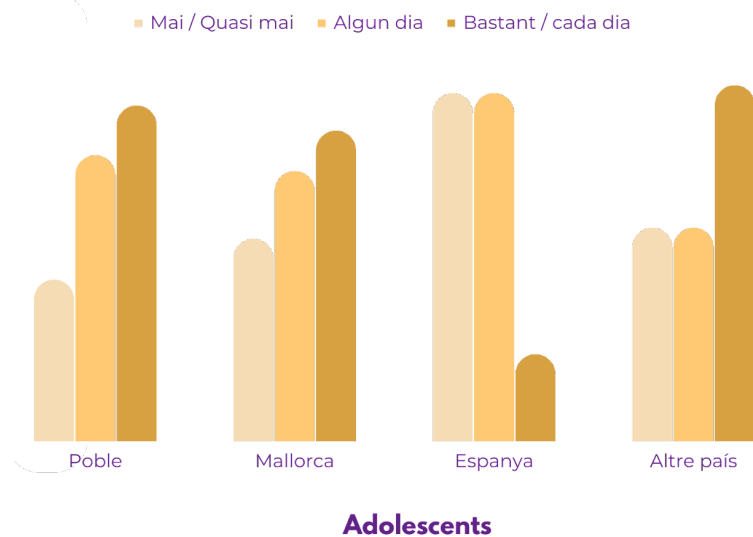
Hi ha més adolescents que diu no estar o jugar mai al carrer (7%), i només trobam un 1,36% d'infants que diu no jugar mai al carrer.

El 80% d'infants nascuts a altres llocs de l'Estat Espanyol juga bastant al carrer, dels nascuts a Santa Maria ho fa una mica menys de la meitat, 47,6%. Infants nascuts a un altre país, menys de la meitat (40%) juga bastant i dels que han nascut a altres pobles de Mallorca tan sols un 24,44% diu que ho fa.

Quan jugues als espais públics? (distribució per lloc de naixement)

Quan jugues als espais públics? (distribució per lloc de naixement)

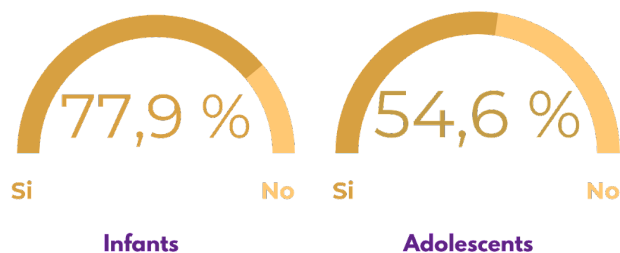

No veiem gaires diferències en l'ús molt freqüent dels espais públics entre adolescents nascuts al poble, a altres pobles de Mallorca o a altres països, ara bé, si es veuen diferències amb els nascuts a altres llocs de l'estat espanyol.

Com recollíem a la introducció d'aquest bloc temàtic, els carrers, els parcs i les places esdevenen uns espais molt potents de socialització per la infància i l'adolescència.

Més de la meitat dels infants i adolescents reconeixen que als espais públics fan amistats. Els infants en fan més que els adolescents.

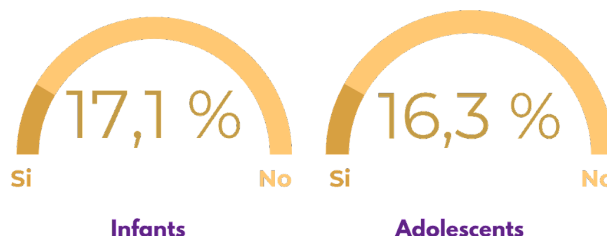
Als espais públics faig amistats

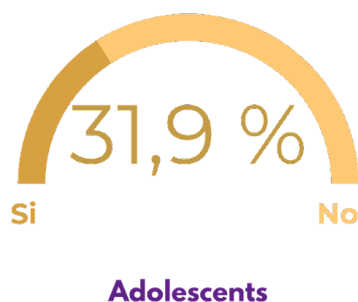
Sembla que les dinàmiques de convivència en general son bones. Pocs infants

i adolescents es solen sentir incomodats pels seus grups d'iguals quan estan als espais públics.

Als espais públics altres infants o adolescents em molesten

Alguna vegada m'he sentit jutjat/da per una persona adulta

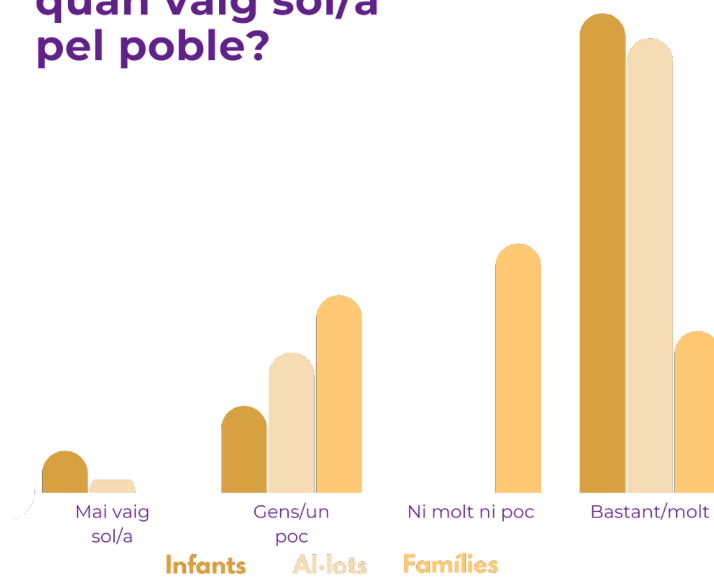

L'estigma cap a les persones joves es manifesta moltes vegades en els espais públics; pel que fan, per com estan ocupant l'espai, etc.

Pareix que a Santa Maria també es donen aquestes dinàmiques, ja que fins a un 31,9% dels adolescents s'ha sentit jutjat/da per una persona adulta en els espais públics.

3.4 Percepció de seguretat dels infants i adolescents en els espais públics

Sent seguretat quan vaig sol/a pel poble?

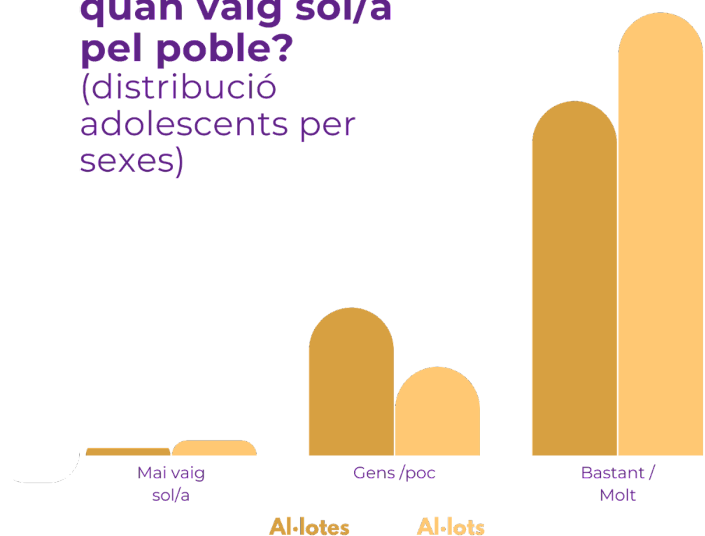
En general, els infants i adolescents se senten bastant segurs a Santa Maria.

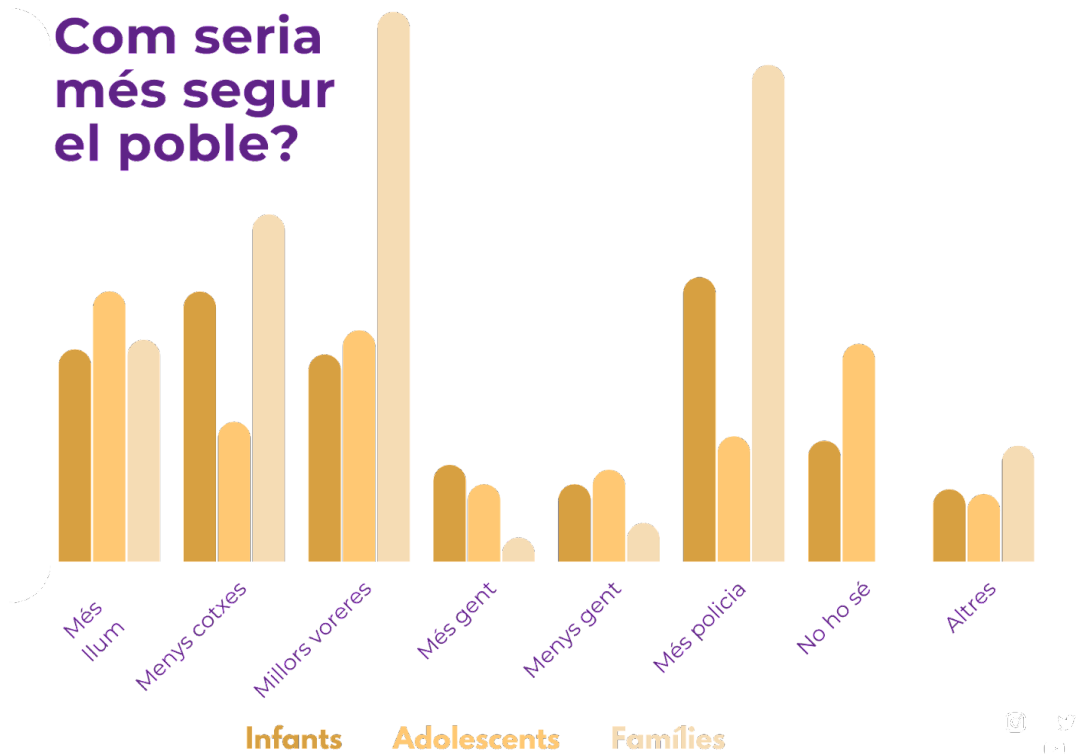
Com és natural, a més edat, més percepció de seguretat en el poble quan van sols o soles. En el cas de les famílies (gran part de les enquestades responen per fills/es d'entre 3 a 8 anys) disminueix la percepció de molta seguretat.

Les al·lotes se senten menys segures que els al·lots quan van soles pel carrer.

Un 35,14% dels al·lots diu anar molt segur i tan sols un 14,49% de les al·lotes va molt segura.

Sent seguretat quan vaig sol/a pel poble? (distribució adolescents per sexes)

De les tres coses més importants que assenyalava cada perfil d'enquestats trobam que, adolescents i famílies coincideixen que el més important per millorar la seguretat de Santa Maria té a veure amb la millora de les voreres. Un 74% de les famílies reclama millors voreres.

Infants i famílies coincideixen que les coses més útils tenen a veure amb l'augment de policia i la reducció de cotxes.

El concepte de seguretat pot ser molt ampli, pot tenir a veure amb atropellaments, amb caure per culpa de les voreres o amb no patir agressions físiques o verbals. Quan parlem amb el policia tutor de Santa Maria sobre la necessitat d'augmentar la policia, ens comenta que "és difícil avaluar quanta policia és necessària per a un territori, si n'hi ha molta potser motiu de preocupació també, i si n'hi ha poca també. És més crucial la qualitat que la quantitat".

3.5 Propostes de millora de l'entorn, els espais públics

Quan hem demanat als infants i adolescents sobre quines coses del seu poble tendrien més interès que l'Ajuntament els demani l'opinió per millorar-les, observem que en gran mesura els hi preocupen coses relacionades amb l'entorn.

Per exemple, la neteja preocupa bastant als dos grups.

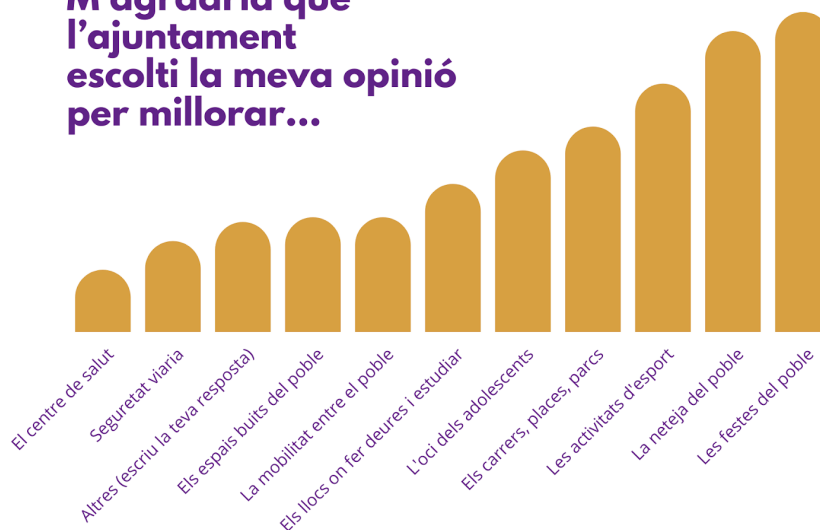
La millora dels carrers o places o parcs està per damunt de la millora del seu oci.

M'agradria que l'ajuntament escolti la meua opinió per millorar...

Infants

M'agradria que l'ajuntament escolti la meua opinió per millorar...

Adolescents

A les enquestes a les famílies es varen demanar quines millores farien perquè el poble fos més amable amb els seus fills i filles. Varen sortir propostes relacionades amb l'accessibilitat, la seguretat, les infraestructures o la neteja.

Aquestes propostes es varen dur a un grup de discussió amb famílies amb l'objectiu que fessin una prioritització que ens permetés veure la importància i els matisos que les famílies veuen en aquestes propostes. El resultat és una organització de propostes en tres nivells de prioritat.

Propostes de millora de l'entorn de Santa Maria (prioritzades per les famílies)

1r nivell

1. Camins escolars
2. Més ombra a zones d'entrada i sortida centres educatius públics. Més ombres de camí al CEIP.
3. Carrils bici per anar fins els centres educatius.
4. Rutes segures i saludables per caminar o anar amb bicicleta o patinet, no tenim cap camí per passejar sense cotxos

1. Més espais segurs per jugar: protegir els parcs infantils dels cotxes. Reducció de vehicles.
2. Més protecció amb els cotxes que passen a prop del parc de la plaça del mercat.
3. Millorar l'estat de places i parcs infantils (alguns molt deteriorats). Més parcs

2n nivell

1. Eixamplar voreres, arreglar carrers, carrers accessibles per cotxets
2. Més carrers de vianants

1. Millorar els serveis de neteja.

3r nivell

1. Millorar les instal·lacions del poliesportiu i els voltants
2. Manquen infraestructures per a joves
3. Carrers sense sortida més vigilància.
4. Més policia i més contacte dels infants amb la policia.

1. Més zones comunes per veïns/es, zones petites en lloc de grans parcs.
2. Més atenció i Serveis per les famílies de fora vila
3. Més banys públics
4. Piscina coberta

Les famílies col·loquen en el primer nivell de prioritats aquelles propostes que tenen a veure amb la millora de la conciliació familiar i amb la seguretat dels infants.

Les famílies consideren que el fet que no hi hagi rutes per les quals els infants i adolescents puguin anar de manera autònoma a l'escola implica una major logística familiar i un ús possiblement innecessari del cotxe prop de zones escolars que genera embussaments. A més a més, reforcen la idea que si els infants de petits ja acostumen a fer un ús autònom i segur dels carrers del poble, augmenta la seva maduresa i vinculació amb els espais públics del poble.

En el cas de la millora dels parcs, les famílies consideren que no és que Santa Maria necessiti més parcs, sinó que els que hi ha puguin ser una mica més segurs. Quan parlen de millorar la seguretat, es refereixen, per una banda, concretament a tancar els parcs amb barreres perquè els infants més petits no puguin escapar a la carretera, el fet que cap parc tingui barreres minva la seguretat dels infants més petits i la tranquil·litat de les seves famílies, especialment aquelles que tenen més d'un infant. I, per altra banda, la brutor, per exemple de fruits secs, pot ser un perill per a infants amb al·lèrgies.

Ampliar les zones d'ombra dels parcs infantils o zones de joc ho veuen com una necessitat prioritària (remarquen que només hi ha un parc a Santa Maria que tingui ombra) perquè afecta també a la conciliació familiar, especialment en període d'estiu. En moments que fa molta calor i no hi ha espais públics habilitats per jugar amb molt de sol, fa que els infants hagin de quedar a casa tot el dia tancats. També destaquen que no hi ha massa ombra a la piscina municipal.

Les millores de segon nivell, no és que les famílies no les vegin importants, però sí que les veuen més difícils de dur-les a terme, ja que reconeixen que gran part dels carrers del poble són antics i amb voreres molt estretes.

Quan parlen de més policia, entenen que sigui una policia propera i no punitiva.

4. Mobilitat

Els infants i adolescents es desplacen constantment d'un lloc a un altre, ja sigui dins el seu propi poble com a altres indrets.

La possibilitat de mobilitat dins del poble i a pobles veïnats, és molt important per trencar dinàmiques d'aïllament social i cultural i per fomentar la xarxa i socialització entre pobles.

Alhora que també, analitzar quines son les dinàmiques i les necessitats en els seus recorreguts més quotidians en l'interior dels pobles ens permetrà identificar de quina manera podem millorar-les. Ens permetrà identificar accions per les quals infants i adolescents guanyin autonomia, socialització i emancipació i alhora guanyar en millores de conciliació familiar.

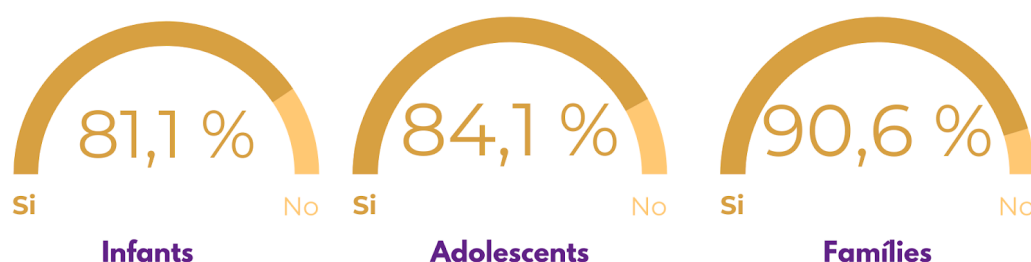
Identificar les dinàmiques de mobilitat dels infants és un bon punt de partida per abordar reptes més amplis que han d'afrontar els pobles i ciutats, com són l'assoliment d'un model de mobilitat més sostenible i la reflexió respecte al dret dels infants a la ciutat.

4.1 Dinàmiques del camí de casa al centre educatiu

El centre educatiu és el lloc on els infants i adolescents passen gran part del temps i, per tant, probablement el camí de casa a l'escola o institut sigui el que més repeteixen al llarg de la seva etapa educativa.

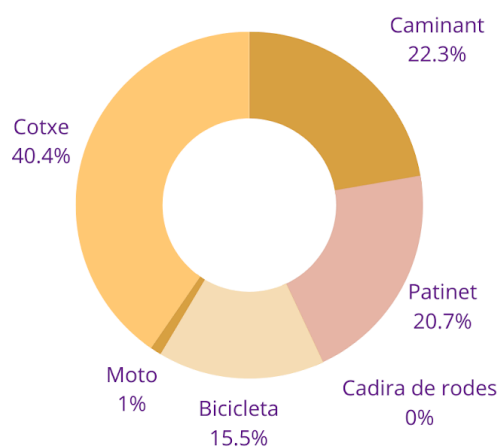
A Santa Maria, veiem que la gran majoria dels infants i adolescents estan escolaritzats al poble on viuen. Aquest fet és una fortalesa important pel que fa a la comunitat, cohesió, la xarxa d'amistats i la convivència en el poble.

El centre educatiu està al poble on vius?

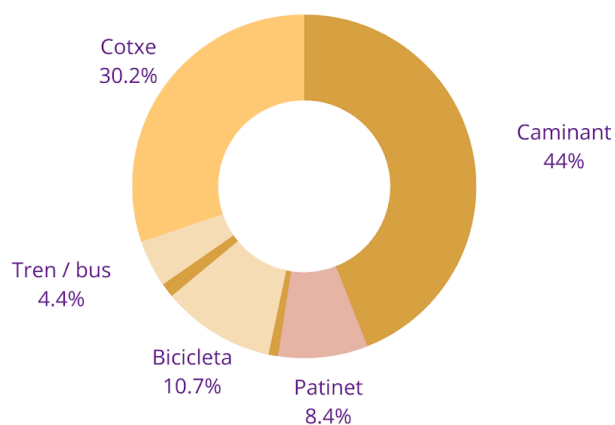

El centre educatiu és el lloc on els infants i adolescents passen gran part del temps i, per tant, probablement el camí de casa a l'escola o institut sigui el que més repeteixen al llarg de la seva etapa educativa.

Com vas de casa a l'escola o institut?

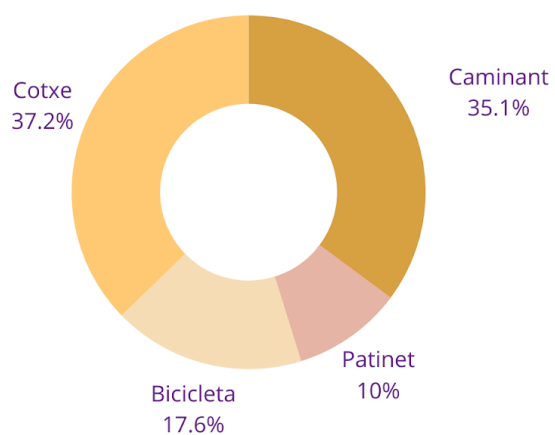
Infants

Adolescents

Tot i que la gran majoria dels infants i adolescents estudien a l'escola o institut de Santa Maria, observam que l'ús del cotxe per desplaçar-se al centre educatiu és força elevat.

És a dir, es fa servir aproximadament dues vegades més el cotxe que altres vehicles lleugers com bicicleta o patinet.

Famílies

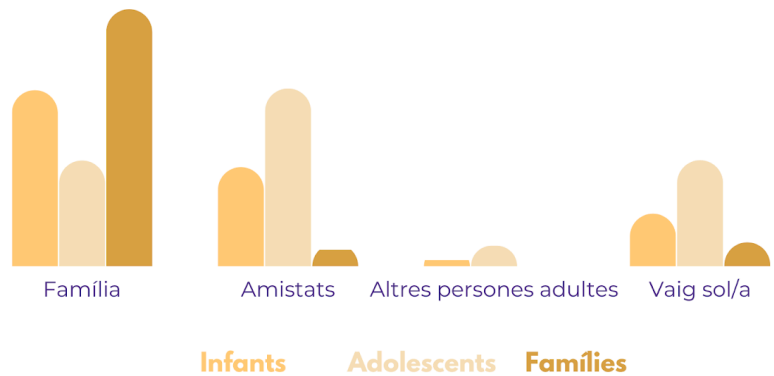
La companyia en els trajectes de casa a l'escola és important pels infants i adolescents.

Els adolescents van més amb amistats que els infants.

Un 58,7% dels infants van acompanyats per les seves famílies.

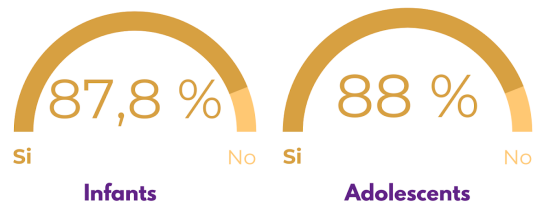
Com és lògic, els adolescents van més sols al seu centre educatiu que els infants.

Amb qui vas a l'escola?

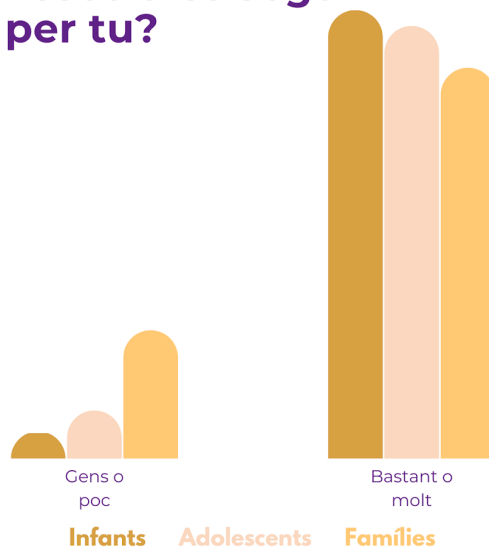

La gran majoria d'infants i adolescents opina que podria fer sol/a el camí de casa a l'escola o institut.

Podries fer sol el camí de casa a l'escola?

El camí de casa a l'escola és segur per tu?

Els infants, adolescents i famílies consideren molt segur el camí que fan de casa seva al centre educatiu.

El 95% d'infants opina que el camí és segur.

4.2. Camins escolars segurs

Els projectes de camí escolar són iniciatives per fomentar que infants i joves facin el seu recorregut diari de casa a l'escola a peu o amb bicicleta i de manera autònoma, és a dir, sense acompanyament adult.

Els camins escolars solen ser projectes coordinats entre àrees d'urbanisme, mobilitat i educació.

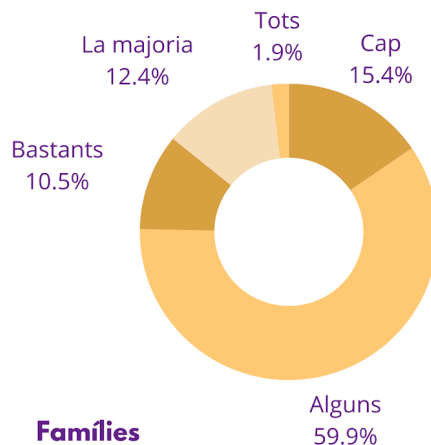
Segons el que recull el darrer Pla de Mobilitat de Santa Maria i reforça el policia-tutor a una entrevista realitzada per aquest estudi, a Santa Maria no hi ha camins escolars segurs.

Ara bé, el que s'ha fet fins al moment és l'itinerari de vianants cap al col·legi CEIP Melcior Rosselló i l'Institut que, juntament amb el control policial i el tancament de carrers a la circulació motoritzada, facilita que els nins i nines puguin accedir-hi a peu de forma autònoma.

En el Pla de Mobilitat de Santa Maria, dins les propostes recollides per millorar la mobilitat a peu s'inclou el projecte de camins escolars i la creació d'entorns escolars segurs.

Els carrers del poble estan adaptats per les necessitats dels teus fills/es?

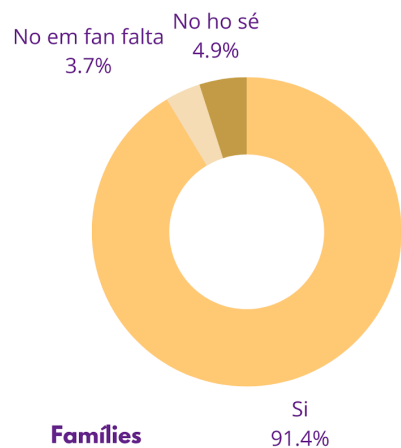
Segons gran part de les famílies només alguns carrers del poble estan adaptats a les necessitats dels seus fills/es.

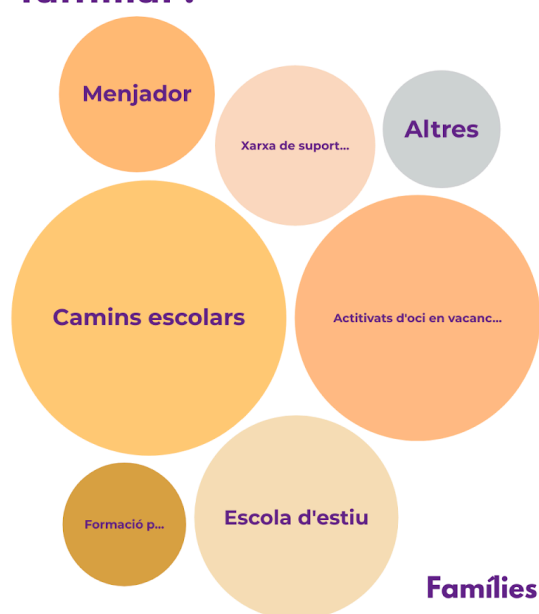
Reforçant les propostes de millora que es recullen en el darrer Pla de

T'agradaria que al poble hi hagués camins escolars segurs?

Mobilitat de Santa Maria, en aquest estudi recollim que, a pràcticament totes les famílies els agradaria que hi hagués camins escolars a Santa Maria.

Què podria fer l'ajuntament per millorar la conciliació familiar?

I a més, és interessant fer valdre que **les famílies consideren els projectes de camins escolars com la principal mesura que podria fer l'ajuntament per millorar la conciliació familiar al poble.**

Un 71% de les famílies vota aquesta opció, abans per exemple que activitats d'oci en període de vacances, més xarxa de suport familiar o servei de menjador escolar.

Com ja recollíem a les propostes de millora de l'entorn, espais públics en l'apartat anterior, els camins escolars son una necessitat present a les famílies.

Des del punt de vista de la conciliació familiar, algunes famílies es troben amb la situació que els horaris de sortida de l'institut i els horaris laborals no quadren. Com que a l'IES no hi ha servei de menjador, algunes famílies dels adolescents (especialment aquells que estan fent el salt de primària a secundària) es veuen angoixades pel fet que els fills/es vagin sols a casa seva a dinar. El fet de tenir camins escolars segurs, ajudaria a reduir aquesta angoixa i a millorar la conciliació familiar. Des del centre educatiu identifiquen que aquesta angoixa baixa a mesura que passen els mesos.

IMPORTANT!

La creació de **camins escolars** és la proposta de millora de l'entorn de Santa Maria perquè el poble sigui millor pels infants i adolescents.

I també és la mesura de conciliació que més famílies (un 70%) demanen a l'Ajuntament.

Benestar

#Salut

#Esport

#Oci i lleure

#

L'eix de **benestar** infantil i adolescent compren el benestar en un sentit ampli i transversal en el qual els altres eixos del diagnòstic estan plenament interrelacionats. Tenir cura dels infants i adolescents implica tenir en compte la salut de forma integral: salut emocional, física i la salut relacional, així com altres dimensions que afecten el benestar de la infància i l'adolescència com son l'esport, l'oci i el lleure.

De cada àmbit es recolliran: recursos, necessitats, valoració i propostes de millora, en la mesura que s'hagin recollit dades al respecte.

1. Salut

El dret a una salut de qualitat dels infants i adolescents comprèn drets com accés a la seguretat social, a serveis mèdics o de rehabilitació, i molt especialment, en aquells serveis relacionats amb l'atenció primària de salut, les cures preventives i la disminució de la mortalitat infantil.

La salut de la infància també s'entén des del dret a protecció contra els maltractaments.

En aquest diagnòstic enfocam la salut des d'una mirada integral que atengui la salut física, emocional, sexual i relacional dels infants i adolescents.

Diagnòstic de recursos i necessitats de la infància i l'adolescència

1.1 Serveis públics o professionals per l'atenció a la salut d'infants a Santa Maria

UBS de Palmanyola
UBS de Bunyola
UBS de Santa Eugènia

Pediatres

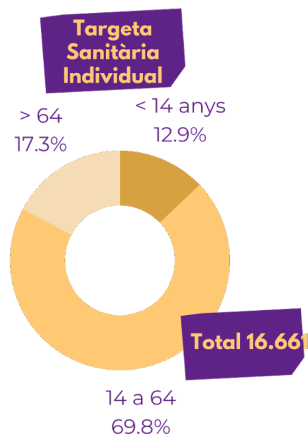
Inferers/es

Matron/a

Infermera Gestora de casos

Serveis

- Consulta infermeria i pediatria i atenció al nen/a**
- Activitats preventives i promoció de la salut:** vacunacions a nens/es (centres i escoles)
- Consulta Jove a l'institut**

- **Atenció a la dona:** planificació familiar, diagnòstic i seguiment de l'embaràs, diagnòstic precoç del càncer de cèrvix i endometri, atenció al climateri, etc.
- **Consulta de medicina de família.**
- Programa d'atenció domiciliària.
- Unitat d'Odontologia i Salut Bucodental
- Programes d'atenció als malalts crònics.
- Centre docent de pregrau d'infermeria.
- Educació individual.
- Unitat d'atenció administrativa.
- Espirometries.
- Extracció de sang i analítiques.
- Cirurgia menor.
- Taller de deshabituació tabàquica.

A Santa Maria hi ha un centre de Salut amb servei de PAC d'urgències. Del centre depenen tres unitats bàsiques, a Palmanyola, Bunyola i Santa Eugènia i l'hospital associat per a serveis especialitzats és Son Llàtzer.

Hi ha dues pediatres i dues infermeres que distribueixen la seva jornada setmanal entre el CS i les UBS.

De tota la cartera de serveis del Centre de Salut de Santa Maria, aquells serveis principalment d'atenció a la infància i l'adolescència son; per una banda, **la consulta d'infermeria i pediatria** amb dues pediatres, dues infermeres i una matrona. El servei de pediatria no està sempre al CS de Santa Maria perquè es desplaça a les altres unitats bàsiques. Hi ha servei d'atenció a urgències quan les pediatres no hi son.

D'altra banda, **activitats preventives i de promoció de la salut** com serien les campanyes de vacunació infantil, i aquí té un paper essencial el vincle del centre amb els centres educatius. I finalment el servei de **Consulta Jove**, que vol dir que una infermera acudeix a l'institut de secundària una hora cada quinze dies i l'alumnat pot fer preguntes grupals o individuals sobre la seva salut.

La **gestora de casos**, ubicada al centre de salut s'encarrega d'acompanyar casos de salut complexos i amb malalties cròniques no només de la població infantil i juvenil, sinó de tota la població. Part de la seva funció és fer d'enllaç entre serveis de salut, educatius o altres més específics i els pacients i les seves famílies.

A part dels serveis que s'ofereixen des del centre de salut, dins l'equip de Serveis Socials Comunitaris (Regidoria de Serveis Socials i Gent Gran) hi ha una **psicòloga** que atén de manera sistèmica a infants, adolescents que han passat per un primer acolliment dels Serveis Socials Comunitaris. Qualsevol agent del territori (pediatria, escola, policia-tutor, etc.) poden informar de casos d'infants i adolescents que necessiten atenció psicològica. La figura de la psicòloga atén casos lleus i moderats.

La psicòloga té funcions d'atenció comunitària i coordinació amb diferents agents.

A més a més, a Santa Maria existeix una comissió anomenada **Comissió de Prevenció Comunitària** que té per objectiu abordar de manera comunitària aspectes relacionats amb la prevenció de la salut i benestar de la infància i l'adolescència. Des de fa aproximadament un any diferents professionals es troben entre 3 i 4 vegades a l'any, actualment hi formen part:

- Educadores socials i treballadora social de SSBC i Psicòloga de SSC
- Directores de centres educatius públics i concertats (escoleta pública Es Pi Gros, CEIP Melcior Rosselló i Simonet i IES Santa Maria)
- Orientadores i PTSC de centres educatius
- Equip dinamitzador del casal de joves
- Representant de serveis de salut (infermera, pediatra o metge de família)
- Psicòloga del centre de salut
- Tècnica i regidora d'igualtat
- Tècnica de la biblioteca municipal
- Director de l'Escola Municipal de música Andreu Torrens
- Policia-tutor, representant de la Colla de Gegants Sta. Maria
- Representant d'ordenança de Ses Cases des mestres

Per aquest estudi s'ha demanat als membres de la Comissió un recull de potencialitats, límits i reptes que té actualment la comissió. El resultat de l'anàlisi és el següent:

Límits de la Comissió de prevenció comunitària

- Comissió molt jove que necessita més rotatge.
- Encara no estan molt definits quin ha de ser el paper de les diferents professionals que hi participen.
- Sentiment de desconeixement de què s'espera que fa
- Encaixar agendes, especialment de professionals que fan feina d'horabaixa, com joventut.

Reptes de la Comissió de prevenció comunitària

- Definir uns objectius: d'on parteix la comissió, on està i on volen arribar.
- Clarificar les funcions tant de la comissió en general com dels diferents professionals que hi participen.
- Estar al servei del Consell d'Infància de Santa Maria i que els infants els puguin demanar necessitats.
- Construir comunitat i vincles per protegir i prevenir de problemàtiques a infants i adolescents.
- Pensar com els diferents membres de la comissió puguin proposar temes per l'ordre del dia i cada un es faci més seva la comissió.

Potencialitats de la Comissió de prevenció comunitària

- Fa que sorgeixin demandes reals des de diferents agents.
- Millora l'efectivitat, agilitat i resolució de la feina dels diferents professionals i permet optimitzar recursos: amb menys recursos fer feina més efectiva i abarcar més.
- Permet que hi hagi un coneixement actiu de les coses que es fan des de diferents àmbits per la infància i l'adolescència en el poble.
- Permet crear una xarxa d'ajuda mútua entre professionals que afecta en la millora del seu dia a dia.
- Millora la comunicació entre professionals, facilita espais informals de coordinació.
- Permet veure la feina d'infància i adolescència des de diferents perspectives.
- Contribueix al sentiment de comunitat entre professionals i sentir-se acompanyats.
- Dona un missatge a la ciutadania (famílies) de serveis cohesionats i de comunitat.

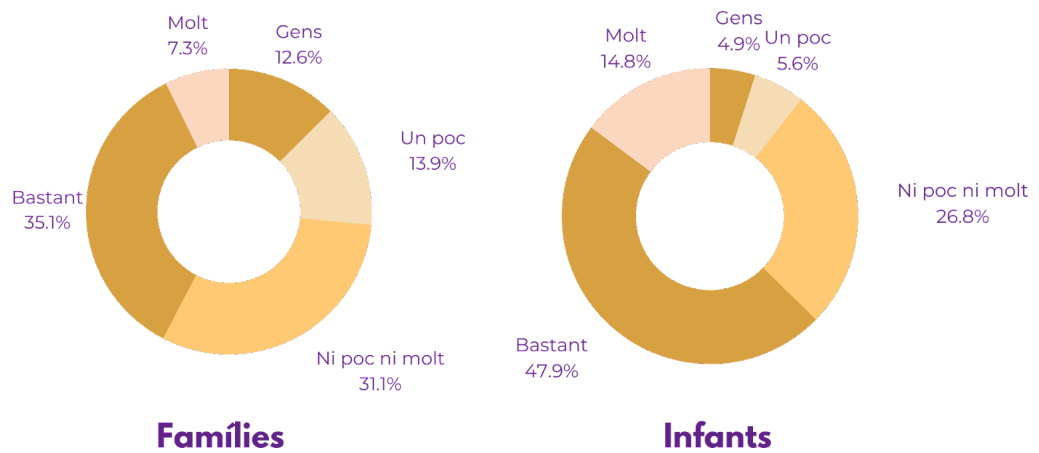
Conèixer quina és la valoració que fa la ciutadania sobre el centre de salut és molt important.

Si bé és cert que amb la pregunta feta al qüestionari, no queda clar si ens referim a les infraestructures, als horaris o als professionals i, a més a més, també pot tenir a veure que un infant relacioni el centre de salut amb el fet d'estar malalt/a.

Ara bé, les dades mostren que només a un 7,3% de les famílies els agrada molt el centre de salut. Les valoracions dels infants son més altes que les de les seves famílies.

El centre de salut m'agrada

Conèixer també quina és la percepció de les persones professionals que hi treballen al servei de salut és fonamental. Quan demanem a l'equip de professionals del centre quines son les seves dificultats per atendre de manera efectiva a la infància i adolescència i quines bones pràctiques es duen a terme, ens expressen el següent:

Dificultats del servei de salut per l'atenció de qualitat a infants i adolescents

- Servei de pediatria es desplaça a altres unitats i s'ha perdut la presencialitat sempre a CS Santa Maria i no s'ha informat correctament a tota la població.
- Llistes d'espera molt llargues, especialment en temes relacionats sobre salut mental.
- Famílies que desconeixen el circuit de demanda de cita i/o que demanden ser atesos en qualsevol moment sense que sigui per motius d'urgència.
- S'han fet campanyes de difusió del servei però han sigut poc efectives.
- La situació d'inestabilitat dels adolescents que estan al centre de menors tutelats dificulta l'atenció de la seva salut.

Bones pràctiques en el servei de salut

- Molt bona relació i coordinació amb els Serveis Socials comunitaris.
- Molt bona relació i coordinació directa amb tots els centres educatius.
- L'Ajuntament ha muntat una xarxa infantojuvenil, la comissió prevenció comunitària i permet la coordinació entre professionals de diferents àmbits.
- S'han intentat crear circuits per conèixer als adolescents que viuen al centre, però no han acabat de funcionar, la millor relació és un repte.

Tant des de les professionals dels Serveis Socials com el servei d'atenció psicològica reforcen la bona valoració de la feina en xarxa entre professionals a Santa Maria. Per una banda, per la feina de visibilització que s'ha fet des de Serveis Socials, per altra banda, possiblement per "l'alt" nivell socioeconòmic de les famílies del poble i els recursos que existeixen i, per altra banda, per l'existència de centres de primària i institut que facilita la coordinació.

1.2 Necessitats o demandes en relació amb la salut dels infants i adolescents

Conèixer les necessitats que tenen tant els professionals que treballen en la salut d'infants i adolescents, com dels mateixos nins, nines, al·lots, al·lotes i les seves famílies és clau per poder posar solucions comunitàries.

L'equip de pediatria, més enllà de les malalties comunes o específiques dels infants i adolescents que puguin atendre en el seu dia a dia, detecten l'augment d'algunes problemàtiques o necessitats que fa un temps no eren tan freqüents.

Principals problemàtiques d'infants i adolescents relacionades amb la seva salut (pediatria)

Augmenten els casos de salut mental com l'ansietat o les autolesions

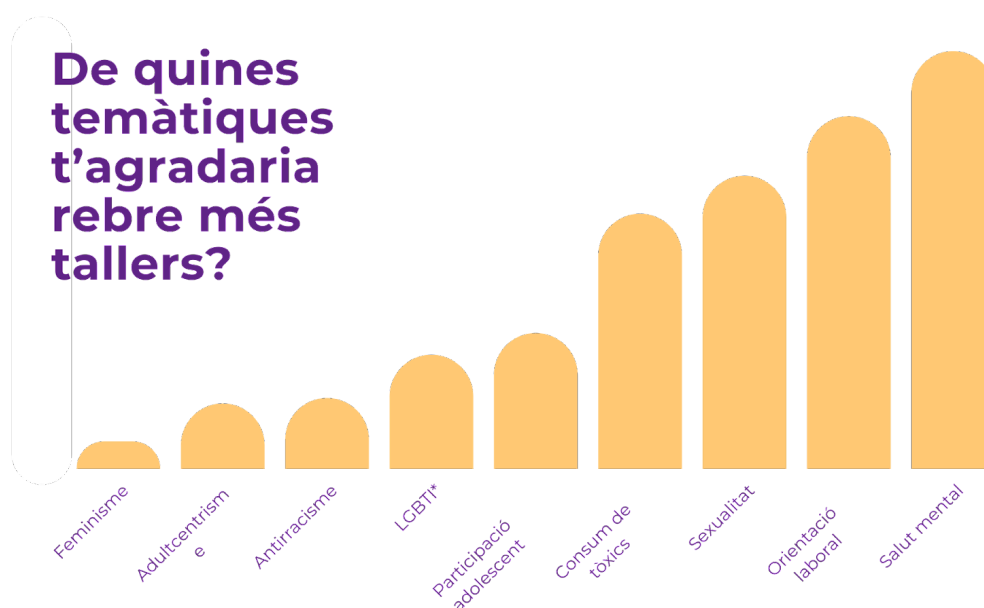
Augmenten els casos d'assatjament escolar

Augmenta l'addició a les pantalles

Manca més atenció a la seva sexualitat

Augmenta el consum de tabac i vaper

En la línia del que detecta l'equip de pediatria del centre de salut, recordem que a l'apartat de formació mostràvem aquelles temàtiques amb més interès per part dels adolescents i aquests també reclamen més formació relacionada amb la seva salut mental i sexual. I els docents també identifiquen la necessitat de rebre més tallers sobre salut mental, especialment sobre el suïcidi juvenil.

Adolescents

Ara bé, el 86,6% dels adolescents no participa mai o molt poc a la consulta Jove de l'institut.

Segons l'equip de pediatria, la manca de vincle amb l'alumnat per falta de temps dificulta l'efectivitat del servei.

Quina és la valoració de l'equip de pediatria sobre el servei de consulta jove?

"Els que realment tenen problemes, no hi van"

"Tenen molta informació per internet, però potser no és la adequada."

"Faltaria una relació més de confiança entre la infermera i l'alumnat"

"Hi ha frustració per part de les infermeres perquè s'adonen que el servei no és efectiu, ja que no hi van els adolescents."

Conèixer la perspectiva dels docents pel que fa a les necessitats de l'alumnat és molt útil, ja que són possiblement els professionals que més temps passen amb els infants i adolescents. Les principals necessitats que destaquen els equips docents en qualsevol etapa educativa tenen a veure, d'alguna manera o d'altra, amb la salut dels nins i nines.

Les necessitats més comunes dels nadons són suport en la gestió d'enrabiades (78,57%), necessitats d'estima i afecte (50%) i l'educació en l'ús de pantalles (42,86%).

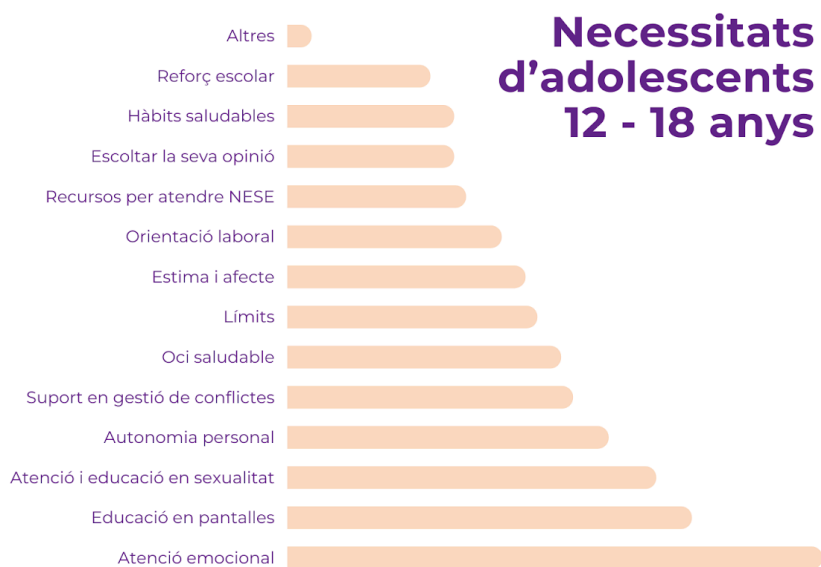
A l'etapa d'infantil les necessitats més comunes són el fet de conèixer els límits (81,82%), l'educació en l'ús de pantalles (63,64%) i l'autonomia personal (54,55%).

Docents Infantil i primària

En el cas d'infants de primària, les necessitats que més es repeteixen tenen a veure amb l'atenció emocional (66,67%), l'educació en l'ús de pantalles (61,9%) i suport en la gestió de conflictes (42,86%).

Docents de Secundària i batxillerat

Les necessitats compartides en l'alumnat adolescent són l'atenció emocional (78,95%), l'educació en l'ús de pantalles (59,65%) i l'atenció i educació en sexualitat (54,39%).

Recordem que a l'inici d'aquest apartat, mostràvem que dels interessos principals de l'alumnat adolescent és rebre més formació sobre sexualitat, fet que encaixa força amb la visió dels docents.

2. Esport

Estem fets per a moure'ns i per a fer coses juntes! Si a això li afegim els beneficis de l'activitat física, l'esport per a nins i nines hauria de tenir un paper important en l'educació obligatòria, pel seu paper en el rendiment acadèmic, però també pel valor que té en si mateix.

Són molts (i cada vegada en descobrim més) els punts a favor de practicar esport des de nens per a una educació integral de qualitat.

L'esport afecta directament en el benestar dels infants i adolescents, ja que més enllà de millorar la salut física, potencia la memòria, la creativitat, l'atenció, l'autoestima o l'aprenentatge de normes.

Els pobles amb iniciatives que promoguin la diversitat d'esports en les primeres etapes de la vida, especialment les activitats esportives en equip estaran promovent una ciutadania jove sana i saludable.

A aquest apartat ens aproximarem a veure quina és la relació de la infància i adolescència de Santa Maria amb l'esport.

2.1 Recursos esportius a Santa Maria del Camí

L'activitat esportiva a Santa Maria es concentra principalment en el **Camp Municipal d'Esports Antoni Gelabert** esdevé el punt de trobada de la gran diversitat de clubs i entitats esportives del municipi on infants, adolescents, joves i adults tenen un punt de trobada al voltant de l'esport.

En les instal·lacions esportives hi ha un camp de gespa artificial, una piscina descoberta, pistes de tennis i bàsquet exteriors i un pavelló cobert.

A Santa Maria, una criatura té la següent oferta d'activitats esportives:

Bàsquet

Equips - Categories:

Premini (8 i 9 anys)
Mini (10 i 11 anys)
Infantil (12 i 13)
Cadet (14 i 15)
Júnior (16 i 17)
Sub-23 (18 a 23 anys)
Sènior (majors d'edat).

Dos equips de veterans,
un masculí i un femení.

**I l'escola de bàsquet
per a nines i nins de 4
a 7 anys.**

**Campus d'estiu
CBSM Penya**

Mixte (4 i 5 anys)
Mixte (de 7 a 17 anys)

Fútbol

Equips - Categories:

Escoleta
Pre-Benjamí
Benjamí (mixte)
Aleví
Infantil
Cadet
Juvenil

Campus d'estiu
(amb servei de
menjador i matineria)

Pàdel

**Escola de
nins/es:**
3 grups mixtes
(total 18 infants
d'entre 8-13 anys)

Tennis

Nivells

Iniciació
perfeccionament
Pre-competició

Activitats esportives d'Estiu 2023

Natació per infants
(de 0 a 12 anys)

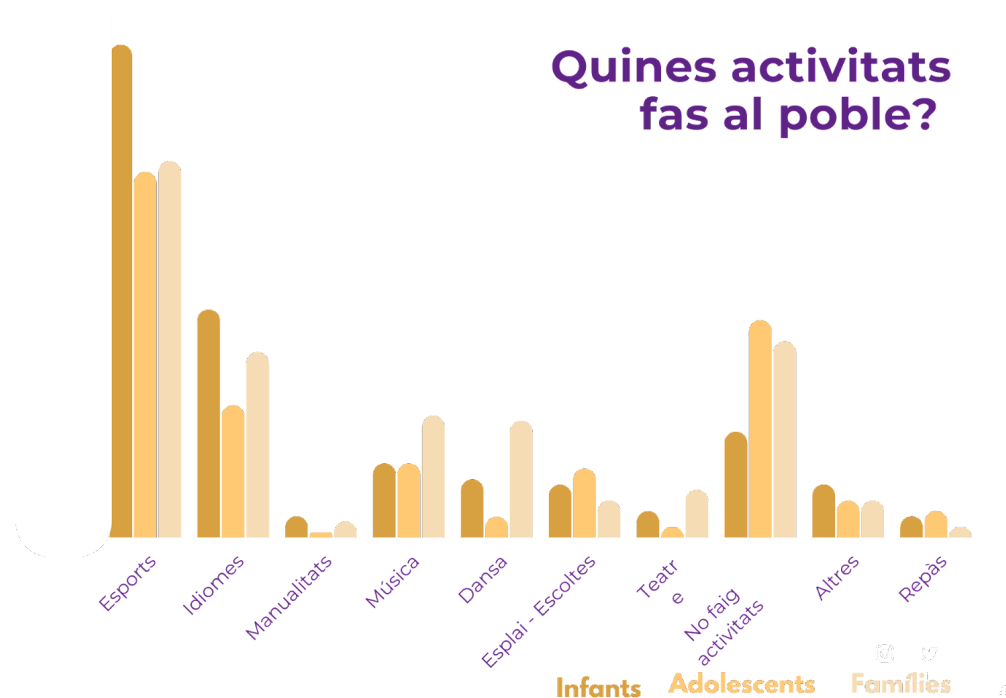
Natació per adults
(a partir de 13 anys)

Vòlei platja
(de 12 a 40 anys)

Iniciació a Boxa
(totes les edats)

2.2 Activitat esportiva d'infants i adolescents

Conèixer en quina mesura els infants i adolescents fan activitat física en el marc de les activitats extraescolars que fan ens ajudarà a entendre quin paper juga l'esport en les seves vides.

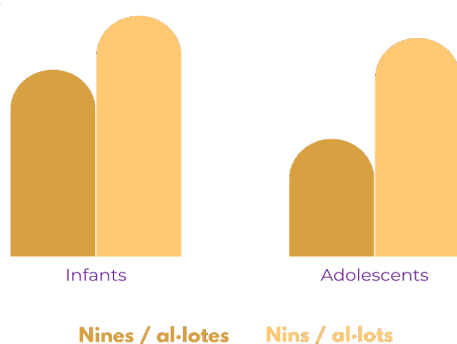

Les activitats esportives amb diferència són el tipus d'activitats que més fan els infants i adolescents de Santa Maria com activitat extraescolar. Una mica més de la meitat dels infants (62,33%) i una mica menys de la meitat dels adolescents (48,55%) fan algun tipus d'esport.

A més a més, també s'hauria de tenir en compte que la dansa també és activitat física i un 7,5% dels infants en fa, un 2,9% dels adolescents i un 14,86% de les famílies, principalment amb infants de 3 a 12 anys. I també els esplais o escoltes tenen part d'activitat física.

Esport com activitat extraescolar

(distribució per sexes)

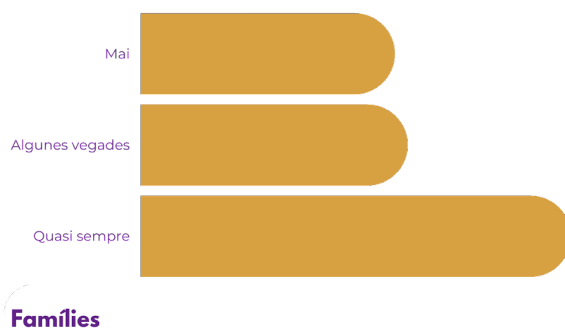

Quan analitzam l'activitat esportiva des de la variable del sexe, ens adonam que **fan molta més activitat esportiva els nins i al·lots que les nines i al·lotes, és a dir que l'esport podria ser una activitat encara masculinitzada.**

En el cas d'adolescents arriba fins i tot al doble, és a dir, el 62,8% dels al·lots fa esport com activitat extraescolar i tan sols el 33,8% de les al·lotes. En el cas dels infants, també passa, però menys, el 69,2% dels nins fa esport i el 53,7% de les nines.

Esport com activitat extraescolar

(distribució per recursos econòmics famílies)

Si anam a mirar com podrien afectar els recursos econòmics de les famílies a l'hora de fer esport, veiem que un 75% de les famílies que quasi sempre tenen dificultats per arribar a final de mes (que representa un 4,68% del total de famílies enquestades), l'esport és l'activitat que més fan els seus fills/es.

2.3 Necessitats i bones pràctiques relacionades amb l'esport a Santa Maria

Necessitats per millorar l'activitat esportiva

Diversitat

- L'oferta d'esport per infants i adolescents es redueix a bàsquet, fútbol, pàdel i tennis.
- Es fan altres esports (com Zumba o ball a l'escola Graduada, però de manera intermitent o només a l'estiu

Accessibilitat

- L'oferta d'esport és privada.
- No hi ha un canal o portal on es reculli tota l'oferta esportiva actualitzada per infants i adolescents.

Instal·lacions

- Famílies, infants i adolescents diuen que caldria millorar les instal·lacions del poliesportiu.
- Les famílies reclamen cobrir la piscina per fer natació a l'hivern
- Les famílies detecten una necessitat de subvencionar més activitats esportives, especialment les famílies nombroses.
- Els adolescents demanaven un *Skatepark*, es va iniciar un procés de co-disseny del parc amb la regidoria de joventut però es va quedar a mitges.

Igualtat de gènere

- Diferents fonts (SSBC o Agent de coeducació de centres educatius expressa que hi ha un repte amb l'impuls del futbol femení.
- Les noies fan menys esport perquè l'esport a Santa Maria està molt masculinitzat.

Bones pràctiques de promoció de l'esport

- El club de bàsquet per voluntat pròpia reserva algunes places per infants i adolescents que son atesos pels Serveis Socials.
- Club de bàsquet amb molta perspectiva social i participa a la comissió d'igualtat de gènere.
- L'Ajuntament subvenciona algunes places per infants o adolescents que tenen expedient a SSBC i que tenen un pla educatiu.
- El consell escolar va organitzar durant molts d'anys una cursa solidària amb UNICEF i altres associacions. Aquesta iniciativa contribuïa a la participació de la infància i adolescència en el poble, promoció de l'esport i de problemàtiques socials.

3. Oci i Lleure

La rutina diària deixa poc espai a l'oci. Així i tot, durant la setmana, les vacances o els caps de setmana, els infants i adolescents necessiten moments per fer les activitats que més els agradin.

Tenir temps d'oci de qualitat afecta directament en el benestar dels infants i adolescents; es diverteixen, aprenen a socialitzar, a humanitzar, a culturitzar-se i desenvolupen la creativitat.

La pedagogia de l'oci, que se centra en el vessant educatiu del temps de lleure és una eina educativa clau en la infància i l'adolescència.

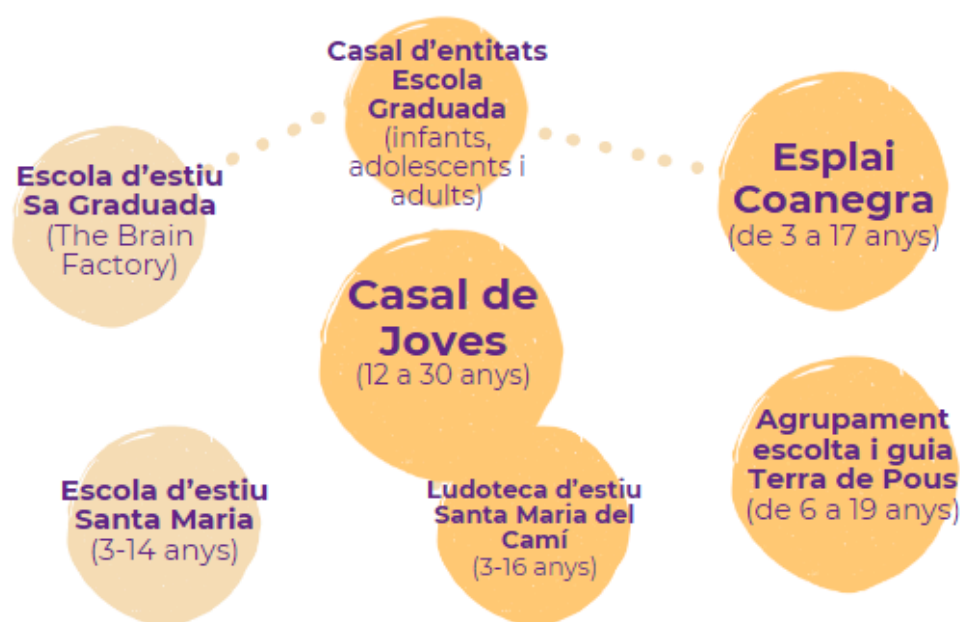
El lleure fomenta experiències d'oci significatives i gratificants pels infants i adolescents, on es posen en joc valors tan importants en el creixement dels infants en societat com són la col·lectivitat, el respecte, la participació o la democràcia.

Potenciant els recursos d'oci i lleure d'un poble és reconèixer el dret al joc dels infants i adolescents com un element clau en les seves vides.

3.1 Recursos per l'oci i lleure dels infants i adolescents

Podem dir que Santa Maria, en comparació amb altres pobles del Raiguer o de Mallorca, és un poble molt ben dotat de recursos que promouen el lleure i l'oci d'infants i adolescents.

A continuació presentam aquells més destinats a l'oci saludable i el lleure¹⁴, ara bé, a l'apartat d'esports, de cultura o participació en recollim d'altres que també afecten l'oci dels infants i joves, però que en aquest estudi els reconeixem més pel seu vessant esportiu, cultural o associatiu.

Aquest any 2023 s'han fet dues escoles d'estiu, una d'elles amb subvenció de l'ajuntament i una privada promoguda per l'AMIPA. Aquest any des del casal de joves s'ha fet per primera vegada una ludoteca d'estiu. Al casal d'entitats escola graduada es fan diferents activitats de dansa i culturals que no son pròpiament per a infants i adolescents, però també hi poden participar des de certes edats.

¹⁴ Accés web a: [esplai Coanegra](#) | [agrupament escolta Terra de Pous](#) | [casal de joves](#)

Tant el casal de joves com les entitats de lleure tenen un paper clau en la dinamització de l'oci i el lleure. Les diferents entitats fan activitats setmanals i en períodes de vacances.

Agrupament escolta i guia Terra de Pous

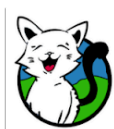
Ubicació: Son Llaüt
Edats: 6 a 19 anys

Impulsa: voluntaris/es, principalment joves (caps o rutes)

Activitats en caps de setmana i períodes de vacances.

Tipus d'activitats: Excursions, campaments, activitats relacionades amb l'escoltisme i participació en activitats del poble com gimcanes, festa del Vi Novell, etc.

Quota inicial
Informació actualitzada a les seves xarxes

Esplai Coanegra

Ubicació: Casal d'entitats antiga escola Graduada
Edats: de 3 a 17 anys

Impulsa: voluntaris/es, principalment monitors joves

Activitats en caps de setmana i períodes de vacances.

Tipus d'activitats: Excursions, campaments, activitats relacionades amb l'escoltisme i participació en activitats del poble com gimcanes, festa del Vi Novell, etc.

Quota inicial

Casal de joves

Ubicació: Casal d'entitats antiga escola Graduada
Edats: de 12 a 30 anys

Impulsa: regidoria de joventut, dos dinamitzadors juvenils

Activitats els horabaixes de 17 a 20h, divendres i dissabtes de 17 a 23h i períodes de vacances.

Tipus d'activitats:

Tallers culturals, artístics o de cuina.

Sortides com: excursions, torrades, visites culturals, etc.
Orientació laboral: creació de cv, entrevistes, ofertes de feina, etc.

Dansa africana (divendres)

Gratuït

El casal de joves és un servei públic de l'Ajuntament que està en coordinació amb diferents professionals de diferents àmbits, com per exemple l'acompanyament d'orientació laboral a joves per l'educadora social de SSC.

L'equip dinamitzador del casal de joves intenta fer una programació mensual d'activitats tan proposades per l'equip com també acullen propostes del jovent, que publiquen a les seves xarxes socials. També participen en activitats del poble. Els dinamitzadors del casal també coordinen les activitats que es fan en el casal d'entitats.

Ara bé, tot i com presentàvem abans, Santa Maria és un poble amb un grapat de recursos d'oci, culturals o lleure com Casal de Joves, entitats de lleure, escola de música, Sa Factoria de So, etc. que no disposen altres pobles del voltant com Consell, Santa Eugènia, etc. Tot i això, és important conèixer quina és la percepció dels adolescents sobre els recursos que tenen.

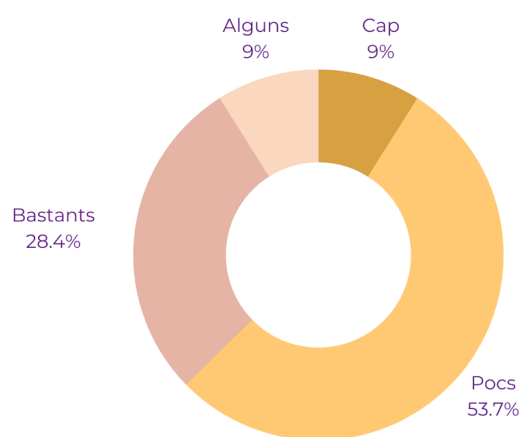
I segons el que ens responen a les enquestes, observam que la meitat dels adolescents senten que tenen pocs espais per desenvolupar les seves aficions.

Aquesta percepció pot ser causada per la manca de comunicació del que es fa i els recursos disponibles per a joves en el poble.

De fet, quan se'ls demana sobre allò més necessari per millora l'oci dels adolescents en el poble, un 40% (l'opció més votada) demana més espais autogestionats.

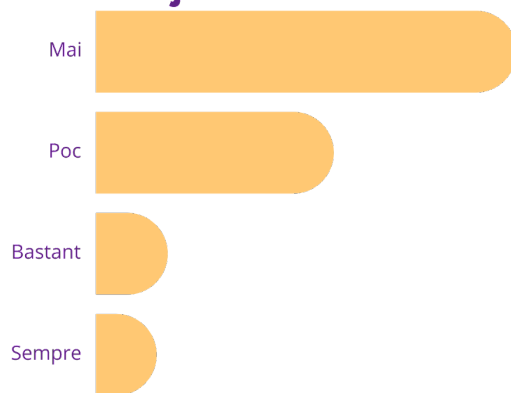
Al poble tens espais per adolescents on poder desenvolupar les teves aficions?

(locals d'assaig, música, teatre, dansa, casal de joves, ateneu popular, etc.)

Adolescents

Participes en el casal de joves?

Adolescents

Un 83% de l'alumnat no participa mai o participa poc en el casal de joves.

I tan sols un 13% dels adolescents pensa que millorar el casal de joves és el més necessari per millorar l'oci dels adolescents.

3.2 Dinàmiques dels infants i adolescents amb l'oci o el lleure

També és interessant conèixer quines son les dinàmiques que es donen al poble al voltant de l'oci o el lleure.

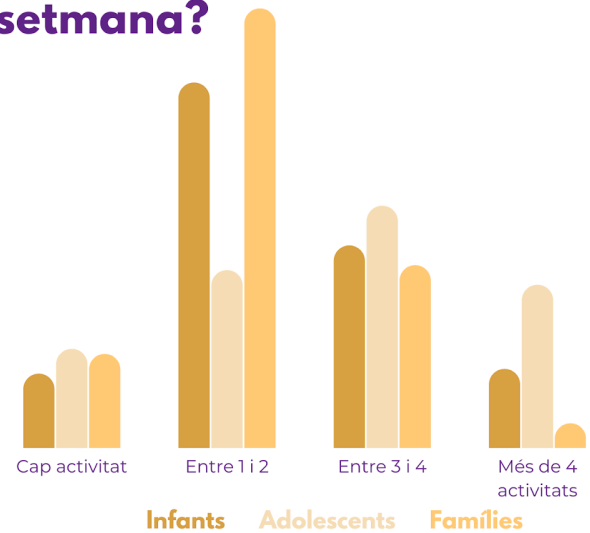
La gran majoria d'infants fan entre 1 i 2 activitats setmanals. En canvi, hi ha més adolescents que fan entre 3 i 4 activitats setmanals.

Hi ha un 23% dels adolescents que fa més de 4 activitats setmanals.

Fent l'anàlisi entre sexes, observam que el 44,29% dels al·lots fan entre e i 4 activitats, en canvi, el 27,94% de les al·lotes fa aquest volum, les al·lotes fan més entre 1 i 2.

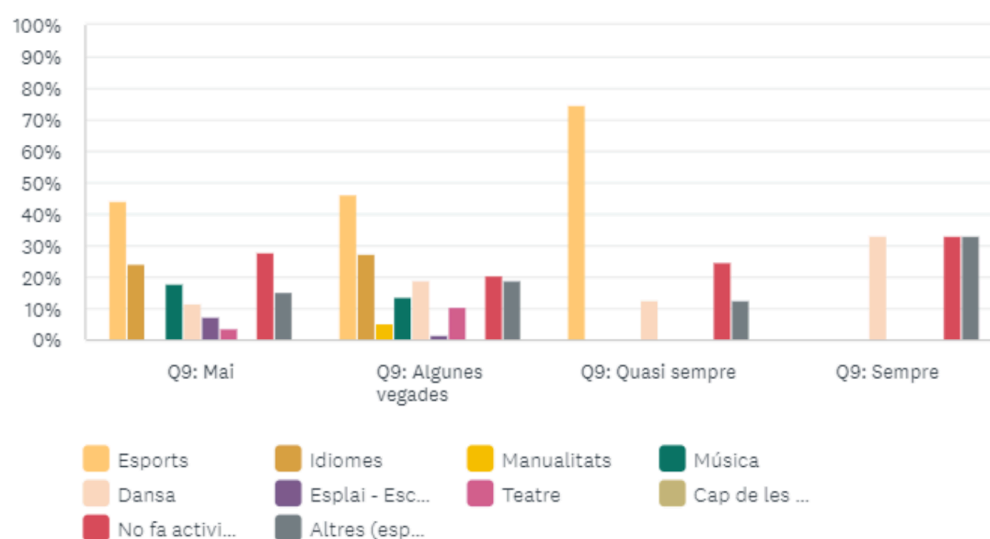
En el cas d'infants no es veuen diferències significatives.

Quantes activitats extraescolars fas a la setmana?

Si miram com podria afectar la renda de les famílies a Santa Maria en el tipus d'activitats a fer, observam una dada interessant: les famílies amb menys dificultats per arribar a final de mes, sembla que practiquen més varietat d'activitats extraescolars, en canvi, les famílies amb més dificultats principalment l'activitat és de tipus esportiva o bé no en fan.

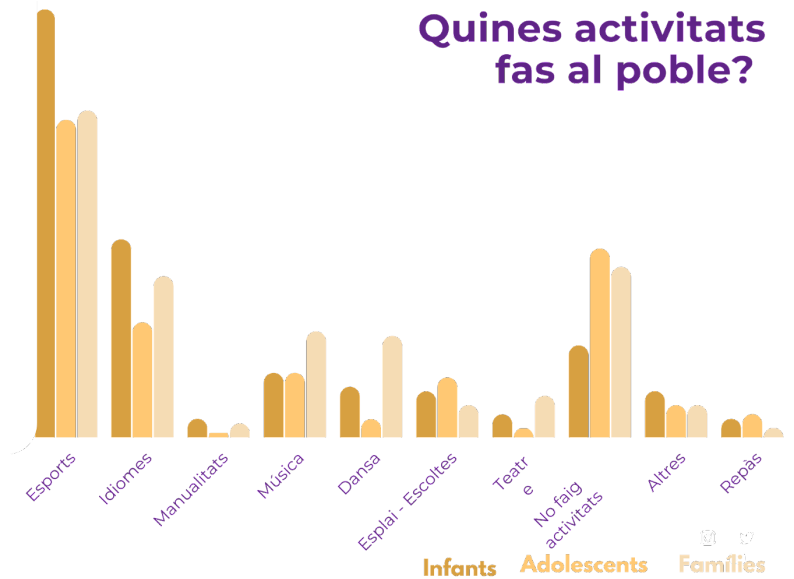
Activitats extraescolars (distribució per renda)

Famílies

El tipus d'activitats que fan els infants i adolescents pot tenir a veure amb molts factors; interès, cultura familiar, tipus d'oferta disponible per la seva edat, modes o tendències, accessibilitat econòmica o física, etc.

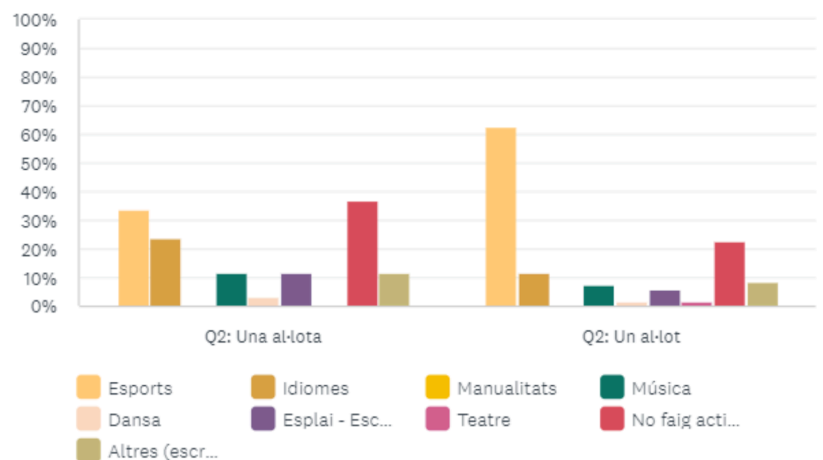
Tot i com recollíem en l'apartat anterior, l'esport és l'activitat que més fan infants i adolescents amb diferència, les altres dues activitats més comunes serien idiomes, especialment la infància i música.

Quan analitzam per sexes, a part de les diferències en l'esport que ja hem destacat abans, veiem que els idiomes és una activitat més practicada per les al·lotes (23,53%) que per al·lots (11,43%).

I que un 36,7% de les al·lotes diu que no fa cap activitat al poble, en canvi, un 22,8% d'ells no en fa.

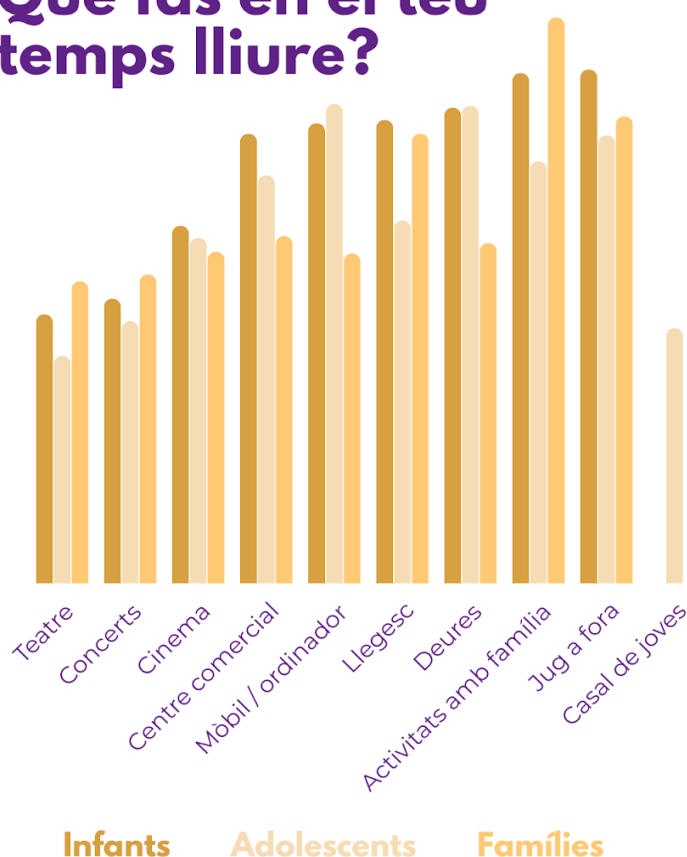
Quines activitats fas al poble? (distribució per sexe)

Adolescents

Conèixer que fan els infants i adolescents en el seu temps lliure, també ens apropa a entendre més les dinàmiques d'oci.

Què fas en el teu temps lliure?

El que més fan els infants en el seu temps lliure és jugar fora de casa amb amistats, en canvi, el que més fan els adolescents és estar amb el mòbil o amb l'ordinador.

De les tres activitats més freqüents en cada grup d'edat, les responsabilitats acadèmiques i el joc fora de casa amb amistats són comunes en els dos grups. Ara bé, la infància

inclouria fer activitats familiars (dins les tres activitats més fetes) i, en canvi, l'adolescència inclou jugar amb el mòbil i l'ordinador.

Els adolescents llegeixen menys que els infants en el seu temps lliure.

El consum de cultura no és habitual per a infants i adolescents en el seu temps lliure, el que menys fan és anar al teatre, al cinema o de concerts.

Anar al casal de joves és la segona cosa que menys fan els adolescents, només ho supera anar al teatre. És a dir, la majoria d'adolescents van més a concerts, cinema, o llegeixen en el seu temps lliure que anar al casal de joves.

Segons les famílies, allò que més fan els seus fills/es són activitats en família (recordem que són famílies la majoria d'infants de 8 a 12 anys).

3.4 Necessitats relacionades amb l'oci dels infants i adolescents

Identificar problemàtiques o necessitats és important per poder millorar-les. Depenent de la realitat que visquis, el rol professional i la relació amb la infància i l'adolescència es manifestaran unes necessitats o altres.

Les següents necessitats son expressades per diferents agents del poble: adolescents, famílies, regidoria de joventut, dinamitzadors juvenils, entitats de lleure o professionals dels serveis socials comunitaris.

Problemàtiques que es troben les entitats de lleure (esplai i escoltes)

- Manca de difusió o presència en els centres educatius per captar infants i joves.
- Manca de relleu generacional, viuen una situació molt vulnerable amb molt pocs monitors/es.
- Es demana molta titulació per fer de monitor/a (curs de monitor/a, certificat de manipulació d'aliments, etc.) necessiten suport de l'ajuntament perquè hi hagi joves que accedeixin a aquestes titulacions de manera senzilla.
- No sempre els hi és senzill tenir subvencions municipals per fer front a algunes despeses, disposar d'aquestes abaratiria els costos i faria més accessible els projectes a infància amb menys recursos.
- Molta feina educativa voluntària, hi ha un sentiment de poc reconeixement del seu paper en el poble.
- Manca de contacte i coordinació amb altres entitats o amb el casal de joves per col·laborar o conèixer altres programacions d'oci o suport mutu.
- Ambdós tenen espai cedit per l'Ajuntament i ho agraeixen molt, però consideren que es podria revisar. Son espais compartits amb altres col·lectius, sovint els troben bruts o no tenen espais per guardar materials o espai fixe per construir identitat pròpia i sentiment de pertinença en el projecte.
- No tenen molta comunicació fluida amb l'Ajuntament o amb Serveis Socials.
- Manca de diversitat sociocultural dels infants que hi participen, solen ser famílies amb un perfil concret.

Propostes de millora de les entitats de lleure

1. Crear una xarxa d'entitats de lleure i oci.
2. Es podria donar preferència a les entitats de lleure del territori l'hora de fer l'escola d'estiu, o tenir-les en compte si hi ha una plaça lliure de dinamitzador/a.
3. El curs de monitor/a de lleure podria ser gratuït per les persones que ja fan feina amb una entitat al poble.
4. L'Ajuntament podria recompensar d'alguna manera la feina que fem les entitats de lleure, que se'ns tengui més en compte (millora dels espais on estem, visibilització, notícies, comunicació, etc.)
5. Fa dos anys que l'esplai demana ser-hi a la plana web d'entitats, surt l'esplai que hi havia fa anys (migjorn).

El fet que hi hagi un casal de joves al poble és d'un potencial enorme. Ara bé, al llarg d'aquest estudi s'han detectat diferents problemàtiques que giren al voltant del casal, l'ús i la projecció d'aquest i també bones pràctiques.

Problemàtiques relacionades amb el Casal de joves

(Equip dinamitzador, famílies, adolescents, regidoria de joventut, serveis socials)

- El 83% d'adolescents que han participat a les enquestes no participa mai o poc en el casal de joves.
- Les condicions laborals de l'equip dinamitzador no s'adapten a les necessitats reals per potenciar el casal. Els horaris laborals de vegades limiten la participació en taules comunitàries o altres iniciatives. Dos dies a la setmana només hi ha un dinamitzador/a i dificulta l'atenció.
- No existeix un projecte pedagògic i línies d'actuació del casal de joves. I és necessari per potenciar el vessant educatiu i participatiu del servei i minvar la sensació de dispersió.
- No s'ha establert de forma sistemàtica anar als centres educatius per comunicar la programació o fer vincle amb l'alumnat.
- Algunes fonts manifesten la necessitat tenir un educador/a social o de carrer de torn d'horabaixa per acompanyar conductes d'addicció que es donen prop del casal.
- Es dona una masculinització de l'ús del casal, un 75% son al·lots i un 25% al·lotes. Hi ha consciència per part dels joves però no es fa res.
- Es percep un estigma generalitzat en el poble al voltant del casal de joves i de qui en fa ús.
- Manquen estratègies per potenciar l'ús de l'espai a adolescents més joves, de 12 a 14 anys.
- No tenen Punt d'informació juvenil (PIJ) i els dinamitzadors cobreixen com poden aquesta funció.
- Sembla que manca diversitat de perfils de joves que hi participen.

Bones pràctiques del Casal de joves

(Dinamitzadors, regidoria de joventut, serveis socials)

- S'ha fet una ludoteca d'estiu amb una subvenció del ministeri d'igualtat que ha sigut un èxit i ha servit per difondre el casal a infants i famílies que no ho coneixien i sobretot per donar a conèixer l'equip dinamitzador, "els han posat cara".
- Hi ha la voluntat política de millorar les condicions laborals de l'equip dinamitzador.
- Hi ha la voluntat política i tècnica d'impulsar un projecte pedagògic.
- L'equip dinamitzador ha fet formacions sobre la figura de Corresponsals, que significa tenir una persona (adolescent) de pont entre institut, escola i casals. Hi ha la voluntat d'introduir el projecte.
- En els darrers anys ha augmentat el nombre d'adolescents que hi participen.
- L'equip dinamitzador intenta coordinar-se dins les seves possibilitats amb diferents agents i reb suport per part de l'Ajuntament.
- L'equip dinamitzador està participant activament en el diagnòstic de necessitats formant part del grup motor.
- Cada vegada fan més activitats i intenten tenir més vincle amb els centres educatius.

Altres agents identifiquen diverses problemàtiques o necessitats relacionades amb la promoció de l'oci saludable.

Problemàtiques relacionades amb l'oci saludable

(Famílies, adolescents, regidoria de joventut, serveis socials)

- No hi ha un canal formal de l'Ajuntament per recollir demandes d'adolescents per millorar l'oci, les festes, etc.
- Hi ha un oci nocturn d'adolescents molt vinculat a la festa i el consum d'alcohol.
- No hi ha un canal general que reculli l'oferta d'activitats d'oci que vagi dirigit als adolescents. Hi ha canals propis de les diferents entitats o serveis. Això dificulta que professionals del territori coneguin les activitats i puguin difondre-les de manera efectiva (SSCB, Salut, educació, etc.)
- No existeix una taula comunitària per abordar temes d'oci, lleure, cultura d'infants i adolescents.
- L'oferta d'activitats per nadons de 0 a 3 és molt reduïda.
- L'oferta d'activitats per adolescents de 12 a 16 és limitada.
- La manca d'oferta d'oci amb famílies afecta a la xarxa de famílies.

3.5 Propostes de millora de l'oci d'infants i adolescents

Conèixer quines son les propostes que faria la ciutadania per millorar l'oci és molt important per construir un bon Pla d'Infància i Adolescència.

Propostes de millora de l'oci d'infants i adolescents

(prioritzades per les famílies)

1. Alternatives d'oci pels joves. Més activitats per a adolescents (8-12 i 12-16).
2. Casal per a infants de 3 a 7 anys
3. Millorar casal de joves
4. Més activitats infantils.
5. Més activitats adreçades a l'edat dels nins participants.
6. Més pes i protagonisme a la biblioteca
7. Més subvenció activitats
8. Centralitzar dos espais, un d'arts i un d'oci.
9. Activitats esportives i d'esplai
10. Escoles d'estiu més econòmiques.
11. Millorar la comunicació
12. Creació d'algun projecte que doni vida a la zona degradada de Sa Voltadora.

Propostes de millora de l'oci d'infants i adolescents

(equip dinamitzador, adolescents, entitats de lleure, altres professionals)

1. Fer efectius el Consell d'Infància i d'Adolescència.
2. Crear una xarxa d'entitats i serveis, taula comunitària d'oci i lleure.
3. Fer encontres entre entitats de joves (esplai, escoltes, esports, gegants, música...) i fer coses conjuntes.
4. Obrir més el casal a més joves, més diversitat de perfils i diversitat d'edats.
5. El casal hauria de tenir un projecte pedagògic, un reglament intern, normes i drets.
6. Potenciar els cursos de monitors/es de lleure i la possibilitats de fer pràctiques a l'esplai i escoltes de Santa Maria.
7. Més espais autogestionats per joves.

Transformació

**#Participació #Cultura
#Igualtat**

L'eix de **transformació** està orientat a totes aquelles accions, recursos i projectes que impliquen la participació dels infants i adolescents com a motors dels canvis i millores socials actuals amb igualtat d'oportunitats.

La construcció social de la ciutat i la bona convivència entre els seus habitants depèn en bona part de la capacitat de promoure entre la població jove el reconeixement, la comprensió i el respecte a les identitats (sexuals, de gènere, religioses, culturals, lingüístiques, etc.) i grups diversos que configuren l'espai i, sobretot, en la possibilitat d'establir dinàmiques que promoguin la barreja i interacció com a elements de cohesió i de vertebració social.

Aquest eix es planteja a partir de tres àrees d'estudi: cultura, participació i estratègies de reducció de desigualtats.

De cada àmbit es recolliran: recursos, necessitats, valoració i propostes de millora, en la mesura que s'hagin recollit dades al respecte.

1. Participació

La Convenció dels Drets de l'Infant (CDI) s'organitza entorn de tres grans tipus de drets, coneguts com “les tres P”: els de Protecció, Provisió i Participació. Els últims, son els quantitativament més escassos, però qualitativament més significatius en el sentit de la transformació del paper de la infància i adolescència com a motor de canvi social.

Amb els drets de participació infants i adolescents tenen dret a la llibertat d'opinió i pensament, a participar de la vida cultural del seu país, a la llibertat d'expressió, a la llibertat d'associació, a la lliure elecció de la seva religió, a la intimitat, a tenir accés a la informació, i a manifestar les seves opinions sobre tots els temes que els hi afecten.

1.1 Serveis, professionals i projectes que promoguin la participació infantil i adolescent a Santa Maria

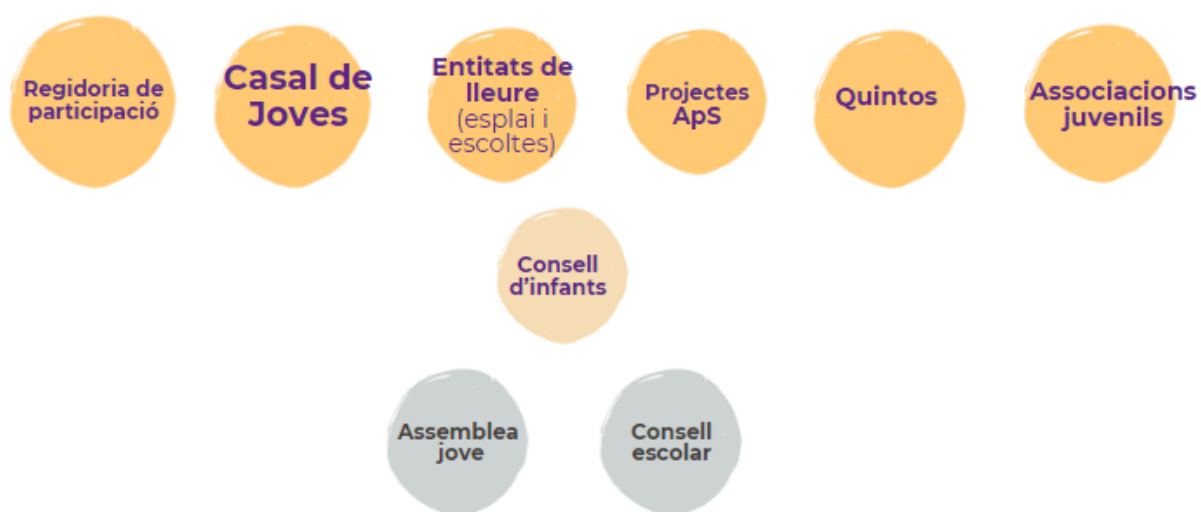
La participació dels infants i adolescents és transversal a molts àmbits, espais i projectes i es pot donar en diferents nivells i en diferents formes.

La participació infantil i adolescent es pot donar des del consum d'activitats o serveis per part dels nins i nines fins que siguin ells i elles qui promoguin projectes en el seu poble.

Existeixen diferents iniciatives i mecanismes que propicien la participació de la ciutadania infantil i jove en els pobles. N'hi ha d'institucionals com el fet que existeixin regidories específiques de participació ciutadana o polítiques que fomentin l'associacionisme juvenil o òrgans de participació infantil i adolescent com en son un exemple els Consells de la Infància o d'adolescència, però també n'hi ha d'altres més o menys informals molt potents. Les assemblees d'infància o de joves, els projectes de participació en la comunitat des de la metodologia d'Aprenentatge Servei (ApS), casals de joves, les entitats de lleure com els agrupaments escoltes o esplais, clubs esportius o espais de culte.

Tenir un teixit associatiu fort genera un context saludable per la participació infantil i adolescent. A Santa Maria hi ha 37 associacions registrades al poble, de les quals aproximadament unes 15, tenen a veure amb iniciatives que afecten més o menys directament a la infància i l'adolescència (com AMIPAs, clubs esportius, ass. Sempre joves, ass. Més que Pedra, Factoria de So, etc.).

A continuació es recullen recursos municipals o externs a l'administració que promouen diferents formes de participació infantil i adolescent.

En la primera línia se situen aquells recursos o projectes actius, en la segona, aquells que estan en procés en construcció en el moment de fer l'estudi, i en la tercera línia es recullen iniciatives participatives que s'han dut a terme a Santa Maria anys enrere, i que actualment ja no estan actives.

Dels recursos actius, destaco, que els centres educatius tant de primària i secundària, tant públics com concertat tenen algun projecte d'**Aprenentatge Servei** (ApS) vinculat a la comunitat, cal dir que aquesta metodologia de participació en la comunitat no és tan comuna en altres pobles de l'illa.

Els quintos són també una forma de participació de la gent jove en les festes populars del poble.

Relacionat amb les associacions juvenils, és molt important destacar que el tècnic **AODL** té també la funció de donar suport a joves que volen crear associacions.

En el moment de fer l'estudi el **Consell Local de la infància** de Santa Maria ja s'ha aprovat el seu reglament al Ple de l'Ajuntament, i s'està configurant el grup de consellers/es que formaran la primera edició de l'òrgan.

Consell Local de la infància de Santa Maria

Els consellers i conselleres son infants de segon cycle de primària del CEIP i de Col·legi Ramon Llull escollits/des democràticament des dels centres educatius.

Dels projectes que ja no estan actius, recollim que des de la regidoria de joventut es va intentar el projecte d'assemblea jove juntament amb l'institut, i varen arribar a fer dues reunions, però el projecte es va aturar per canvis de professorat i poca coordinació entre centre i regidoria.

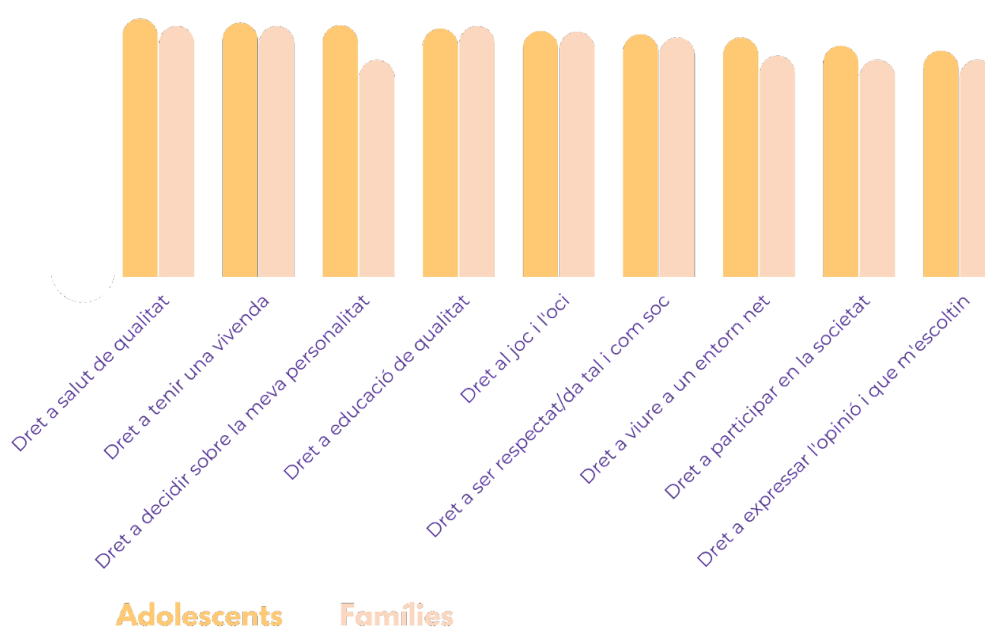
Fa alguns anys es va constituir un consell escolar municipal (no formal, és a dir, sense estatuts) que aglutinava professionals de tots els centres educatius i famílies i es trobaven tres vegades a l'any. El consell va sorgir per iniciativa de la regidoria d'Educació per fer front certes problemàtiques de rivalitat entre centres i famílies.

Segons fonts de la regidoria, la creació del consell va permetre millorar la relació entre centres. El consell va organitzar una cursa solidària, una altra estratègia participativa que servia per fer comunitat i fomentar la relació entre centres. El consell es va deixar de fer perquè va deixar de ser operatiu a causa del gran creixement de la comunitat educativa, la manca d'espai on càpigues tothom i les conseqüències de pandèmia per la Covid-19.

1.2 Percepcions al voltant de la participació infantil i adolescent a Santa Maria

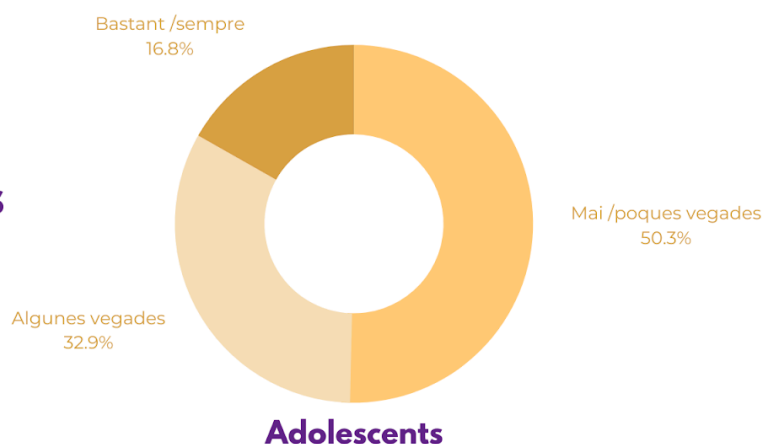
Per tal de conèixer l'estat de la participació dels infants i adolescents en el seu poble no només s'han de visibilitzar les iniciatives i els projectes, sinó també, és important conèixer les percepcions dels infants, adolescents i famílies respecte al dret de participar en la societat, a ser escoltats/des o decidir sobre els temes que els hi afecten.

En quina mesura es respecten aquests drets?

Com es veu a la gràfica, els drets relacionats amb la participació són els que menys respectats estan en comparació amb la resta, segons l'adolescència i les famílies.

Creus que l'ajuntament escolta els i les adolescents a l'hora de fer millores pel poble?

Pràcticament, la meitat dels adolescents no se sent escoltat/da per l'ajuntament.

I en quines coses hi ha més interès a participar?

Els infants donen importància a ser escoltats/des en aspectes relacionats amb el seu entorn, com; la neteja (43,15%) com, els parcs infantils (29,45%) o l'estat dels carrers (28,08%).

Els parcs infantils son allò que més coneixen i usen els infants dels espais públics, és clau, tenir en compte l'opinió de qui juga i usa el parc a l'hora de fer millores. Cal dir també que voldrien ser escoltats/des amb aspectes que tinguin a veure amb l'esport (36,30%).

En el cas de l'adolescència trobam certes similituds però també algunes diferències.

Els adolescents tenen més necessitat de ser escoltats/des en qüestions que afecten el seu oci, especialment la meitat (51,15%) expressa que vol ser que se l'escolti per millorar les festes de Santa Maria. I un 29,01% voldria millorar l'oci dels adolescents.

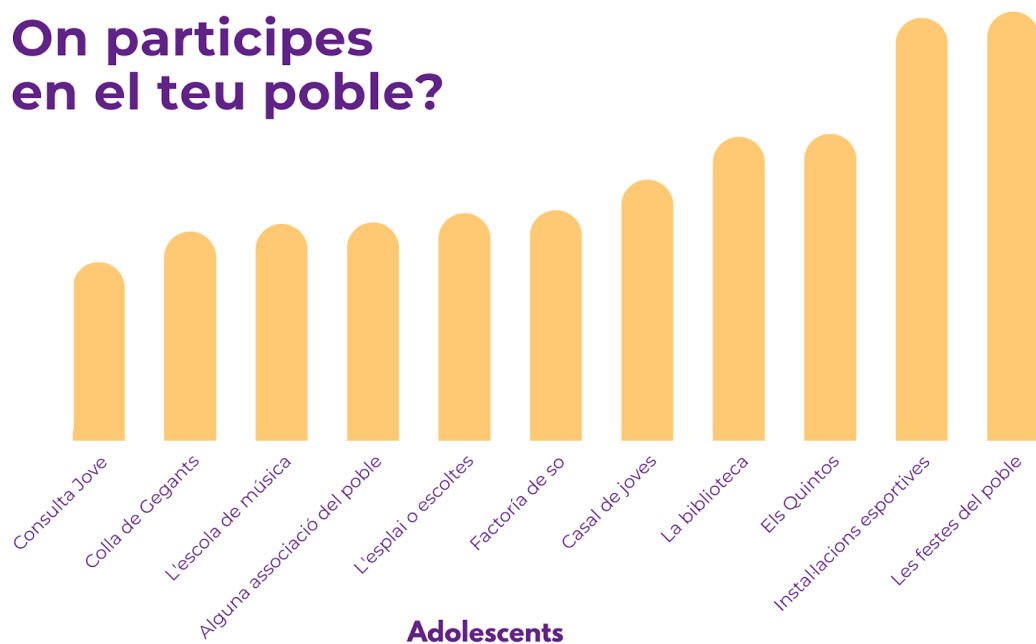
Ara bé, igual que els infants, aspectes relacionats amb la millora de l'entorn com la neteja (48%) i les activitats esportives (39,69%).

Les coses que menys interès generen serien el centre de salut, igual que la infància i la seguretat viària. Ara bé, cap adolescent marca "m'és igual" com a resposta.

Dins les respostes obertes "altres" (17%), una gran part de les respostes té a veure amb el fet que l'adolescència pugui tenir un paper més actiu a les festes o activitats d'oci o esportives.

Allà on més participen els adolescents en el seu poble és on més volen ser escoltats/des. Hi ha un gran interès per part de l'adolescència de millorar les festes del poble, i també és allò del poble on més adolescents participen, les festes i quintos.

On participes en el teu poble?

Un 62,94% dels adolescents diuen participar bastant/molt a les festes del poble, un 34% als quintos (oci) i un 64% a instal·lacions esportives.

Pocs joves diuen fer servir la consulta jove. Els adolescents fan servir més la biblioteca que el casal de joves. Tan sols un 12% participa de l'esplai o els escoltes.

Dels quatre espais o esdeveniments que més participen els i les adolescents, veiem algunes diferències per sexe. Participen una mica més d'al·lotes a les festes, els quintos i a la biblioteca, en canvi, els al·lots participen més a les instal·lacions esportives, té sentit si recordem que quasi el doble d'al·lots que d'al·lotes practica esport com activitat extraescolar.

Allà on participen més els i les adolescents (distribució per sexes)

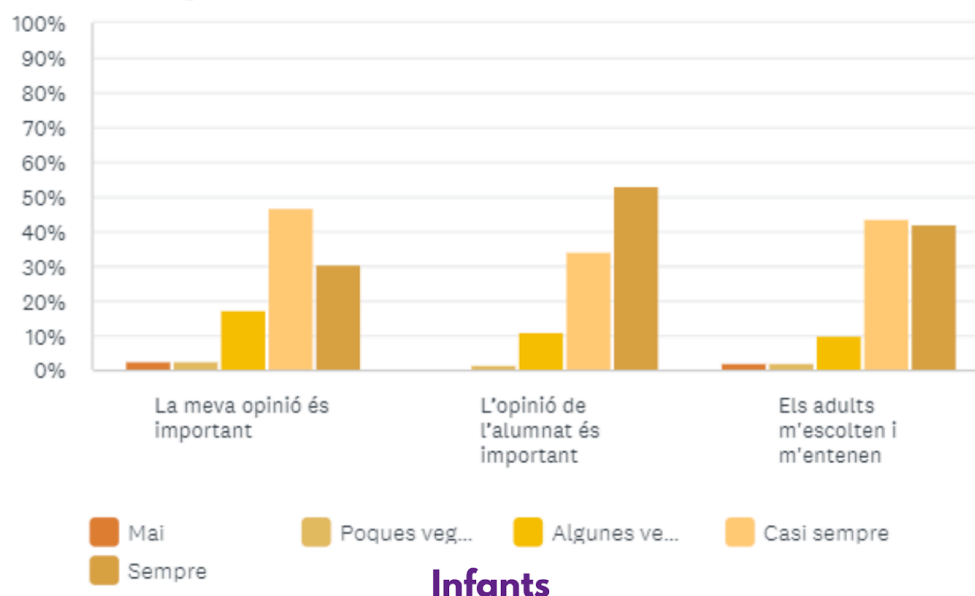

No es comparteix l'anàlisi de participació en les festes del poble pel lloc de naixement dels adolescents o famílies perquè no és gaire representatiu.

1.3 Estat de la participació infantil i adolescent en els centres educatius

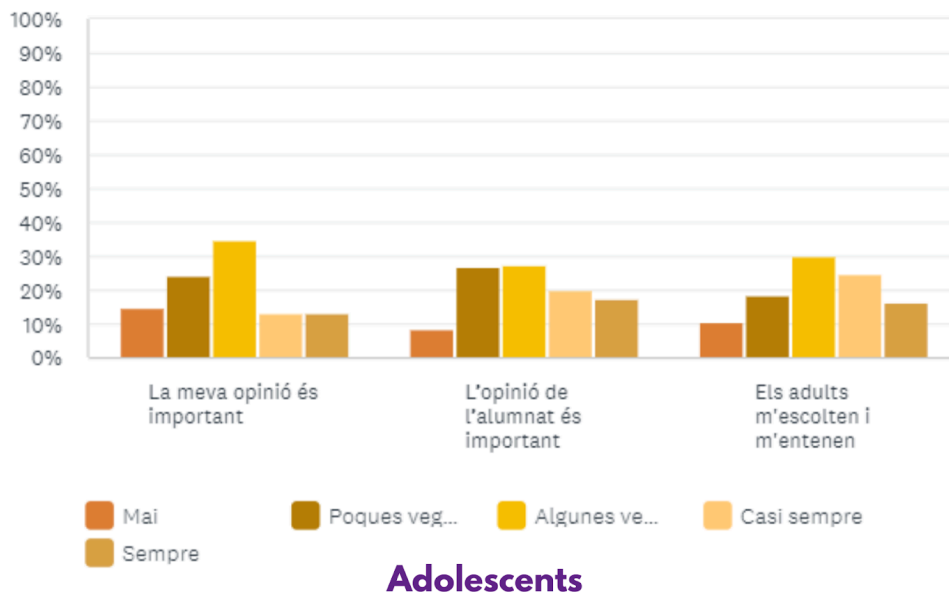
Els centres educatius, son també espais on infants i adolescents aprenen a participar, a relacionar-se fora de la família i a comprendre part de la vida en col·lectiu. És important conèixer quina és la seva percepció sobre com s'atenen les seves necessitats d'expressar i opinar sobre allò que els hi afecta.

A l'escola s'escolta la meva opinió?

Sembla que els infants senten que a l'escola sovint se'ls escolta, la seva opinió es té en compte i també l'opinió del conjunt de l'alumnat.

Al centre educatiu s'escolta la meua opinió?

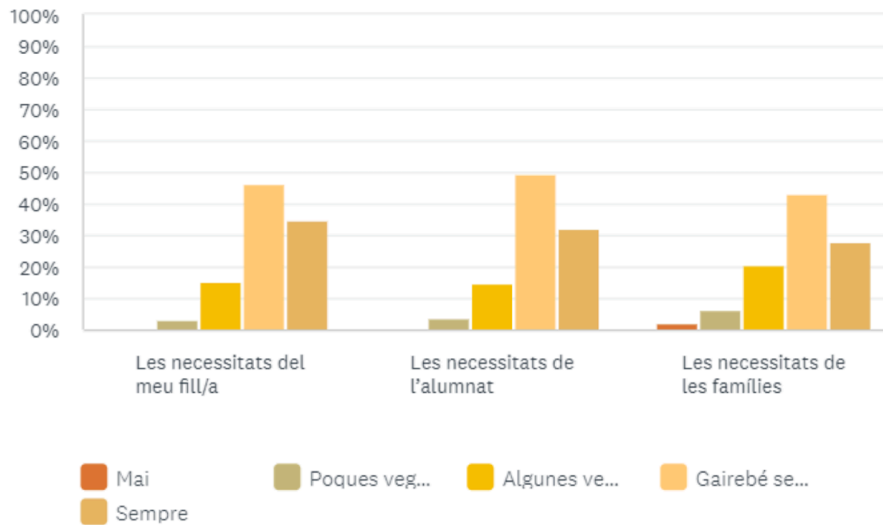

En el cas d'adolescents les valoracions queden una mica més repartides i la majoria se sentiria més escoltat/da en ocasions puntuals que no sovint.

Per tant, entre les gràfiques anteriors podem veure com en general la infància se sent més sentida que l'adolescència. En ambdues etapes, es veu que sembla que perceben que s'escolta més l'opinió del grup d'alumnes que no tant, la individual.

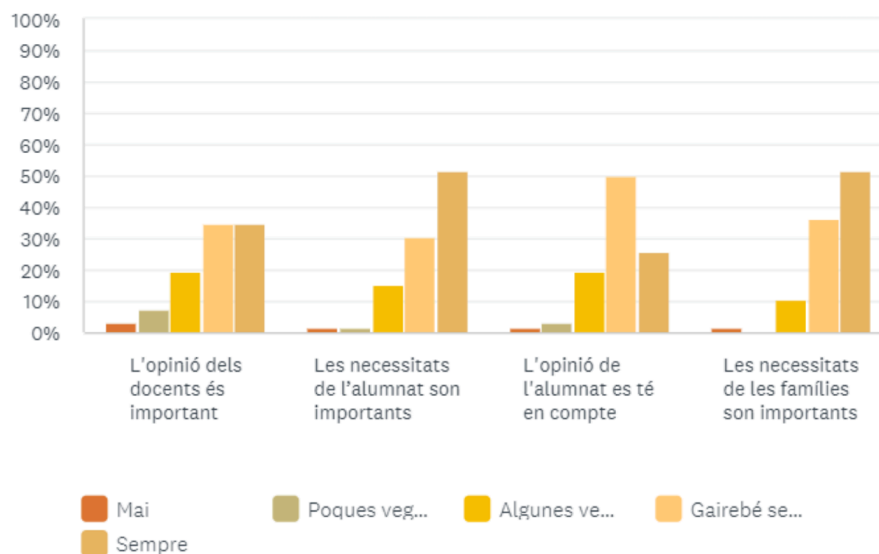
I a les gràfiques següents veiem com les famílies també se senten molt escoltades i ateses pels equips docents, així com consideren que els seus fills i filles també ho estan. Ara bé, la percepció d'escolta i atenció dels docents és la més elevada de tots els perfils: infants, adolescents i famílies, ja que, per exemple, quasi un 60% de docents pensa que sempre s'atenen a les necessitats de les famílies.

Al centre educatiu es dona importància a...

Famílies

Al centre educatiu es dona importància a...

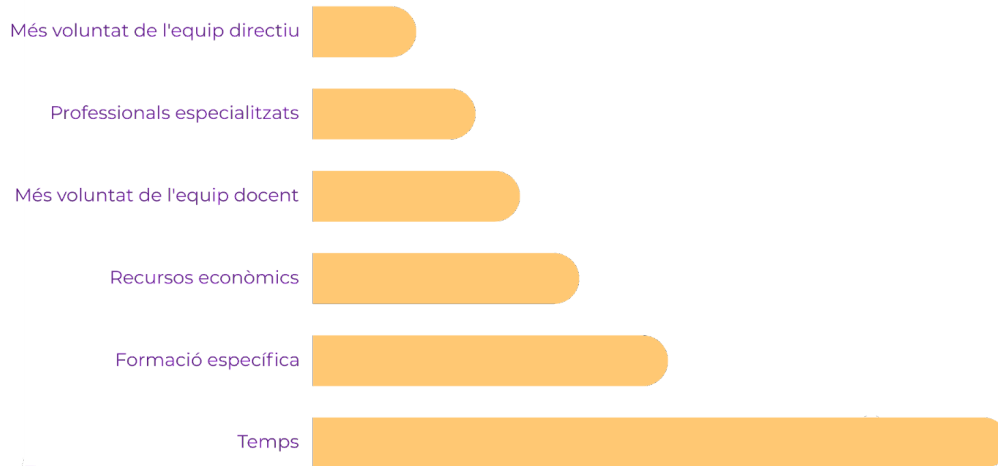
Docents

Tant famílies com docents també senten que les necessitats de l'alumnat i les famílies son ateses en els centres educatius. Ara bé, els docents diuen donar més importància a les necessitats d'alumnat i família que la percepció que tenen les famílies d'aquest fet.

Promoure la participació de l'alumnat en decisions del centre que els hi afecten, no és una tasca fàcil. És a dir, la participació entesa més enllà d'una metodologia d'aprenentatge, si no com una eina de construcció de ciutadania activa i democràtica. Ara bé, promoure la participació de l'alumnat al centre sovint es torna una càrrega més pels i les docents, en lloc d'un benefici i una eina de millora de la qualitat democràtica del centre i de l'exercici de responsabilitat de l'alumnat.

Quan consultam als equips docents què és allò que més necessiten per promoure més la participació de l'alumnat en les decisions de centre el que més reclamen és temps (73%). I segurament, el temps implicaria recursos humans (hores de jornada remunerades). També es detecta, que a part de temps, caldria formació específica (37,5%) en participació de l'alumnat en el centre.

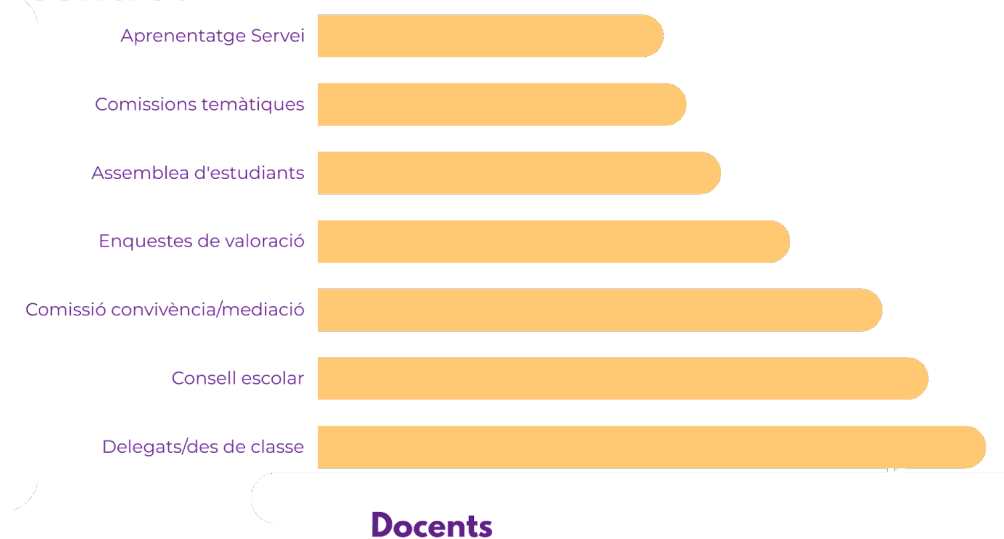
Què necessiten els docents per fer participar més l'alumnat

Docents

Cada centre educatiu compta amb diferents formes d'incloure les veus i necessitats de l'alumnat.

Quins mecanismes de participació teniu al centre?

La forma més comuna de fer participar l'alumnat en el centre és la figura de delegat/da, el 90 % dels professionals reconeixen aquest mecanisme en el seu centre educatiu. Seguit dels Consells escolars (82,8%) i les comissions de convivència o serveis de mediació (76,56%).

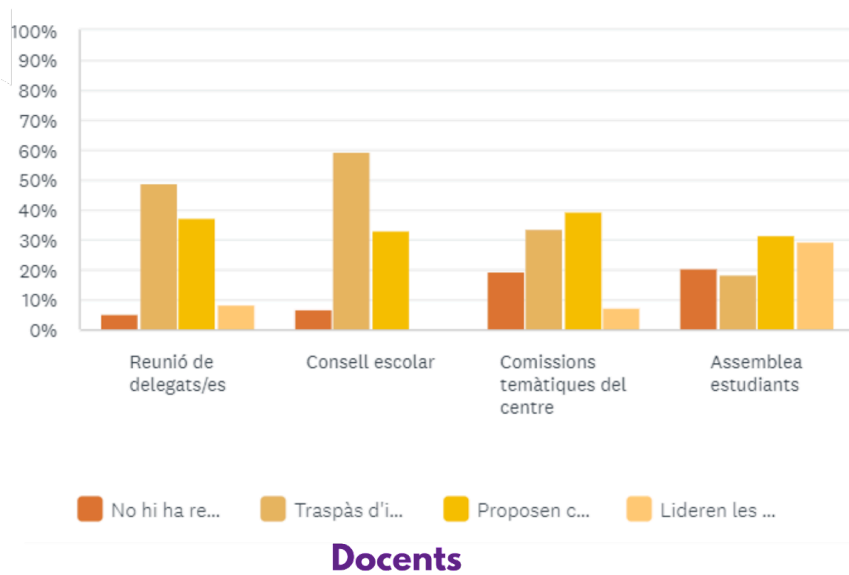
Les dades per tipologia de centres ens diuen que els projectes d'ApS (Aprenentatge Servei) es donen principalment a l'Institut que als altres centres.

Quan es demana als equips docents sobre quins mecanismes té l'Ajuntament per promoure la participació dels infants i adolescents dels centres educatius en el poble, un 73% reconeix que no ho sap i un 23% destaca els projectes d'ApS.

Diverses fonts de la regidoria de joventut de Santa Maria ens parlen de l'assemblea d'estudiants, iniciada fa uns anys en coordinació amb l'institut, però ara mateix està inactiva.

Conèixer els mecanismes de participació dels centres és important, és a dir, saber quins hi ha i en quina mesura s'utilitzen, etc., però per fer una anàlisi una mica més profunda sobre els nivells de participació de l'alumnat, requereix anar a buscar quin paper té l'alumnat en aquests espais. Per un estudiant, no és el mateix votar sobre unes opcions ja plantejades per l'equip docent, que proposar opcions, com tampoc és el mateix valorar sobre una activitat esportiva que s'ha fet al centre que haver de liderar de manera col·lectiva l'organització d'aquesta activitat.

Quin paper té l'alumnat en els següents espais?

Els infants i adolescents tendeixen a tenir un paper participatiu d'interlocutors d'informació (necessitats, interessos, etc.) de l'alumnat cap al claustre i viceversa. En el cas de les comissions temàtiques, sembla que tenen un paper més actiu de proposar continguts de treball. Es detecta poc lideratge de l'alumnat en reunions o espais de participació i representació infantil i adolescents en els centres educatius.

2. Cultura

La participació de la infància i l'adolescència en la producció cultural experimenta canvis significatius en els últims anys, especialment alimentats i proliferats per les noves eines d'interacció social i cultural com són les xarxes socials. Hi ha noves formes de produir i consumir cultura que han posat de manifest que, contràriament a allò que marquen alguns estereotips, la gent jove mostra interès per la cultura i hi participa activament.

A més a més, en les darreres dècades, amb la globalització l'oferta cultural s'ha diversificat. Constantment es generen noves propostes culturals, que sumades a la segmentació i heterogeneïtat del col·lectiu infantil i adolescent, les dificultats econòmiques per accedir a productes culturals per alguns sectors de la població i la digitalització de la cultura, suposen un escenari complex.

La cultura en la vida dels infants i adolescents és un eix de treball important en les polítiques d'infància i adolescència. Orientar les polítiques cap a la promoció de la creació i alhora del consum cultural entre els nins, nines, al·lots i al·lotes, un consum cultural que sigui enriquidor i basat en la interacció i en la participació activa.

2.1 Equipaments, recursos i esdeveniments culturals a Santa Maria per a infants i adolescents

Santa Maria és un poble amb molta riquesa d'espais i recursos culturals que acullen iniciatives, fires populars i associacions culturals. A continuació es recullen algunes d'elles, aquelles que més tenen a veure amb la infància i l'adolescència.

La **regidoria de Cultura** té tres línies de promoció cultural en el marc del Catàleg d'Activitats Culturals del Consell Insular de Mallorca (CACIM). Per aquestes tres línies es destinen activitats per a infants i famílies en els diferents equipaments municipals.

L'**escola de música municipal Andreu Torrens** té una àmplia oferta educativa reglada (grau elemental) i no reglada i s'hi pot accedir a partir dels quatre anys. Cal destacar que hi ha una **banda Infantil** i una **Coral de nins i nines petites** per a alumnes de 5 a 7 anys.

A l'**Auditori de Ses Cases Des Mestres** (capacitat per 220 persones), és el centre de referència per a representacions artístiques i conferències del municipi. Hi ha oferta cultural per a infants com projeccions de cinema i teatre una vegada al mes, també es fan espectacles familiars, teatre escolar, etc. Es fa servir per a esdeveniments sense ànim de lucre i d'interès general organitzats per persones i entitats del municipi, pel qual el seu ús és gratuït.

A la **biblioteca Cas Metge Rei** s'ofereixen diferents espais i activitats culturals, tallers, contacontes (mensual adreçat a infants entre 4 i 8 anys i de tant en tant per nadons), club de lectura infantil, un Espai Lúdic, assessorament de préstec, presentació de llibres, activitats de foment la cultura popular, etc. dirigides a infants, adolescents i famílies. Les activitats es publiquen a les seves xarxes¹⁵.

A més a més, a la biblioteca hi ha un **Racó Famílies** amb llibres relacionats amb diferents qüestions de la criança. També hi ha una **Bebeteca** i una secció anomenada **Lectures compartides**, amb llibres especialment gustosos per llegir en família.

Fa gairebé un any i mig, i a proposta d'un infant usuari de la biblioteca, es va crear el **Club Llibres per a infants entre 9 i 12 anys**. En un principi era un club autogestionat, però a finals del passat curs està conduït pel personal de la biblioteca. En l'actualitat hi ha 10 persones que hi participen.

¹⁵ [Instagram](#) i [FaceBook](#)

Des de l'emblemàtica associació cultural **Factoria de So** (1997), ubicada a ses cases de Son Llaüt, esdevé un espai on els joves (i no tan joves) poden desenvolupar les seves inquietuds, aprendre a dirigir i gestionar iniciatives autogestionades. Dins Factoria de So, conviuen un local social amb oferta musical durant tot l'any, locals d'assaig, els **Grollers de Sa Factoria** i els **Dimonis de Factoria de So**. A més a més, des del 2002 a partir del projecte **Factoria de músics**, hi ha oferta educativa de música moderna que també comença a partir dels quatre anys.

Cal esmentar que des del 2002, Factoria de So organitza Sa Rocketa Festival, un mític festival musical que crida a santamariers i santamarieres i joves i no tan joves de tota Mallorca.

En el **Casal d'Entitats** (antiga escola Graduada) hi ha programació d'activitats populars com ball de bot, que si més no, no son especialment orientades a infants i adolescents, poden participar.

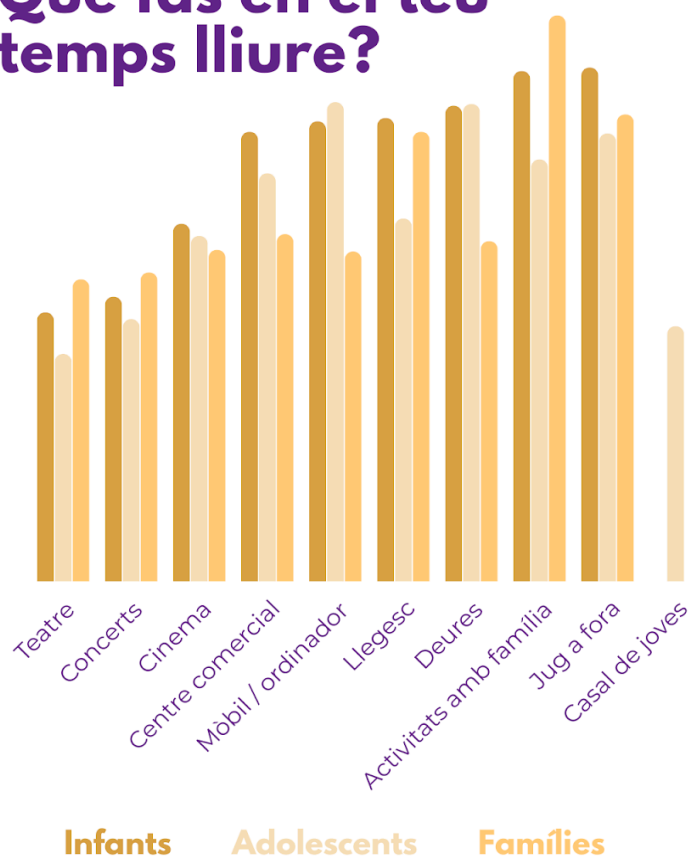
A finals d'abril té lloc un esdeveniment cultural molt important que és la Fira de Santa Maria, on des de fa ja bastants anys s'organitza **es Firó**, una fira per als més petits, amb programació especialment per a infants com ludoteca, jocs al carrer, concursos, torneigs, etc. En el marc de les activitats de la fira, des del 2015 també es fa la famosa **Nit de Sa bubota** amb cercaviles de la colla de gegants de Sta. Maria i es convida a altres colles.

Santa Maria compta també amb una revista cultural i una ràdio del poble, tot i que anys enrere hi havia programes encapçalats per joves i per a públic juvenil, actualment no hi ha cap en marxa. El que sí que fan és algún taller o visita d'infants i adolescents a la ràdio.

2.2 Dinàmiques de consum i producció culturals dels infants i adolescents

Així com ja presentam en apartats anteriors, allò que menys consumeixen els infants i adolescents en el seu temps lliure té a veure amb la cultura (amb aquestes dades no es té en compte la cultura que poden consumir via xarxes socials i també s'ha de tenir en compte la relació amb les altres opcions de resposta.)

Què fas en el teu temps lliure?

La lectura de llibres és una pràctica important en els infants i adolescents des del punt de vista acadèmic, social, cultural i maduratiu, especialment en el món que els hi ha tocat viure de pantalles digitals.

La lectura pot ser una porta d'entrada a referents culturals que no tenen a casa seva.

Avui dia, les biblioteques ja no són només un lloc de préstec de llibres, són espais on es fan activitats de caràcter cultural per a diferents públics.

Una àmplia majoria dels adolescents (69%) diu que dedica molt poc del seu temps lliure a llegir, precisament, el 34% dels adolescents diu no llegir mai en el seu temps lliure. En canvi, només un 11% dels infants diu no llegir mai i un 34% diu llegir poc. L'opinió de les famílies coincideix amb els infants.

Les famílies duen els infants a la biblioteca, en canvi, els adolescents ja no hi van i només la utilitzen com a sala d'estudi.

Des dels centres escolars i la Biblioteca hi ha una voluntat de fomentar la lectura en infants i joves amb diverses iniciatives destinades a vincular la biblioteca amb els centres educatius, per exemple:

- **Visites escolars a sisè d'infantil i segon i quart de primària**
- **Participació al Pla Lector de l'IES**
- **Projecte de col·laboració amb el PLEC de l'IES (inici l'any 2023). Cada trimestre es duen llibres de la biblioteca i s'aprofita per fer-se visibles entre els i les joves**
- **Col·laboració amb els clubs de lectura juvenils de l'escola Ramon Llull i l'IES**

Tan sols
24% dels
adolescents
fan molt
d'ús de la
biblioteca

Un 73% dels
infants els
agrada la
biblioteca de
Santa Maria

Segons la referent tècnica de la biblioteca, les dades de participació que es mostren a les enquestes d'infants i adolescents, coincideixen amb la seva experiència.

Els usos de la biblioteca per part de famílies, d'infants i adolescents és molt diferent, i ve una mica donat pel tipus d'oferta que es promou (però no només).

És possible que l'adolescència o part de les famílies no acabin d'identificar la biblioteca com un servei més enllà de préstec de llibres, sinó com espai cultural.

Dinàmiques de participació i usos de la Biblioteca

(tècnica de biblioteca)

“En el cas dels infants entre 8 i 14 anys, ens trobam que van carregats d'activitats extraescolars, amb la qual cosa és complicat que puguin participar a les activitats de la biblioteca”

“Els joves que venen a la biblioteca ho fan sobretot per estudiar. No participen en les activitats i gairebé mai fan servir la resta de serveis de la biblioteca”

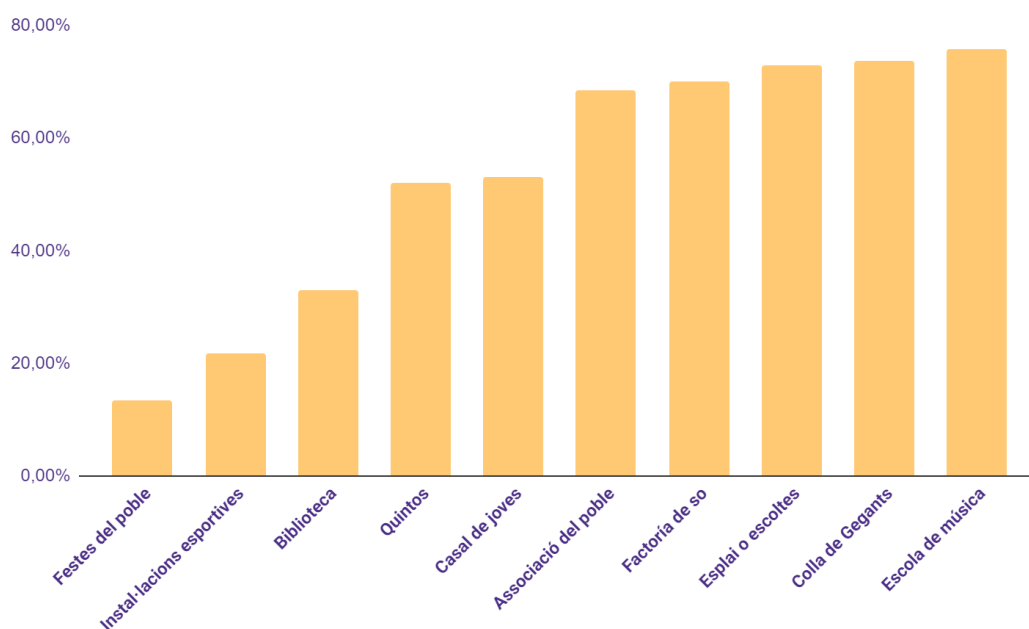
“Hi ha famílies recurrents que venen gairebé cada setmana a la biblioteca, però també és cert que podrien ser més”.

“El fet de no tenir un espai per a nadons dificulta que les famílies amb aquests infants quedin a la biblioteca una estona, tot i estar interessades”

“Pel que fa a la difusió de la informació, tenim problemes per arribar a gent nova”

Tot i ser Santa Maria un poble força dotat de recursos i esdeveniments culturals, pareix que l'adolescència no fa servir gaire els diferents recursos. A les enquestes els hi demanam on participes del poble i els oferíem diferents opcions de resposta: mai, de tant en tant, sovint, sempre. La següent gràfica recull només les respostes de “mai”.

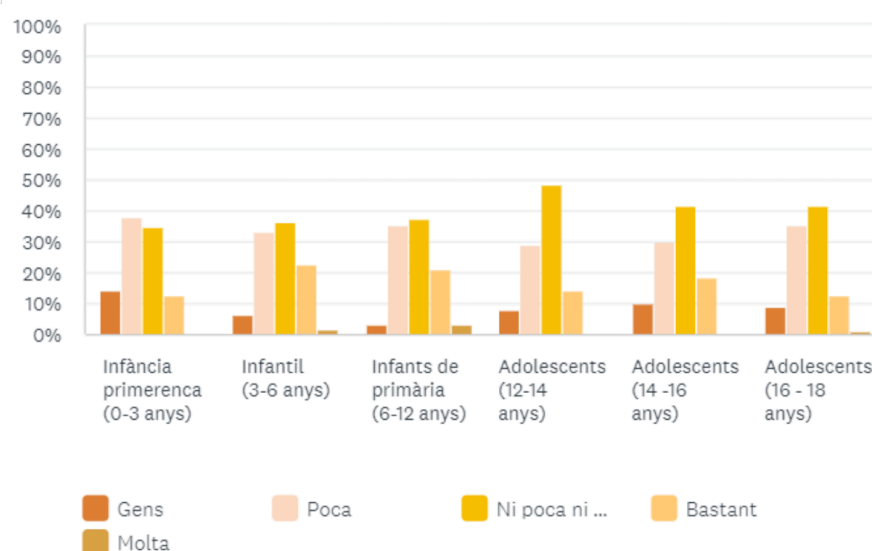
“Mai” particip a...

Veiem que més d'un 70% dels adolescents no participa mai associacions del poble, a la factoria de so, a l'esplai o escoltes, colla de gegants o escola de música.

No sempre és fàcil promoure una oferta cultural diversa i variada en temàtiques i edats en els pobles. Ara bé, és important ser-ne conscient que els infants i adolescents no son un tot homogeni, és a dir, tenen gustos i interessos diferents, per tant, les ofertes culturals haurien de ser diverses en temàtiques, edats, estils o formats.

Com valoren les famílies l'oferta cultural i d'oci per infants i adolescents?

Les franges d'edat amb menys oferta cultural i d'oci son la infància primerenca (0-3 anys) i adolescents de 14 a 16. La franja que sembla tenir més oferta d'activitats culturals i d'oci és la de 6 a 12 anys.

Les famílies amb infants més petits de 0 a 3 anys, manifesten que hi ha molt poca oferta cultural per fer al poble amb els seus infants.

El fet que no hi hagi oferta els afecta que s'han d'anar a buscar-la a altres pobles i fan menys vincle entre famílies del poble. O que passin menys temps amb les seves criatures.

Les famílies reconeixen que les activitats culturals en família son eines clau de socialització, de vincle i identitat del poble, especialment entre famílies que no son autòctones.

Des de la regidoria de cultura reconeixen que des de l'Ajuntament es fa molta més oferta per a infants (cinema, teatre, contacontes, etc.) que per a adolescents, d'alguna manera en existir el casal de joves on ja fan activitats d'oci i culturals, es destinen els recursos per edats més petites.

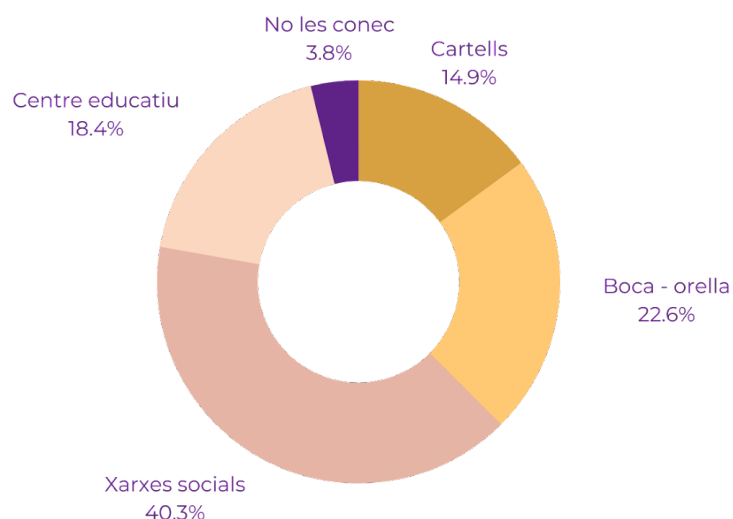
Per millorar l'accés i la participació en les activitats culturals que es promouen des dels municipis és interessant conèixer com s'assabenten les famílies de l'oferta cultural.

A Santa Maria, el que millor funciona per difondre l'oferta cultural a les famílies son les xarxes socials seguit d'un canal informal que és el boca-orella, que, per molt que no hi puguin fer gaire els ajuntaments, pot ser útil ser-ne conscients que el canal existeix i serveix.

En l'opció "d'altres" algunes famílies fan valdre un grup de difusió d'activitats de l'Ajuntament a través de missatgeria instantània (*WhatsApp*) com a un canal útil d'accés a la informació.

Des de la regidoria de cultura reconeixen que el canal de comunicació entre els joves i l'Ajuntament no funciona bé. S'hauria de poder coordinar la comunicació de l'oferta cultural per a adolescents a través de serveis més propers al jovent com el casal de joves.

Com s'assabenten les famílies de l'oferta cultural i d'oci al poble?

2.3 La Biblioteca Cas Metge Rei com a centre cultural per a infants, joves i famílies de Santa Maria

Des de fa algunes dècades, les biblioteques municipals han passat de ser espais exclusivament d'estudi, consulta o préstec de llibres o contingut audiovisual per a esdevenir espais de trobada i intercanvi culturals, motors generadors de cultura dels barris, pobles o ciutats.

A través de les professionals tècniques que duen la Biblioteca de Cas Metge Rei es recullen algunes problemàtiques que es donen per impulsar més la biblioteca com espai cultural.

La manca de personal i limita la possibilitat d'un servei d'atenció al públic estable.

El personal que es destina a la Biblioteca és insuficient per arribar a les tasques de dinamització de l'espai.

Pel que fa al pressupost destinat a la Biblioteca, tot i no haver un pressupost anual destinat, quan es comunica una necessitat a l'àrea de cultura, s'ha fet el possible per cobrir-la, ara bé, les tècniques expressen que tenir un pressupost anual facilitaria la planificació estratègica del servei.

Problemàtiques que es donen per fomentar més la Biblioteca

(tècnica de biblioteca)

"Els recursos humans són insuficients per arribar a tots els reptes. (2 persones a jornada completa per cobrir un horari extens)"

"Les jornades de les dues professionals coincideixen el matí de dimarts i un parell d'hores el divendres, dificulta la coordinació i planificació conjunta o la dinamització d'espais"

"Hi ha una manca d'espai i els espais no estan adaptats als diferents grups d'edat"

"La biblioteca no té assignat un pressupost anual per a la compra de fons i activitats"

Amb aquest context, quins son els reptes que es presenten a la biblioteca de Santa Maria segons les seves treballadores?

Així com es recull a les enquestes d'aquest estudi, des de la biblioteca també s'identifica que els i les joves gairebé no participen en la biblioteca i que si ho fan, és només com a sala d'estudi. Per tant, esdevé un gran repte obrir el servei al jovent.

En relació amb les famílies, identifiquen que hi ha famílies que participen en les activitats programades i van de manera regular a la biblioteca per treure llibres (però no la majoria).

Des de la biblioteca confirmen que el grup de 0-3 anys, com s'identifica en altres blocs d'aquest estudi, és el que menys oferta cultural té. Al respecte, la biblioteca ha organitzat en qualque ocasió contacontes adreçats a aquesta franja d'edat, però no passa de ser en moments puntuals.

En aquest sentit, també afecta l'espai disponible. Si bé hi ha una secció de *bebeteca* (llibres per a nadons), no hi ha un espai agradable per llegir en família, ni tampoc estores o coixins per seure en terra. Els nadons, per exemple, no poden gatejar ni estar en terra tocant els llibres. Per tant, un repte seria crear aquest espai i obrir-lo a les famílies.

D'altra banda, la gent ho reclama des de fa temps una programació estable d'activitats.

I un repte molt gran que tenim és donar a conèixer el servei. L'equip professional necessita temps per poder elaborar un document que pugui reunir tot el que s'ofereix i posar-ho a disposició del municipi, però les tasques diàries i urgents no els hi ho permeten.

Reptes de la Biblioteca

(tècnica de biblioteca)

"Acostar-se al jovent, escoltar les seves necessitats, preferències i gustos i poder així oferir una programació interessant d'activitats i espais adreçats a aquest grup"

"Actualitzar el fons juvenil que és bastant estantís"

"Crear un espai adaptat per nadons de 0 a 3 anys"

"La biblioteca ha d'oferir una programació estable d'activitats"

"Un repte molt gran que tenim és donar a conèixer el servei"

3. Igualtat

La igualtat implica lluitar contra els factors d'exclusió, com podrien ser els recursos econòmics, la classe social, la xarxa de suport, etc., però també significa lluitar contra les discriminacions a causa de les etiquetes socials que impedeixen la llibertat de les persones.

Des d'aquesta perspectiva, i entenent els infants i adolescents com a subjectes de transformació en la nostra societat, és prioritari donar eines als nins, nines, al·lots i al·lotes a través de la formació en els seus drets i en la facilitació de canals per a la denúncia davant de situacions de discriminació, assetjament o abús.

3.1 Recursos per promoure la igualtat de gènere en la infància i adolescència

Santa Maria compta amb una regidoria d'Igualtat que en el 2018 va elaborar el Pla d'Igualtat de Santa Maria.

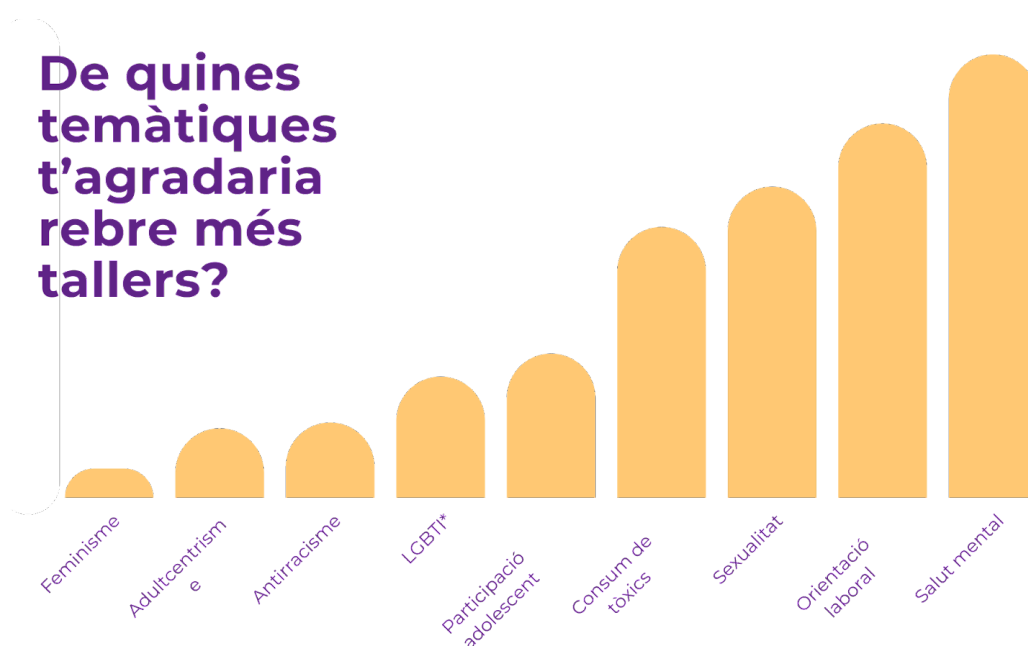
Als centres educatius hi ha la figura d'agents de coeducació (Conselleria d'Educació, Institut per a la Convivència i l'Èxit Escolar) i especialment en l'IES Santa Maria, el curs 2022-23 tenien una comissió de coeducació formada per alumnes i una optativa d'igualtat de gènere. Aquest curs 2023-24 és s'ha convertit en una assignatura d'Igualtat de gènere en la qual hi ha 16 alumnes, aquests alumnes es formen com agents coeducadors/es i impulsen campanyes d'igualtat.

Les figures d'agent de **co-educació** dels centres educatius participen en taules comunitàries per la igualtat de gènere.

3.2 Demandes sobre igualtat als centres educatius

En els últims anys s'ha fet molta feina per treballar el feminisme i la coeducació a les aules. De fet, quan es demana als equips docents de quines temàtiques reben més tallers, les temàtiques més destacades son: feminisme i coeducació, hàbits saludables i noves masculinitats. En canvi, l'eix de discriminació per l'ètnia, nacionalitat, classe, edat o capacitats son les que menys reben als centres educatius.

Quan demanam a l'adolescència de quines temàtiques els agradaria rebre més tallers, veiem que el feminisme és de les que menys volen rebre tallers i alhora tampoc mostren força interès per altres eixos de discriminació.

Adolescents

Sumat a aquest fet, s'estan detectant per part d'agents de coeducació dels centres, fortes reaccions contràries al feminisme en alguns sectors de l'alumnat, especialment en al·lots. Ara bé, cal dir, que aquestes reaccions no només es donen a Santa Maria, si no és un reflex de la realitat generalitzada que s'està donant en la societat espanyola actual.

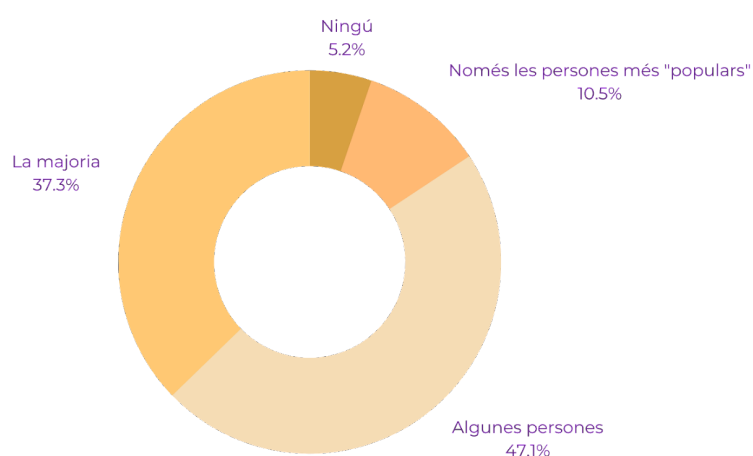
Les agents de coeducació de centres educatius reconeixen que manquen referents que reforcin les noves masculinitats.

3.3 Dinàmiques de violències a les aules dels centres educatius

Existeixen moltes formes de violència, de més subtils i de més explícites. No poder expressar-se amb llibertat, és a dir deixar de ser un o una mateixa en societat per no sentir opressió o discriminació és una forma de violència subtil però molt rellevant a l'adolescència.

El procés de construcció de la identitat que fem al llarg de tota la vida, té un pes important en l'adolescència. Els infants i adolescents tenen dret a una identitat pròpia i que aquesta sigui respectada.

Creus que al teu centre tothom pot expressar la seva manera de ser lliurement?

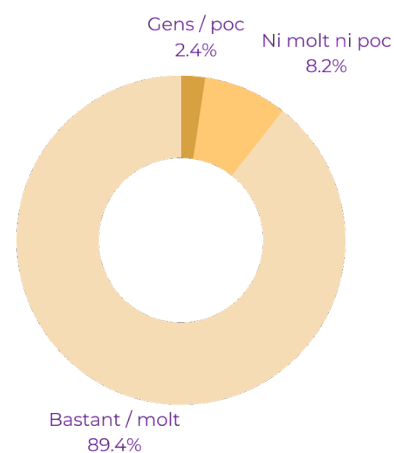
Adolescents

Sembla que només al voltant d'una tercera part dels adolescents pensa que la majoria d'alumnat pot expressar-se lliurement tal com és al centre educatiu.

Això vol dir que els adolescents senten certes pressions socials per mostrar certs trets de les seves personalitats.

És interessant apuntar que es donen diferències de percepció entre adults i adolescents. La gran majoria de professionals dels centres consideren que l'alumnat sí que es pot expressar lliurement al centre.

L'alumnat pot expressar la seva identitat lliurement?

Docents

És interessant recollir entre qui i cap a qui es produeixen situacions de violència als centres educatius.

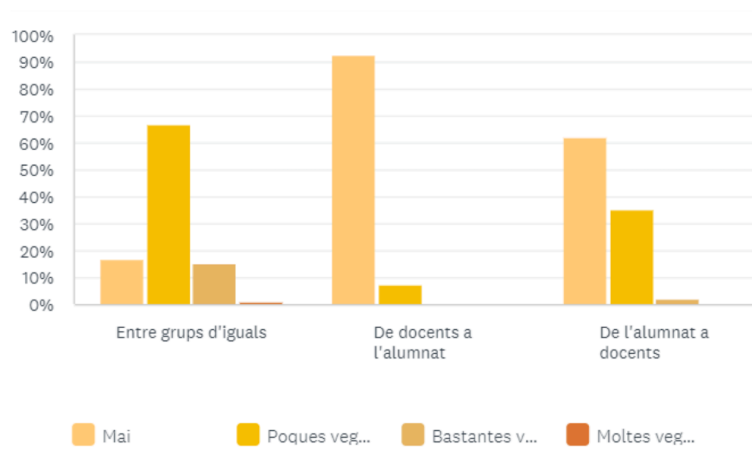
En general, tant adolescents com docents consideren que es produeixen poques situacions de violència al centre.

Tant docents com alumnat diu que les violències que més hi ha son entre alumnat (grups d'iguals).

Ara bé, sembla que els docents tenen una visió més optimista sobre la violència a les aules que l'alumnat, ja que les dades mostren que tendeixen a identificar menys situacions de violència que l'alumnat.

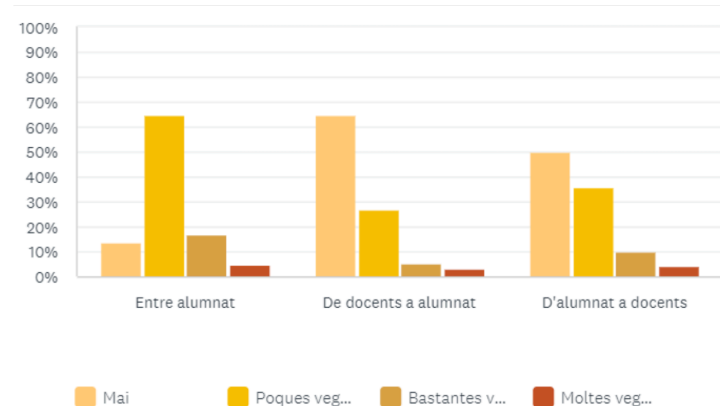
Per exemple a l'últim gràfic, veiem que hi ha més docents que alumnat que diuen que mai es donen situacions de violència en qualsevol dels tres casos.

Es donen situacions de violència al centre?

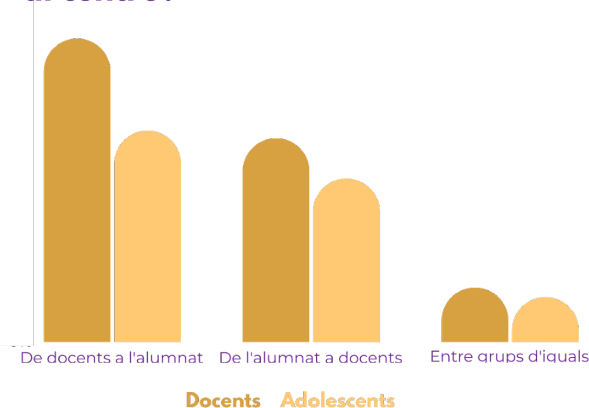
Docents

Es donen situacions de violència al centre?

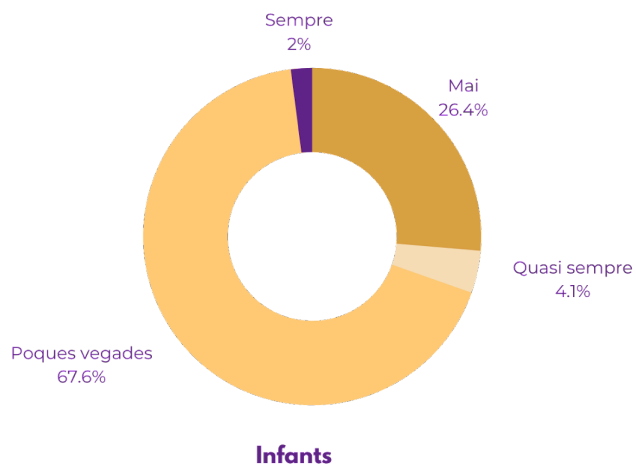
Adolescents

Mai es donen situacions de violència al centre?

En el cas d'infants, la pregunta era una mica diferent, però fem referència a allò mateix, percepció de violències entre iguals a les aules o al centre, en aquest cas, pels infants era més fàcil respondre en primera persona que des d'una visió col·lectiva.

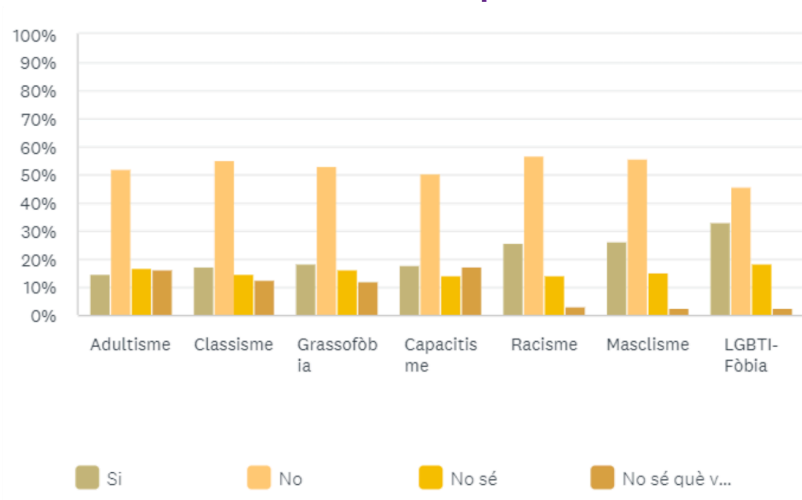
Al centre hi ha infants que et fan sentir malament?

I el que trobam és que només a prop d'una quarta part dels infants diuen que mai han patit violència per part d'altres infants i que un 6% diu que sempre o quasi sempre reben violència. (Amb nombres absoluts 9 infants de 148).

No sempre és fàcil identificar els orígens de la violència que es donen als centres educatius, atribuir-la a un motiu ètnic, de gènere, d'edat, de classe, etc. requereix certa formació i eines per a poder identificar-ho.

A la teva classe hi ha violència per...

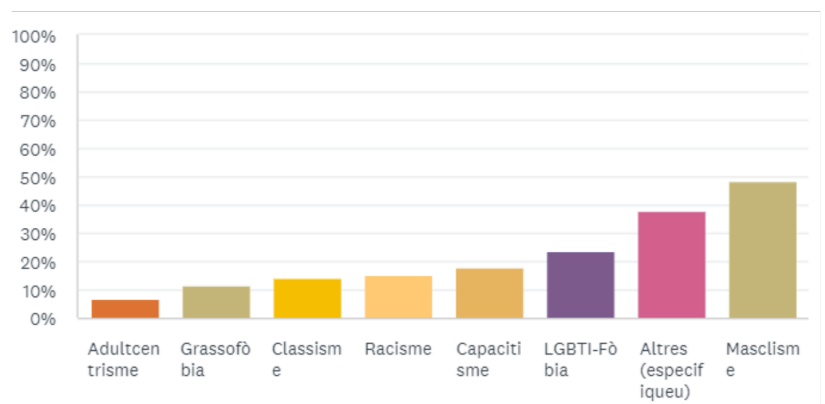
Adolescents

Si agafem la dada de les persones que han respost “si”, veiem que els motius principals de violència segons l'alumnat adolescent son LGBTI-Fòbia (33%), masclisme (26%) i racisme (25%).

Els docents assenyalen el masclisme (48%) a les aules com el principal motiu de violència i després igual que els adolescents LGBTI-Fòbia.

De les respostes “Altres”, hi ha motius que es repeteixen com egocentrisme, manca de gestió de la frustració (en el cas d'infants més petits), conflictes per la manca de comunicació.

Quin tipus de violència et trobes més sovint a l'aula entre iguals?

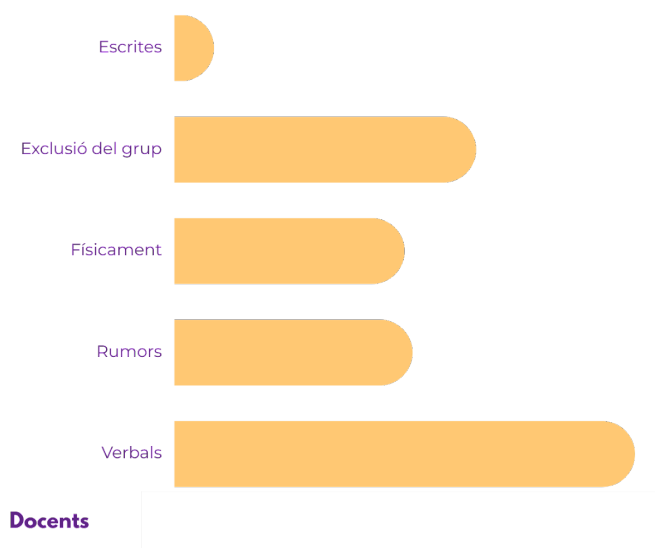
Docents

Identificar com s'expressen principalment les violències a les aules, permet ser més conscient i no passar per alt aquelles formes més subtils.

Els docents detecten que les violències es manifesten principalment verbalment (insults, crits, paraulotes, burles, etc.).

Els rumors o l'exclusió del grup com a forma de violència son les menys expressades, també serien les formes més subtils i més difícils d'identificar.

Com s'expressen les violències normalment?

Quan entrevistam a les agents de coeducació de l'IES Santa Maria ens aporten algunes problemàtiques que es troben en la promoció de la igualtat de gènere en el centre educatiu.

Problemàtiques detectades en relació a la igualtat de gènere (Agents de coeducació IES Santa Maria)

- Molts models de masculinitat tòxica.
- Manca llevar l'estigma de la consulta jove.
- El professorat no sempre té temps per formar-se en aspectes d'igualtat i no sempre és una prioritat.
- S'hauriem de millorar els mecanismes per canalitzar les demandes de l'alumnat i les famílies.
- El pressupost que reben de Convivexit és limitat i no sempre dona per tot el que es voldria fer.
- L'alumnat, especialment allots estan cansats dels tallers de feminisme.
- Manca ampliar l'educació en sexualitat, especialment amb la pornografia.

Anàlisi de debilitats, fortaleses, amenaces i oportunitats

Anàlisi de debilitats, fortalezes, amenaces i oportunitats

A continuació presentam l'anàlisi de **dificultats, amenaces, fortalezes i oportunitats** (DAFO¹⁶) sobre el diagnòstic d'infància i adolescència de Santa Maria del Camí.

Aquesta anàlisi ens ha permès recollir tots els aspectes rellevants que han aparegut durant la realització de la diagnosi.

La informació que presentam és fruit de:

1. Elaboració d'una anàlisi DAFO preliminar a partir dels resultats obtinguts de l'anàlisi de dades quantitatives dels municipis, la realització d'enquestes a infants, adolescents, famílies, equips docents.
2. Realització de sessions grupals i entrevistes a agents clau de Santa Maria.
3. Lectura de fonts documentals, Plans, memòries, notícies, etc.
4. Elaboració definitiva del DAFO, que es presenta en diferents taules que fan referència als eixos sobre els quals hem elaborat el diagnòstic: **emancipació, benestar i transformació.**

¹⁶ Les **debilitats** fan referència a allò que és feble intern a la institució, en aquest cas Ajuntament de Sta. Maria. Les **fortalezes**, a aquelles bones pràctiques o punts forts interns a l'Ajuntament. En canvi, les **oportunitats i amenaces** fan referència a factors externs a l'administració de Sta. Maria.

De l'eix d'**emancipació** presentam l'anàlisi dels àmbits: educació, formació, espais públics i mobilitat.

#Educació i formació

Debilitats	Amenaces
<ul style="list-style-type: none">• Les formacions que ofereix el municipi son reduïdes.• Hi ha espais homologats per fer formació, però no es poden fer servir, manca de planificació dels espais.	<ul style="list-style-type: none">• Manca d'oferta formativa de Formació Professional Bàsica.• Possible manca de coneixement de l'adolescència dels recursos d'orientació laboral disponibles en el municipi.• Sobresaturació d'alumnat en TOTS els centres educatius públics (cas especialment greu del CEIP).• Manca greu d'infraestructures en els centres educatius per l'alumnat matriculat.• El centre concertat Ramon Llull viu una tendència de reducció d'inscripcions d'infants i adolescents.
Fortalezes	Oportunitats
<ul style="list-style-type: none">• Bona feina coordinada i en xarxa entre l'administració i centres educatius.• Servei de suport escolar a primària i secundària.• Des de SSCB es desenvolupen diversos programes educatius de dinamització comunitària i de prevenció a primària i secundària.• Des de SSCB s'impulsa cicle de conferències familiars. Suport educatiu a famílies.• Compta amb un tècnic AODL.• Disposa d'una educadora social per dinamització comunitària i orientació laboral per joves.• Fira d'ocupació juvenil Job Jove.• Any 2023 oferta de curs de monitor/a temps lliure al municipi.• Beques municipals per estudiants de FP i de UIB.• L'Ajuntament facilita dues educadores d'infantil a mitja jornada per donar suport a l'escoleta municipal.• Ús de programes ALTER i PISE amb bona valoració per part de SSBC.• El municipi disposa d'espais per fer formació (per exemple Centre Universitari Miquel Dolç o els centres educatius).	<ul style="list-style-type: none">• El municipi compta amb centres educatius públics de totes les etapes educatives de 0 a 18 anys.• No es detecten problemes de manca de places en els centres educatius.• L'alumnat, famílies i docents fan molt bona valoració dels centres educatius: benestar, seguretat, satisfacció i amistats.• L'alumnat adolescent santamarier vol més tallers d'orientació laboral.• Tots els centres educatius tenen AMIPA.

#Espais públics i mobilitat

Debilitats

- Alguns parcs infantils deteriorats, bruts i sense barreres que protegeixin els infants dels cotxes.
- Manquen banys públics quan els infants juguen.
- Manca de zones d'ombra a parcs infantils, limita l'ús en períodes de molta calor o pluja, amb afectacions a la conciliació familiar.
- Manca d'ombra en rutes cap a zones escolars.
- No hi ha camins escolars segurs.
- Manquen rutes per anar en bicicleta.
- L'horari del policia tutor no coincideix amb l'horari del casal de joves i en algunes ocasions des del casal es necessita la coordinació o més contacte amb policia tutor.

Amenaces

- Molta "cultura de cotxe" al poble.
- Alta concentració de vehicles en zones escolars. Una tercera part d'infants, adolescents va al centre educatiu en cotxe.
- La proximitat amb Palma provoca que cada vegada més Sta. Maria esdevingui una ciutat dormitori.
- La manca de camins escolars segurs afecta la conciliació familiar.
- Poc ús de bicicleta per anar al centre educatiu. (Entre el 10 i el 17%).
- Alta demanda de millora de voreres, vinculada a la seguretat.
- Queixa generalitzada per part d'infants, adolescents i famílies sobre la manca de neteja al poble.
- De vegades la figura del policia tutor pot representar una figura repressiva des del punt de vista pels adolescents.

Fortalezes

- El poble està dotat amb 8 zones de parcs infantils equipats.
- Parc de Can Borreó amb pista de bàsquet i futbol i parc de patí a l'espai públic.
- Compta amb altres zones verdes o àrees recreatives de Ca Ses Monges.
- Hi ha la figura de policia-tutor al poble.
- S'ha aprovat recentment un Pla de Mobilitat a Santa Maria que aposta per rutes escolars.
- Hi ha una empresa de neteja municipal.
- Hi ha rutes i carreteres que es podrien fer servir per als camins escolars.

Oportunitats

- Infants i adolescents passen bastant temps jugant al carrer. El carrer esdevé un espai socialitzador on fan amistats.
- Alt sentiment de seguretat en el poble per part d'infants i adolescents. També quan estan sols/es i quan van a l'escola.
- Alta percepció de necessitat de camins escolars segurs per part de les famílies.
- La majoria d'alumnes dels centres educatius viuen al poble.
- Bona connexió amb altres pobles i amb Palma per tren i carreteres.

De l'eix de **benestar** presentam l'anàlisi dels àmbits: salut, esport, oci i lleure.

#Salut

Debilitats	Amenaces
<ul style="list-style-type: none">• La Comissió de prevenció comunitària té poc recorregut.• Manca vincle o relació entre els professionals dels serveis públics del poble (psicologia, SSCB, pediatria, etc.) amb el centre de menors tutelats que hi ha a Sta. Maria.	<ul style="list-style-type: none">• La meitat de les famílies enquestades no fan molt bona valoració del centre de salut.• Manca de millor difusió dels circuits per l'atenció de la salut i dels serveis que s'ofereixen per part d'algunes famílies.• Augmenten els casos de problemes de salut mental com ansietat o autolesions en infants i adolescents.• Augmenten els casos d'assetjament escolar.• Augmenten els casos d'addició a pantalles, especialment petita infància. L'educació en ús de pantalles és de les necessitats més detectades per equips docents de totes les etapes educatives.• Augmenten els casos de consum de tabac i <i>vaper</i> en edats més joves.• Molt pocs adolescents fan servir la consulta jove.• La inestabilitat de professionals del centre de menors tutelat i l'entrada i sortida de joves en el centre, dificulta el seguiment de la seva salut per part del centre de salut i la relació entre professionals i joves.
Fortalezes	Oportunitats
<ul style="list-style-type: none">• El poble té un centre de salut amb servei d'urgències.• Hi ha una comissió interdisciplinària de prevenció comunitària enfocada a infants i adolescents amb molta implicació de professionals i molt ben valorada.• Hi ha la figura professional de psicòloga comunitària per l'atenció d'infants i joves derivats de SSCB.• Hi ha un Pla municipal de Drogues que ha fomentat molta cultura de treball en xarxa.• Hi ha la voluntat per part de professionals de l'Ajuntament de millorar els vincles amb el centre de menors tutelats.	<ul style="list-style-type: none">• L'equip de pediatria i infermeria està molt coordinat amb la xarxa comunitària de l'Ajuntament i fa molt bona valoració.• Hi ha un servei de Consulta Jove en els centres educatius de secundària (públic i concertat).• Hi ha molt interès per part de l'adolescència en rebre més tallers relacionats amb la seva salut mental i la sexualitat.

#Esport

Debilitats

- Gran part de l'oferta esportiva és privada.
- Manca de canals municipals de comunicació que aglutinin l'oferta esportiva actualitzada.
- Les activitats esportives subvencionades no són suficients per a les famílies, especialment les nombroses.
- Manquen equipaments municipals per fer esport.

Amenaces

- Hi ha queixes generalitzades sobre l'estat d'instal·lacions esportives municipals. A més que les instal·lacions s'han quedat petites per l'augment de població.
- Hi ha queixes de la manca de diversitat d'activitats esportives.
- L'activitat esportiva encara està molt masculinitzada.
- Les possibilitats de fer esport a Sta. Maria estan únicament caracteritzades per la competitivitat. No es pot practicar esport si no és per competició.

Fortalezes

- El poble té un poliesportiu municipal equipat.
- L'administració és conscient de les queixes sobre l'estat de les instal·lacions esportives.
- L'Ajuntament subvenciona algunes places esportives per a infants en situació vulnerable (amb expedient a SSCB).
- Es fa la Cursa de la Llet d'ametlla de caràcter no competitiu.

Oportunitats

- L'esport és l'activitat extraescolar que més fan els infants i adolescents amb molta diferència.
- El club de bàsquet té molta perspectiva social i de gènere en les activitats i equips que promou.
- Hi ha el precedent de la cursa que es feia del Consell escolar.

#Oci i Lleure

Debilitats

- Manca de subvencions per les escoles d'estiu.
- Manca de projecte pedagògic en el casal de joves.
- Condicions laborals d'equip dinamitzador del casal de joves, sobrecàrrega laboral.
- Incompatibilitat horària de l'equip dinamitzador amb altres professionals de serveis (exemple amb IES o Consell de la Infància)
- No existeix una comissió o taula comunitària que aglutini entitats juvenils de lleure, administració i altres serveis.
- L'ajuntament no disposa d'un canal municipal formal de comunicació que aglutini l'oferta d'oci i lleure actualitzada, especialment per a adolescents.
- Manca de presència de l'equip dinamitzador del casal en els centres educatius.
- L'oferta d'oci per nadons de 0 a 3 anys i de 12 a 14 anys és molt reduïda.

Amenaces

- L'agrupament escolta i l'esplai es troben en situació de vulnerabilitat per la manca de relleu de monitors/es.
- Adolescents consideren que no tenen suficients espais per desenvolupar les seves inquietuds. Manca de coneixement o participació en els existents.
- El casal de joves és utilitzat per grups pocs grups de joves. Poc percentatge d'adolescents el fa servir.
- Percepció estigmatitzada generalitzada sobre el jovent que usa el casal.
- Percepció de manca de reconeixement de la tasca pedagògica de les entitats de lleure en el poble.
- Ús del casal masculinitzat. Molts allots i poques allotes.
- El grup d'edat més nombrós és de 14 anys.

Fortalezes

- A Sta. Maria hi ha un casal de joves.
- Tant la regidoria de joventut com l'equip dinamitzador del casal és conscient de la necessitat de potenciar la participació de l'adolescència i joventut en el casal de joves.
- Hi ha diversos equipaments per fer activitats d'oci i lleure.
- Hi ha voluntat política de millorar les condicions laborals de l'equip dinamitzador del casal.
- Molt bona acollida de la primera ludoteca d'estiu.
- Cada vegada hi ha millor coordinació entre serveis i professionals.

Oportunitats

- A Sta. Maria hi ha un agrupament escolta i un esplai.

De l'eix de **transformació** presentam l'anàlisi dels àmbits: participació, cultura i igualtat.

#Participació

Debilitats	Amenaces
<ul style="list-style-type: none">• No existeix un mecanisme formal de participació adolescent com assemblea jove o consell de l'adolescència.• Els mecanismes de participació son més aviat informals (contacte amb regidories) aquest fet fa que persones que no tenen tant vincle amb l'ajuntament queden fora.• Manca de temps de l'equip professional de SSCB i tècnics de joventut per dur a terme l'impuls del Consell de la Infància i Adolescència.	<ul style="list-style-type: none">• Els drets relacionats amb la participació infantil i adolescent son els percebuts com a menys promoguts al municipi.• La meitat dels adolescents no se sent escoltat mai per l'ajuntament quan s'han de fer millores per Sta. Maria.• Es donen dissonàncies entre la percepció de poder participar en el centre de l'alumnat adolescent i dels equips docents. L'alumnat pensa que pot participar menys del que consideren els docents.• Els equips docents perceben que el que més necessiten per promoure més la participació de l'alumnat al centre és temps i formació.
Fortalezes	Oportunitats
<ul style="list-style-type: none">• S'està posant en marxa el Consell Local d'Infants de Santa Maria.• Hi ha experiències al municipi de Consell escolar.• Hi ha una figura professional (tècnic AODL) destinada a donar suport a associacions juvenils.• L'equip dinamitzador del casal està té formació sobre la figura de mentoria juvenil "corresponsals".	<ul style="list-style-type: none">• Des dels centres educatius (públics i concertats) es fan projectes ApS a la comunitat.• Cada centre educatiu té una AMIPA.• Hi ha entitats de lleure (agrupament escolta i esplai) amb experiència participativa.• Infants, adolescents i famílies senten que als centres educatius les seves opinions i necessitats son escoltades.• La figura de delegat/da de classe té molt de pes als centres com a mecanisme de participació.

#Cultura

Debilitats

- Manca d'oferta cultural per nadons de 0 a 3 anys.
- Manca d'oferta cultural per a adolescents de 12 a 16 anys.
- No hi ha un pressupost municipal estable per la biblioteca.
- La biblioteca reclama més personal per poder oferir un servei de dinamització cultural real per a diferents franges d'edat.
- La biblioteca detecta que necessita més personal per poder oferir programació estable, millorar la comunicació i augmentar la participació de la ciutadania.

Amenaces

- Els programes de ràdio de l'emissora municipal liderats per joves ja no existeixen.
- Els infants i adolescents el que menys consumeixen en el seu temps lliure són activitats culturals com teatre, concerts o cinema.
- Tan sols el 24% d'adolescents fan molt ús de la biblioteca.
- El jovent que participa de la biblioteca ho fa principalment per estudiar i no per consum cultural.

Fortalezes

- A Sta. Maria hi ha un teixit cultural actiu.
- Existeix diversitat d'equipaments culturals com la biblioteca, Auditori, casal d'entitats, etc.
- La regidoria de cultura compta amb tres línies de promoció cultural.
- Hi ha una escola de música municipal.
- L'ajuntament disposa d'esdeveniments culturals d'alt interès pel poble.
- Hi ha una emissora de ràdio municipal.
- La biblioteca participa en la Comissió de Prevenció Comunitària.
- Des de la biblioteca i l'Ajuntament es fomenta la lectura en els centres educatius escoltant les seves demandes i regalant llibres als centres.
- A la biblioteca tenen molt identificades les necessitats que per promocionar la cultura i tenen també identificats i els reptes de millora. Hi ha molta voluntat de canvi per part de les professionals.

Oportunitats

- Hi ha associacions culturals molt arrelades al territori.
- Sa Factoria de So com a promotor cultural.
- S'ha creat una associació de joves "Joves per la Cultura" que ha promogut de manera autogestionada la nit de l'art.
- Un 73% d'infants els agrada molt la biblioteca.
- Des dels centres escolars es fan visites a la biblioteca i es promouen activitats.

#Igualtat

Debilitats

- El darrer Pla d'Igualtat publicat és del 2018.
- La figura tècnica d'igualtat està a mitja jornada.
- Hi ha molts recursos per promoure la igualtat de gènere però menys per promoure o sensibilitzar amb altres eixos de discriminació com l'origen, capacitats, classe social, etc.

Amenaces

- Manca de referents de noves masculinitats en els centres educatius. Es donen molts models de masculinitat tòxica en l'alumnat.
- Manca de temps de la figura de coeducació per desenvolupar les seves funcions.
- Els tallers menys desitjats per l'alumnat adolescent són els relacionats amb eixos de desigualtat: feminisme, adultocentrisme i antiracisme.
- La meitat de l'alumnat considera que només algunes poden expressar la seva manera de ser a l'institut.
- Els principals motius de violència a les aules entre iguals segons l'alumnat adolescent i docents és per: LGBTI-Fòbia, masclisme i racisme.

Fortalezes

- Hi ha un Pla d'igualtat (2018)
- Bona comunicació entre la figura de coeducació i l'Ajuntament.
- Hi ha taules de coordinació interdisciplinària per la igualtat de gènere on participen entitats, tècnics, agents de coeducació, etc.
- Hi ha taules de prevenció contra la violència masclista.
- Hi ha figura professional tècnica d'igualtat.
- Hi ha una regidoria d'igualtat amb una partida pressupostària assignada.

Oportunitats

- A tots els centres educatius hi ha la figura d'agent de coeducació.
- El club de bàsquet té molt compromís amb la promoció de la igualtat des de l'esport.
- Als centres educatius hi ha alumnat especialment format com agents d'igualtat.
- El Cicle Formatiu d'Igualtat de Gènere s'ha posat en contacte amb l'Ajuntament per obrir conveni de pràctiques al poble.

Conclusions

Conclusions

El conjunt d'informació que recull aquest estudi és una aproximació a la realitat del benestar social i necessitats dels infants i adolescents que viuen a Santa Maria del Camí.

S'ha fet un esforç per recollir les experiències de la quotidianitat dels nins i nines, al·lots i al·lotes en el seu entorn més proper.

Les conclusions d'aquest estudi pretenen ser el punt de partida per l'elaboració del Pla Local de la Infància i l'Adolescència de Santa Maria.

A continuació es presenten les **conclusions** obtingudes a partir de l'anàlisi de debilitats, amenaces, fortaleses i oportunitats, també de les fonts consultades i del procés de treball.

Sobre l'**emancipació** dels nins i nines, al·lots i al·lotes...

#Educació i formació

Santa Maria és un municipi dotat de centres educatius per a totes les etapes escolars, des de la primera infància fins a l'adolescència, això facilita una atenció de qualitat en els nins i nines, sobretot en el pas d'una etapa educativa a una altra i, especialment en aquells casos d'infàncies i adolescències en situacions més complicades.

A més a més, el fet que existeixi una comissió de prevenció comunitària interdisciplinària permet treballar de manera holística projectes educatius tant per a infants com les seves famílies.

Tot i que hi hagi recursos per la formació i la projecció professional dels adolescents, sembla que els recursos formatius per alumnat que no vol o no pot fer un batxillerat són limitats i que alhora, els recursos d'acompanyament laboral no acaben d'arribar de manera satisfactòria al jovent.

Els reptes de millora poden anar encaminats a:

- Consolidar els objectius i la metodologia de treball de la Comissió de Prevenció comunitària per continuar fent front a les necessitats que es presentin. Així com anar integrant noves mirades de professionals o representants d'associacions de famílies.
- Millorar la difusió a l'alumnat adolescent dels recursos disponibles d'orientació laboral i establir mecanismes per escoltar les seves necessitats.
- Generar ponts entre l'educació formal i no formal.
- Revisar, avaluar i planificar els equipaments disponibles per fer formació en el poble. (Tenint en consideració els centres educatius i el Casal d'Entitats).

#Espais públics i mobilitat

Santa Maria és un municipi amb força presència de nins i nines, al·lots i al·lotes en els espais públics, els quals en general son percebuts com a espais generalment segurs i on fer amistats. A més a més, compta amb moltes zones de joc infantil i espais per estar a l'aire lliure i fer comunitat. Ara bé, hi ha una percepció de necessitat de millora d'alguns espais infantils així com d'habilitar-los per poder fer-ne ús amb diferents situacions climatològiques.

També es donen situacions d'aglomeracions de cotxes en les zones escolars a les entrades i sortides, degut, per una banda, a la cultura de l'ús del cotxe generalitzada i alhora, per la dificultat que els nins i nines es desplacin sols i soles a l'escola o institut (sobretot primer cicle). Aquest fet produeix certes dificultats de conciliació familiar.

Els reptes de millora poden anar encaminats a:

- Estudiar les zones de joc infantil per conèixer aquelles que siguin més insegures per la infància, especialment la més petita. Tenir en compte o fer partícip a la ciutadania, especialment els nins, nines i les seves famílies en els projectes de millorar d'aquells espais de joc més deteriorats. Aquest fet potenciaria el sentiment de pertinença i participació ciutadana.
- Fer els espais públics més amables (neteja, seguretat, identitat) amb la infància i l'adolescència, aprofitant les xarxes actives de la comunitat educativa, la figura del policia-tutor o l'entitat de neteja municipal.
- Impulsar rutes escolars segures per tal de facilitar els accessos a les zones escolars, donar resposta a les necessitats expressades de conciliació familiar i alhora, millorar l'autonomia dels nins i nines en els espais públics.
- Apropar la figura de policia tutor al casal de joves.

Sobre el **benestar** dels nins i nines, al·lots i al·lotes...

#Salut

Santa Maria és un municipi preocupat per la salut comunitària de la seva ciutadania, especialment la dels infants i adolescents. Està dotat de serveis de salut que atenen les necessitats de la infància i adolescència, en gran manera la salut física tot i que també es posen recursos per atendre la salut mental lleu o moderada. La bona coordinació entre centres educatius, serveis socials comunitaris bàsics i equip de pediatria o gestora de casos, facilita l'abordatge de qualitat de la salut d'infants i adolescents. Ara bé, augmenten les problemàtiques socials que afecten el benestar de nins i nines, com per exemple l'addicció a les pantalles, que sembla ser una realitat que preocupa molt a professionals de centres educatius i de salut.

La salut mental o la salut sexual és de les coses que més preocupa a l'adolescència i el seu entorn. Sembla que els recursos disponibles no son del tot eficients.

A més a més, es detecta que el centre de menors tutelat no té gaire relació amb els professionals i serveis del poble.

Els reptes de millora poden anar encaminats a:

- Conèixer més en profunditat els motius pels quals l'adolescència no fa ús de la consulta jove i comptar amb aquest col·lectiu per millorar el servei. Tenir en compte les figures de co-educació per abordar aquesta necessitat així com amb l'alumnat més sensibilitzat en els centres educatius, casal de joves i espais d'educació no formal.
- Buscar estratègies comunitàries per donar a conèixer a la ciutadania els serveis de salut i els seus circuits, per exemple aprofitant la figura d'educadora social comunitària o la metodologia de projectes d'ApS.
- Intentar establir vincles més estrets entre la comunitat de Santa Maria i professionals amb el centre de menors tutelat.

#Esport

Santa Maria és un municipi amb un gran equipament esportiu municipal i amb una gran part de jovent que practica activitat esportiva en el poble. Ara bé, hi ha demandes d'ampliar la diversitat de l'oferta esportiva i que es puguin subvencionar algunes d'aquestes. Si és cert que la infància o adolescència (en situacions econòmiques més precàries) amb plans educatius als SSCB no es queden fora d'accedir a activitats esportives, el gran gruix de famílies, sobretot les nombroses no tenen cap suport econòmic per l'esport.

Si bé és cert que molt jovent practica esport, les dades mostren que les al·lotes no ho practiquen tant, essent espais un poc masculinitzats.

Els reptes de millora poden anar encaminats a:

- Millorar l'accessibilitat a activitats esportives per qüestions econòmiques, d'igualtat de gènere i la diversitat d'oferta.
- Aprofitar els recursos i iniciatives esportives que hi ha per potenciar l'esport no competitiu com a eina de prevenció de la salut comunitària, la inclusió social i la participació infantil i adolescent en el poble.

#Oci i Lleure

Santa Maria és un dels pobles de Mallorca que compta amb riquesa i potencial de recursos d'oci i lleure per a joves. Hi ha casal de joves, agrupament escolta i esplai, i d'altres espais com el casal d'entitats o sa Factoria de So. Ara bé, sembla que els i les adolescents no hi participen gaire d'aquests espais. O bé per desconeixement, per manca d'estratègia perquè s'impliquin, o per manca d'ofertes atractives per alguns grups d'edats.

El casal de joves pateix un estigma generalitzat per part de la ciutadania i la majoria d'adolescents no en fan ús. Aquest escenari, sumat a les condicions laborals precàries (manca de temps i formació per desenvolupar les tasques assignades i els contractes laborals amb una categoria professional inferior al càrrec que es desenvolupa) dels professionals que hi treballen, alhora una manca de planificació de l'estratègia sobre com potenciar l'espai, dificulta trencar les dinàmiques estigmatitzadores i atraure més públic, especialment a l'adolescència més jove (12-14 anys). Tot i això, hi ha una consciència d'aquesta problemàtica i hi ha la voluntat política i tècnica de donar-hi resposta.

Els reptes de millora poden anar encaminats a:

- Analitzar amb detall les necessitats recollides a aquest estudi i els recursos disponibles, i dissenyar un projecte pedagògic potent per potenciar el casal com espai de referència, socialització, identitat i creació cultural dels i les joves. Implicar a l'adolescència en aquest procés de disseny, tant els i les adolescents que ja en fan ús de l'espai com els i les que no.
- Impulsar una taula o comissió comunitària que aglutini diferents veus de la comunitat que treballin per l'oci o el lleure i la cultura (entitats de lleure, associacions, casal de joves, consell de la infància, tècnics, etc.). Aquest fet reforçaria el reconeixement mutu de tots els agents actius en l'oci, lleure i cultura, la comunicació i potenciarà les activitats que ja es fan o el sorgiment de noves col·laboracions o optimització de recursos.
- Millorar els canals de comunicació i difusió de l'oci a la ciutadania, especialment pel col·lectiu adolescent.

Sobre la **transformació** dels nins i nines, al·lots i al·lotes...

#Participació

Santa Maria és un municipi que està en un procés de transformació de la cultura participativa de la infància pel fet que des dels SSCB s'està engegant el primer Consell Local de la Infància del poble i alhora, l'equip tècnic que ho impulsa s'està formant en participació infantil i adolescent. Aquest fet pot esdevenir una palanca importantíssima perquè la infància estigui més present en les polítiques públiques de Santa Maria. I alhora per arribar a les consciències de la resta de la ciutadania sobre el fet que la infància i l'adolescència son ciutadans i ciutadanes del present.

A Santa Maria hi ha la voluntat d'escoltar l'adolescència, però no es disposa mecanismes reals per fer-ho. L'equip dinamitzador del casal està format en projectes de mentoria juvenil que pot potenciar la participació activa de l'alumnat dels centres educatius en la seva comunitat.

Els reptes de millora poden anar encaminats a:

- Treballar perquè el Consell Local de la Infància esdevengui un referent útil de la veu dels nins i nines al poble. Continuar treballant per difondre el projecte a la comunitat. Continuar formant l'equip tècnic que acompanya el projecte en estratègies i metodologies participatives.
- Integrar més la participació infantil i adolescent de manera transversal en el poble. Per exemple, dissenyar estratègies perquè l'adolescència tengui més participació activa en la comunitat, aprofitant l'alumnat format en agents de coeducació, aprofitant la formació de l'equip dinamitzador en la figura de Corresponsals o d'altres metodologies.

#Cultura

Santa Maria és un poble amb un gran teixit actiu d'associacions culturals. Si més no totes les associacions estan orientades a la infància o l'adolescència, és un context participatiu idoni per potenciar l'adolescència com agents culturals. Sumat amb equipaments disponibles com a punts de trobada i línies de subvencions de promoció de la cultura.

L'emergència de noves associacions juvenils cultural és un símptoma de motivació del jovent i salut cultural al territori.

Ara bé, manca una mica més d'oferta cultural específica per a adolescents d'entre 12 a 16 anys. Les dades mostren que la gran majoria no consumeix productes culturals com concerts, teatre o cinema en el seu temps lliure. Així com activitats familiars per a petita infància.

Els referents culturals son clau per obrir imaginaris i possibilitats de ser i fer de la infància i l'adolescència, el 20% de la població santamariera.

Els reptes de millora poden anar encaminats a:

- Tenir més en compte l'adolescència i la petita infància a l'hora de fer programacions culturals, especialment per l'adolescència.
- Potenciar els recursos que existeixen per la promoció de la cultura, especialment la biblioteca com espai sociocultural.

#Igualtat

Santa Maria és un municipi sensibilitzat amb la igualtat de gènere i l'erradicació de les violències masclistes. Compta amb una regidoria d'igualtat, dos plans d'igualtat ja fets en el municipi, taules de coordinació interdisciplinar per l'abordatge de la igualtat.

En els últims anys es dona una tendència generalitzada a tot l'estat espanyol en l'adolescència de rebutjar el feminisme. Això també és identificat a les aules de l'IES Santa Maria per l'equip de coeducació.

A més, les dades mostren que l'interès per tallers de feminisme és molt baix en l'alumnat adolescent, caldria explorar millor si és per una saturació de tallers (quan es demana als equips docents de quines temàtiques reben més tallers, les més destacades són feminisme i coeducació), o si és reacció a l'auge del feminisme dels últims anys.

També s'identifiquen segons agents de coeducació predomini de models de masculinitat tòxica i manca de referents de masculinitats saludables tant en centres educatius com en la comunitat. I alhora alguns espais referents del jovent estan força masculinitzats com el casal de joves i els clubs esportius (menys el club de bàsquet).

Els reptes de millora poden anar encaminats a:

- Promoure estratègies comunitàries per fer visibles els referents masculins feministes de la comunitat. Aprofitar l'alumnat implicat a l'assignatura d'igualtat de gènere de l'IES Santa Maria.
- Pensar estratègies comunitàries per reduir la masculinització de l'esport adolescent a Sta. Maria i en el casal de joves.

Bibliografia

Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia (2015). Boletín Oficial del Estado, 180, sec. I, de 29 de julio de 2015, 64544 a 64613. <https://www.boe.es/eli/es/l/2015/07/28/26>

Ley 9/2019, de 19 de febrero, de la atención y los derechos de la infancia y la adolescencia de las Illes Balears (2019). Boletín Oficial del Estado, 89, sec. I, de 13 de abril de 2019, 38835 a 38973 <https://www.boe.es/eli/es-ib/l/2019/02/19/9>

Ley Orgánica 8/2015, 22 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia (2015). Boletín Oficial del Estado, 175. Sec. I, de 23 de julio de 2015, 61871 a 61889. <https://www.boe.es/eli/es/lo/2015/07/22/8>

Ley Orgánica 8/2021, de 4 de junio, de protección integral a la infancia y la adolescencia frente a la violencia (2021). Boletín Oficial del Estado, 134. Sec. I, de 5 de junio de 2021, 68657 a 68730. <https://www.boe.es/eli/es/lo/2021/06/04/8>

Convención de Naciones Unidas sobre los Derechos del Niño (CDN)
Samaržić-Marković, S., & O’Flaherty, M. (2016). Manual de legislación europea sobre los derechos del niño. Agencia de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea. DOI:10.2811/18376

Ajuntament de Palma (2017). Pla municipal d’infància i adolescència ajuntament de palma (2018–2022). VIII Convocatòria de Reconeixement Ciutat Amiga de la Infància. UNICEF Comitè Espanyol.

Institut Mallorquí d’Afers Socials, Consell de Mallorca (2023). Pla d’Atenció dels Drets de la Infància i l’Adolescència de Mallorca (PADIAM).

Instituto Andaluz de Administración Pública, Junta de Andalucía, (2020). La infancia en todas las políticas y en todos los municipios. Manual para elaborar planes locales de infancia y adolescencia, desde una perspectiva participativa y de derechos.

Ciudades amigas de la Infancia, Unicef. Orientacions per elaborar un diagnòstic.

Ajuntament de Barcelona (2017). Pla d’Adolescència i Joventut 2017–2021.

Ajuntament d’Amposta (2022). Pla local d’infància i adolescència de la ciutat d’amposta (2022–2027)

Diagnòstic de la situació de la infància i l'adolescència de Santa Maria del Camí

Impulsat per:

Regidoria de Serveis Socials i Gent Gran
Regidoria de Joventut, Esports i Festes

Elaboració de:

Circula Cultura, SCCL

Amb el suport de Carme Reynés i Marc Colomar
Edició: Circula Cultura, SCCL
Novembre 2023